Letošnja zima je polna presenečenj. Ni še dolgo, ko smo pisali o telohu in trobenticah in slišali za prvega letošnjega nabiralca gob, že je na plano pokukal regrat. Nabiralcev je seveda takoj dovolj. — Foto: F. Perdan

Leto XXVIII. Številka 8

GLAS

Kranj, petek, 31. 1. 1975

Cena: 1 din

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

11. STRAN:

S potovanja okoli sveta

Uraničeva mama je dočakala 90 let

6. STRAN:

Čudež pod Jelovico

Biserni jubilej Čmakove Neže in Janeza

14. STRAN:

999 tranzistorjev v kovčkih

Gams v skrinjo, lovec v posteljo

Anton Tišler obsojen

Veriga Lesce: Letos za 70 milijonov investicij

1150-članski kolektiv tovarne Verig v Lescah (največji po številu zaposlenih v radovljiški občini) je letos pred pomembno plansko nalogo. Sklenili so, da bodo v modernizacijo obratov, s čimer bodo predvsem izboljšali težke delovne pogoje in kvaliteto ter delno povečali storilnost, vložili 70 milijonov novih (!) dinarjev. To je največja investicija v enem letu odkar obstoja tovarna.

»Za takšen program smo se morali odločiti, sicer ne bi mogli držati korak z zahtevami trga, omajali bi si lahko ugled, ki ga danes imamo v svetu, in kar je najpomembnejše, počasi, vendar zanesljivo, bi izgubljali delovno silo. Delovni pogoji v nekaterih naših obratih so izredno težki, zato ni čudno, da smo leta 1973 zabeležili v podjetju precejšnjo fluktuacijo delavcev,« pravita direktor podjetja inž. Vinko Golc in predsednik delavskega sveta inž. Vitomir Rems.

Tako gradijo zdaj tri pomembne objekte: kovačnico, vzdrževalne obrate in obrat za pripravo materiala. Gradnja nove kovačnice je najbrž res potrebna, saj je sedanja stara že 50 let. V novih bodo dobili sodobne stroje in peči. Tako bodo na primer imeli tri avtomatske linije za odkovke oziroma opremo ladij in deloma za avtomobilsko industrijo. V prihodnje nameravajo dobršen del investicij nameniti tudi za izdelavo orodja. Zdaj morajo večji del dragega orodja uvažati, v prihodnje pa ga bodo lahko sami izdelali še za druge. Stroje za uresničitev tega programa imajo že naročene. Pomemben korak bodo naredili tudi pri pripravi materiala. V novem obratu ne bodo več imeli kemičnega postopka za čiščenje materiala, marveč sodobnejši mehanski postopek. Ta sprememba bo pripomogla, da Veriga ne bo več onesnaževala okolja z bazičnimi in kislimi tekočinami.

Nadaljevanje na 4. str.

Enotna merila za vse delovne ljudi

Sindikalna lista, ki jo je republiški svet Zveze sindikatov Slovenije sprejel sredi januarja, je skupen dogovor organizacij in organov sindikata in Zveze sindikatov Slovenije. V njej so povzeta stališča o tistih vprašanjih, za katera je treba po mnenju sindikatov doseči usklajeno urejanje v samoupravnih sporazumih, internih aktih temeljnih in drugih organizacij združenega dela ter v družbenih dogovorih.

Predhodnica sindikalne liste se je rodila že leta 1965, ko smo v republikah začeli z zakoni urejati nočno delo žensk in mladine. Takratni sindikalni odbori so morali dajati soglasje za uvajanje nočnega dela. Ob delu posameznih kolektivov so se porajala stališča, s katerimi žele sindikati usmerjati enakopravno obravnavanje vsakega posameznega delovnega človeka — samoupravljavca.

Danes sindikalna lista že sodi med tiste dokumente, na podlagi katerih vsak med nami izračunava, za koliko se mu utegne zvišati osebni dohodek, seveda le pod pogojem, da je njegova organizacija uspešno poslovala in napolnila sklade.

Najnižji in najvišji osebni dohodek

Med drugimi letošnja sindikalna lista prinaša spremembo v izračunavanju osebnega dohodka. Najnižji dohodek vrednoti ne le kot socialno, temveč kot ekonomsko kategorijo, ki delavcu zagotavlja materialno in socialno varnost. Najnižji osebni dohodek naj bi letos znašal 60 odstotkov poprečnega osebnega dohodka v minulem letu v Sloveniji in predstavlja nagrado za najenostavnejšo obliko dela za normalni delovni čas in ob normalnem delovnem uspehu — to je ob 100 odstotnem doseganju norme oziroma delovne obveznosti.

Novost je tudi pri najvišjih osebnih dohodkih. Najvišja meja ni več določena. Na podlagi mnenj iz javne razprave je obveljalo načelo, da morajo vsi osebni dohodki, tudi najvišji, izhajati iz osnov in določil v samoupravnih sporazumih in uspešnosti dela.

Pomembna novost med določili o osebnih prejemkih je tudi osebni dohodek pripravnikov, ki se giblje od 70 do 105 odstotkov poprečnega osebnega dohodka v republiki, odvisno od stopnje izobrazbe.

Nadaljevanje na 16. str.

Naročnik:

Prvomajske nagrade

V Beogradu so ustanovili zvezni odbor za dodeljevanje prvomajskih nagrad dela, ki jih bodo podeljevali pred prvomajskim praznikom. Posebno pozornost so posvetili moralnemu pomenu te nagrade, ki bo izredno družbeno priznanje. Podeljevali jo bodo delavcem neposrednim proizvajalcem za velik prispevek k naši socialistični skupnosti. To naj bi bili ljudje, ki so s svojim delom in moralnimi vrlinami dobili ugled v svojem okolju. V Sloveniji bodo podelili 4 prvomajske nagrade. Vsak nagrajenec bo dobil 20.000 dinarjev.

Džemal Bijedić častni starešina

Predsednik ZIS Džemal Bijedić je sprejel delegacijo zveze tabornikov Jugoslavije, ki ga je seznanila z načrtom, da bi taborniki od 3. do 7. julija letos v okviru proslave 25-letnice svoje organizacije organizirali srečanje tabornikov. Predsednik ZIS je sprejel tudi predlog tabornikov, da bi bil častni starešina srečanja.

Stanovnik v Jugoslaviji

Izvršni sekretar gospodarske komisije OZN za Evropo Janez Stanovnik je dopotoval na večdnevni uradni obisk v Jugoslavijo. S predstavniki jugoslovanske vlade in gospodarske zbornice se bo pogovarjal o vprašanjih, ki zadevajo delo gospodarske komisije OZN za Evropo in njeno sodelovanje z Jugoslavijo. Po uradnem obisku v Jugoslaviji bo Janez Stanovnik zastopal generalnega sekretarja OZN Kurta Waldheima na drugem sestanku medparlamentarne unije o evropski varnosti, ki bo v Beogradu.

Iz odpadkov surovine

Republiški odbor Rdečega križa Slovenije in podjetje za promet s surovinami Unija — papir servis Ljubljana sta podpisala pogodbo o sodelovanju pri zbiranju odpadnega papirja in tekstila.

Osnovni namen te akcije, ki se bo v slovenskih šolah začela že februarja, so prizadevanja za splošno varčevanje, varstvo gozdov in dvig higiene. Poleg tega pa bomo z zbiranjem odpadnega papirja prihranili tudi precej dragocenih deviz. V minulem letu je naša industrija uvozila 100.000 ton starega papirja in za to porabila 5000 dolarjev. Krp in starih oblačil pa smo uvozili več kot 4500 ton.

Na Hvaru za polovico ceneje

Več kot sto turistov, ki so na zimskih počitnicah v hotelih na Hvaru, je v torek dobilo 50-odstotni popust pri penzionski ceni, ker je čez dan več kot tri ure deževalo. Hotelsko podjetje Hvar daje tudi 40 odstotkov popusta, če se spusti megla ali se temperatura spusti pod ničlo. Če pa sneži, gostje ne plačajo ničesar.

Več za energijo

V prihodnjih letih bomo v Jugoslaviji zgradili več novih elektrarn kot smo jih vsa leta po vojni. V petih letih bomo zgradili elektrarne s skupno močjo 11.000 megavatov (do sedaj 8500 megavatov). Da bi nove elektrarne lahko delale s polno paro, bo poleg sedanjih treba odpreti tudi nove premogovnike, da bi lahko pridobili 30 milijonov ton premoga, ter rudnik urana s proizvodnjo 117 ton jedrskega goriva in zagotoviti približno 3 milijone ton mazuta in drugega tekočega goriva. Poraba električnega toka narašča približno za 10 odstotkov letno. Konec desetletja bomo porabili že 76,2 milijarde kilovatnih ur letno.

Uresničevanje ustave v ospredju

Tržiški komite ZK je sklenil, da bosta marčni konferenci ZK razpravljali o organiziranosti ZK, kadrovski politiki, delovnem programu komiteja in konference in uresničevanju ustave — Pozornost delavcem iz drugih republik in pokrajin

V torek je bila v Tržiču 12. seja komiteja občinske konference ZKS, na kateri so se dogovorili, da bo naslednja seja komiteja okrog 20. februarja in da bosta marca dve zasedanji občinske konference ZKS. Na prvi seji konference, sešla naj bi se 4. marca, bodo razpravljali o organiziranosti ZK v občini, o kadrovski politiki in letošnjem delovnem ter finančnem načrtu, na drugi seji pa bo govora predvsem o uresničevaju ustave v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih. V tem obdobju je načrtovan tudi sestanek sekretarjev osnovnih organizacij in stalnih aktivov ZK, na katerem bodo o omenjenih vprašanjih temeljito razpravljali. Na torkovi seji je bil sprejet dnevni red za naslednjo sejo komiteja. Člani komiteja bodo razpravljali o uresničevanju ustave v tržiški občini, kadrovski politiki, organiziranosti ZK ter o delu aktiva mladih komunistov.

Za torkovo sejo komiteja je značilna bogata in vsestranska razprava. Sprejeto je bilo finančno poslovanje komiteja v preteklem letu in potrjene osnove finančnega programa za prihodnje leto. Komite je prav tako ugodno ocenil predlog letošnjega delovnega programa komiteja in konference. Komite naj bi se sestal trinajstkrat, konferenca pa petkrat. Oba organa, tako komite in konferenca, bosta posvečala največ pozornosti uresničevanju ustavnih določil. Sestavni del programa so tudi delovni načrti komisij komiteja in konference. Komisije bodo oblikovale delovne programe do 20. februarja.

Člani komiteja so v torek razpravljali tudi o organiziranosti in razvoju ZK v tržiški občini. Osnovno gradivo je pripravila komisija za organiziranost in razvoj. Komite je sodil, da bo treba tudi letos posvetiti največ pozornosti sprejemanju novih članov. Lani je prejelo partijske knjižice 74 Tržičanov, med katerimi je veliko mladih. Prav tako bo treba okrepiti in poživiti delo nekaterih osnovnih organizacij in le-te ter stalne aktive ustanoviti povsod kjer so pogoji. Sedaj je v ZK 4,3 odstotka prebivalcev tržiške občine, pri upoštevanju samo zaposlenih pa se odstotek poviša na 8,4. Šele takrat, ko bo odstotek dosegel 10, bomo lahko zadovoljni, so dejali na torkovi seji. Kmalu bo tudi odločeno, kako organizirati komuniste v krajevnih skupnostih Križe, Pristava, Senično in Sebenje; ali obdržati enotno osnovno organizacijo ali oblikovati več osnovnih organizacij. Čim prej kaže osnovati aktive ZK tudi med delegati občinske skupščine, delegati skupščin samoupravnih interesnih skupnosti, v organizaicji rezervnih vojaških starešin, med predavatelji, ki skrbe za družbenopolitično izobraževanje v občini, ter združiti v partijski aktiv ljudi, ki delajo na področju kadrovske politike. Komite je v torek tudi sklenil na eni od prihodnjih sej razpravljati o vključevanju delavcev iz drugih republik in pokrajin v družbenopolitično življenje občine in Zvezo komunistov.

J. Košnjek

Reorganizacija nekaterih osnovnih organizacij ZK

Na zadnji seji komiteja občinske konference ZK Škofja Loka so člani komiteja najprej spregovorili o vprašanjih, ki naj bi bila obravnavana na bližnji 4. seji občinske konference ZK. Komite je sklenil, da člani konference najprej spregovorijo o sklepih sekretarjev, sprejetih na seminarju, ki je bil zanje pripravljen ob koncu preteklega leta. Glavni del razprave pa naj bi bil posvečen neposrednim nalogam pri uresničevanju nove ustave v praksi. Ti sklepi bodo kasneje tudi izhodišče za vse akcije po osnovnih akcijah na področju loške občine. Poleg tega bodo na seji obravnavali še: poslovnik občinske konference ZK, načrt izobraževanja v letošnjem letu ter poročilo o idejnopolitičnem izobraževanju v preteklem letu.

Na četrti seji bodo predlagane tudi nekatere kadrovske spremembe v organih konference. Te so potrebne zaradi smrti ali odselitve aktivnih družbenopolitičnih delavcev — dosedanjih članov. Tako bodo morali volitve opraviti v Alplesu in Iskri v Železnikih.

Predlagano je bilo še, naj bi se reorganizirala osnovna organizacija ZK Novi svet. Zaradi organiziranja osnovnih organizacij po organizacijah združenega dela se je namreč aktivnost po nekaterih osnovnih organizacijah na terenu zaradi manjšega števila članov precej zmanjšala. V novo osnovno organizacijo naj bi bili vključeni komunisti s področja Vincarij, Novega sveta, Groharjevega naselja, Stare Loke in Podlubnika.

-jg

V Tržiču klub mladih novinarjev

Na osnovi sklepa zadnjega zasedanja konference ZKS Tržič, na katerem so razpravljali o obveščanju, da Tržičani oblikujejo klub mladih novinarjev, se je pred kratkim sestal iniciativni odbor za ustanovitev kluba. Dogovorili so se, da bo klub deloval pri komisiji za obveščanje pri občinski konferenci ZSMS, povezal pa se bo tudi s samoupravno interesno skupnostjo za izobraževanje. Ustanovitev kluba bo predvsem dobrodošla pri izdajanju Tangente, glasila občinske konference Zveze socialistične mladine Slovenije, hkrati pa bodo njegovi člani sodelovali tudi v drugih sredstvih javnega obveščanja.

-jk

Kranj

Predsedstvo kranjske občinske skupščine, občinska konferenca socialistične zveze in občinski sindikalni svet so za ponedeljek popoldne sklicali skupni sestanek vseh članov izvršilnih organov družbenopolitičnih organizacij občine in delegatov družbenopolitičnega zbora občinske skupščine. Na sestanku bodo obravnavali družbeni načrt kranjske občine in proračun za letos in predlog mandatnega programa občinske skupščine in izvršnega sveta za celotno mandatno obdobje.

Včeraj opoldne se je pri občinski skupščini sestala na peti seji komisija za medobčinsko sodelovanje. Obravnavali so poročilo o uresničevanju začrtanega programa v minulem letu.

A. Ž.

Radovljica

V sredo popoldne se je na redni seji sestalo predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov. Obravnavali so osnutek poslovnika o notranji organizaciji in načinih delovanja občinskega sveta zveze sindikatov in dogovor o financiranju in finančnem poslovanju sindikatov in zveze sindikatov v Sloveniji. Pogovorili so se tudi o pripravah na sejo sveta in odborov sindikatov in o občnih zborih oziroma letnih skupščinah osnovnih organizacij sindikata. Nazadnje so obravnavali še problematiko počitniškega doma Murke Lesce.

V ponedeljek opoldne se bo v Radovljici sestal izvršni odbor občinske konference socialistične zveze. Ocenili bodo dosedanje javne razprave o predlogu statuta socialistične zveze Slovenije in pravil krajevnih organizacij SZDL. Razen tega bodo obravnavali nekatera vprašanja v zvezi z organizacijo in konstituiranjem krajevnih in občinskih organizacij socialistične zveze.

A. Ž.

Škofja Loka

V ponedeljek, 3. februarja, ob 16. uri bo v sejni dvorani škofjeloške občinske skupščine 4. seja občinske konference ZK Škofja Loka. Člani konference bodo obravnavali vprašanja, o katerih je bilo govora na zadnjem sestanku komiteja občinske konference ZK.

V sredo, 5. februarja, ob 17. uri bo v sejni dvorani skupščine občine Škofja Loka 1. seja uporabnikov skupščine občinske zdravstvene skupnosti Škofja Loka. Navzoči se bodo na njej pogovorili o delu v turnusih v zobnih ambulantah v Škofji Loki, podano pa bo tudi poročilo predsednika izvršnega odbora občinske zdravstvene skupnosti.

-jg

Tržič

21. januarja so se v tržiški občini končale razprave o vlogi in organiziranosti SZDL in vlogi komunistov v njej. Sestanke so organizirale vse osnovne organizacije, vendar udeležba komunistov na teh zborih ni bila najboljša. Od 556 komunistov v občini se jih je zborov udeležilo le okrog 230. Boljša bi bila lahko tudi udeležba predstavnikov krajevnih družbenopolitičnih organizacij in političnih organizacij v delovnih kolektivih. Na zadnji seji komiteja ZK v Tržiču so ugotovili, da je eden od vzrokov za slabšo udeležbo precej hiter sklic sestankov.

Tržiški aktiv komunistov-neposrednih proizvajalcev je bil tako na gorenjski kot republiški ravni izredno ugodno ocenjen predvsem zaradi dobrega kadrovanja in uspešnega načina dela. Da bi bilo delo aktiva še boljše in učinkovitejše, so se dogovorili za organizacijo pogostejših razprav v organizacijah združenega dela, kjer delujejo komunisti-delavci.

V tržiški občini so stekle priprave na celodnevno šolo. O novosti že razpravljajo v šolskih kolektivih in drugih organih, razpravam pa se pridružuje tudi odbor za gradnjo šol in vrtcev. V Tržiču se namreč začenja nova faza uresničevanja samoprispevka in bo treba program gradnje in modernizacije šol prilagoditi zahtevam celodnevne šole. To je povezano predvsem z usodo stare šole heroja Bračiča oziroma novogradnje pri Grajzarjevi osnovni šoli. Da bo delo na tem področju lažje, je komite ZK osnoval delovno skupino, ki bo delovala pri komisiji za idejna vprašanja.

-jk

zunanjepolitični komentar • zunanjepolitični komentar

»Miraži« za Kairo

Kakšna bo reakcija Bele hiše in Kremlja, ki sta spričo zares senzacionalne Sadatove poteze precej presenečena? Na odgovor bo treba počakati najmanj do zaključka krožnih potovanj sovjetskega in ameriškega zunanjega ministra.

— — —

Zveni kot ponesrečena šala, a je vendarle res: Švedska doživlja razcvet, o kakršnem kapitalistični Zahod, pahnjen na rob hude krize, lahko samo sanja. Pred kratkim objavljeno poročilo finančnega ministra vsebuje podatke, ki so svet močno osupnili. V njem piše, da je navzlic 6-odstotnemu zmanjšanju porabe energije lanski kosmati narodni dohodek narastel za 4,5 odstotka, pri čemer so odprli približno 110.000 novih delovnih mest ter brezposelnost skrčili na minimum. Zaradi okrepljenega izvoza industrija beleži rekordne dobičke, rekordna pa sta bila minulo jesen tudi pridelek živil in prodaja žitaric v tujino, ki je dosegla skoraj poldrugi milijon ton. Inozemstvu še bolj nepojmljive so napovedi Stockholma, da bo kmalu zmanjšal stopnjo obdavčenja dohodkov, zvišal pokojnine, uvedel subvencioniranje cen osnovnih prehrambenih artiklov ter pospešil naložbe v socialne ustanove, bolnišnice, medicinske raziskave, šolstvo, otroško varstvo in varstvo okolja. Vlada celo razmišlja, ali ne bi kazalo sprostiti omejitvene kvote, ki preprečujejo pretiran dotok tujih delavcev.

Čudež? Ne. Razlogov, da se je Švedska spremenila v otoček blagostanja sredi morja evroazijskih težav, ni malo. Predvsem je treba omeniti domala popolno neodvisnost vseh panog gospodarstva, ki so v internacionalno blagovno menjavo vključene samo enostransko, kot izvoznik in ne kot uvoznik. »Petrolejski udar« Arabcev je Švede komajda oplazil in ni mogel vreči iz tira gladko tekočega notranjega ekonomskega mehanizma. Izredna prilagodljivost ljudi prav tako zasluži našo pozornost, saj nikjer v svetu ne umejo hitreje, bolj dosledno in bolj temeljito prenašati v prakso sprejete zakone, zaščitne predpise in navodila, s katerimi že vnaprej preprečijo nezaželene posledice škripanja v drugih državah. Seveda poznajo štednjo, ne poznajo pa prisilnih omejitev in redukcij jugoslovanskega tipa. Značilen je dogodek izpred nekaj let, ko so spričo nenadne okvare na sistemu hidroelektrarn v severnem koncu dežele odgovorni prek sredstev javnega obveščanja pozvali člane gospodinjstev, naj skušajo do nadaljnjega malce skrčiti potrošnjo električnega toka. Zvečer sta radio in televizija objavila dopolnilno okrožnico ministrstva. Obveščala je državljane, da ni treba pretiravati, kajti primanjkljaj znaša le 4 in ne 22 odstotkov, za kolikor je upadla poraba v preteklih 12 urah. »Brez komentarja«, bi najbrž dejal kak puritanski ideolog, ki švedsko demokracijo enači z anarhijo.

I. Guzelj

Kaže, da Sadatova nenavadna zgovornost v številnih izjavah za tisk med njegovim obiskom v Parizu ni bila zgolj trenutni izraz dobrega razpoloženja, marveč sestavni del skrbno pretehtanega načrta, ki naj bi najnovejšim političnim manevrom Kaira dala čim večjo težo. Če namreč vemo, kaj je Sadata prignalo v Francijo, nam brž postane jasno, da so tudi navidezno nepomembne malenkosti okrog pogajanj z D'Estaignom zelo važne. Vsaj tako sodijo opazovalci v Washingtonu in Moskvi, ki menda izjemno pozorno spremljata nepričakovano odjugo v odnosih francoske vlade do ZAR. Kajti cilje Egipčanov bi lahko razdelili v dve poglavitni skupini: prvo sestavljajo ekonomsko-vojaški sporazumi o uvozu tehnologije, opreme in orožja, drugo pa iskanje »rezervnega« diplomatskega zaščitnika, saj dosedanja »transfera« kairskih interesov v bližnjevzhodnem zapletu, ZDA in SZ, nista izpolnila pričakovanj Egipta.

Kar zadeva ekonomsko-vojaško sodelovanje, je Anvar el Sadat dosegel veliko več kot so pričakovali strokovnjaki. Poleg načelnega soglasja D'Estaigna o pomoči Francije pri uresničevanju nekaj velikih gradbenih projektov (elektrarna Abukiru, telekomunikacijski center, podzemska železnica itd.) najbolj bode v oči obljuba o dobavi orožja in opreme v vrednosti 10 milijard frankov. V ta »paket« je menda zajetih tudi 40 ali 50 prestreznikov mirage poslednje generacije, torej najboljših. Obetano kupčijo so poznavalci razmer označili kot začetek egiptovskih prizadevanj, da se rešijo popolne odvisnosti od Sovjetske zveze, doslej edinega podpornika ZAR, ki zadnje čase ni pripravljen obnavljati obrambne moči afriškega zaveznika v enakem tempu kot pred oktobrsko vojno 1973. Ni dvoma: Sovjeti postajajo nezaupljivi. Trdijo, da njihovih tankov in letal Egipčani ne znajo dovolj smotrno izkoristiti, saj po izračunih londonskega inštituta za strateške raziskave en izraelski phantom odtehta najmanj dva arabska miga. Vzrok, pravijo, tiči v nezadostni izvežbanosti pilotov in tankovskih posadk, katerih šolanje je z odslovitvijo sovjetskih svetovalcev, leta 1972, kvalitetno občutno nazadovalo.

Hkrati hoče Kairo prek Francozov (ki jim okrepljen vpliv v bližnjevzhodnem prostoru kajpak utegne samo koristiti) pokazati Američanom in Rusom, da ni zadovoljen z dosedanjimi rezultati Kissingerjeve politike »postopnih korakov« in previdnega taktiziranja Brežnjeva. Odločano vztraja pri pojačanem pritisku na Izrael, ki za zdaj noče ničesar slišati o nadaljnjem umiku iz zasedenih pokrajin, ter poudarja, da je arogantnost Tel Aviva posledica porušenega ravnotežja moči v prid Židov. Obenem iz izjav predsednika Sadata veje prikrit dvom o učinkovitosti napovedanih ločenih mirovnih turnej Gromika in Kissingerja, turnej, kakršne v preteklih mesecih niso prinesle nobenih bistvenih sprememb.

dogovorimo se

Seja radovljiške občinske skupščine

V Radovljici bo v sredo, 5. februarja, osma skupna seja vseh zborov občinske skupščine. Iz predloženega gradiva je razvidno, da bodo delegati obravnavali 13 točk dnevnega reda. Tako naj bi sprejeli odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o davkih občanov, odlok o potrditvi zazidalnih načrtov za Kropo in Kamno gorico, odlok o cenah za geodetske storitve in še nekatere druge. Razpravljali bodo tudi o delu komisije za ugotavljanje izvora premoženja in o delu geodetske uprave.

KONČNO ZAZIDALNI NAČRT

Prebivalci Krope in Kamne gorice so končno dočakali, da je pred občinsko skupščino prišel predlog zazidalnega načrta za ti dve področji. Končno pravim zato, ker je bilo želje, prošnje in zahteve po takšnem načrtu slišati na domala vseh sestankih v tem delu radovljiške občine že nekaj let. Načrt predvideva, da bi na tem področju lahko zgradili 56 individualnih stanovanjskih hiš in 140 stanovanj v družbeni gradnji; skupaj torej za okrog 700 prebivalcev. Javna razprava o zazidalnem načrtu za Kropo in zazidalnem načrtu za Kamno gorico je bila sredi poletja lani. Posamezniki in organizacije so na predlog dali precej pripomb. Nekatere so projektanti — Zavod za urbanizem Bled — upoštevali, za nekatere pa so predložili ustrezne odgovore. Prav je, da se delegati oziroma delegacije (posebno s področja Krope in Kamne gorice) pred sejo skupščine in potrditvijo obeh zazidalnih načrtov temeljito pogovorijo o predlogih.

Seja kranjske občinske skupščine

Tudi na šesti seji bodo delegati vseh treh zborov kranjske občinske skupščine zasedali ločeno. Seja zbora krajevnih skupnosti občinske skupščine bo v sredo, 5. februarja, popoldne. Druga dva zbora pa bosta zasedala v četrtek; družbenopolitični zbor ob 10. uri, zbor združenega dela občinske skupščine pa ob 15. uri. Družbenopolitični zbor ima na dnevnem redu 12 točk (sklepal ne bo o predlogu odloka o določitvi števila sodnikov splošnega sodišča združenega dela v Kranju), ostala dva zbora občinske skupščine pa 13. Na dnevnem redu je tako predhodna razprava o družbenem načrtu in proračunu občine za letos, poročilo o delu izvršnega sveta za leto 1974, predlog mandatnega programa občinske skupščine in izvršnega sveta za celotno mandatno obdobje, predlog programa dela zborov občinske skupščine za letošnje prvo polletje, sklepanje o podelitvi Prešernovih nagrad za leto 1974 itd.

PODELITEV PREŠERNOVIH NAGRAD

Delegati vseh treh zborov bodo na ločenih sejah v sredo in četrtek sklepali tudi o podelitvi Prešernovih nagrad za leto 1974 oziroma o predlogu žirije. V poročilu žirije piše: »Po odloku o podeljevanju Prešernovih nagrad je vsako leto lahko podeljenih največ pet nagrad. Žirija je prejela deset predlogov, in sicer iz občin Jesenice in Tržič po enega, iz občin Radovljica in Škofja Loka po dva in iz občine Kranj štiri predloge. Žirija je predloge obravnavala na sejah 10., 15. in 21. januarja in predlaga vsem občinskim skupščinam, da podelijo vsaka po eno nagrado.«

A. Žalar

Delo vezistov NOV Gorenjske

Sredi decembra je imel pododbor vezistov NOV Gorenjske redno sejo, na kateri smo razpravljali o našem delu v letu 1975. Po živahni razpravi je bil sprejet sklep, da bo vsak član odbora v svojem kraju iskal nove člane, od katerih bo dobil tudi podatke o njihovem sodelovanju v NOV. Tako bi razširili področje našega dela, ga obogatili z novimi spoznanji in izkušnjami, obenem pa bi spoznali, kako danes živijo še nekateri borci, ki so morda zavoljo bolezni, skromnosti, ponosa ali razočaranosti v tej naši družbi ostali nekje osamljeni, potisnjeni ob stran. Z njimi bi morali navezati žive, pristne človeške stike, v razgovorih obuditi spomine na nekdanje dni, da bi spet dobili zaupanje vase, v človeka in družbo, da bi se ne počutili le kot »žrtve« usodnih zgodovinskih naključij.

Za to delo so bili predlagani tovariši: Berce Vinko za radovljiško področje, Bertoncelj Janez za Lesce — Bled, Kocjančič Anton za Škofjo Loko, Divjak Gabrijel za Jesenice in Tulipan Peter, ter Robič Milan za Kranj.

Namen te poimenske zadolžitve je, da bi se borci-vezisti NOV tudi sami oglasili pri teh tovariših ali pa na občinskih odborih ZZB NOV.

Pri vseh teh naših prizadevanjih gre za to, da vezisti NOV najdemo povezavo med preteklostjo in sedanjostjo, da iz resničnih, dokumantiranih virov na zadostni strokovni ravni posredujemo prihodnjim generacijam zaokroženi pogled na zgodovino našega delovanja v NOV. Treba se je zavedati, da so prav vezisti NOV postavili temelje današnjim telekomunikacijam, saj še danes mnogi delajo na tem področju kot strokovnjaki za TT zveze. Tudi primerjava med nekdanjimi kurirskimi zvezami in današnjimi pismonoši je več kot očitna.

Na seji smo se domenili, da bi v letošnjem letu vsaj trem članom omogočili brezplačno letovanje. V poštev naj bi prišli predvsem tisti, ki so tega najbolj potrebni. Žal pa so naše finančne možnosti tako skromne, da kljub najboljšim željam kaj več ne moremo napraviti, zato upravičeno pričakujemo tudi od naših občinskih odborov ZZB NOV malo več razumevanja in pomoči, kajti tudi naše delo spada v sklop skupnih prizadevanj za osvetlitev zelo pomembnega trenutka naše zgodovine, saj je že mnogim stvarem in dogodkom treba dati pravo mesto, v kolikor nam je do tega, da se bodočim generacijam ohrani verna in zgodovinska objektivna resnica o NOB.

Na kraju še enkrat poudarjam že nekajkrat izrečeno željo, da bi se predstavniki radio-klubov udeleževali tudi naših sej in bi skupaj reševali probleme v zvezi s SLO, saj nam izkušenj ne manjka.

F. Gracer

Politična aktiva v Bohinju

Prejšnjo sredo, 22. januarja, sta se sestala politična aktiva Stare Fužine in Srednje vasi v Bohinju. V Stari Fužini so se po razpravi o statutu in pravilniku krajevne organizacije SZDL odločili, da bodo bodočo krajevno konferenco predstavljali vsi člani SZDL na območju krajevne skupnosti. Novi izvršni odbor pa bo imel 15 delegatov. Aktiv je podprl tudi stališča občnega zbora krajevne organizacije zveze združenj borcev NOV za izgradnjo društvenega prostora, v katerem bi imele prostore vse organizacije, društva, krajevna skupnost in mladina. Novemu svetu krajevne skupnosti, ki ga vodi Franc Artelj, pa so naložili, naj pripravi program gospodarsko-turističnega razvoja kraja. Od podjetja Alpetour — hoteli Bohinj bodo zahtevali, naj uredi restavracijo Triglav, ali pa jo odstopi v upravljanje krajevni skupnosti. Večina udeležencev političnega aktiva je tudi izrazila željo, da bi v Stari Fužini zgradili nižje razredno šolo in vrtec. Nazadnje so sklenili, da je treba čimprej uveljaviti zakonske pravice glede novoustanovljene pašne skupnosti in dopolniti ter razširiti stalno zbirko planšarstva in sirarstva v stari sirarni.

V Srednji vasi so se razprave o statutu in pravilih socialistične zveze udeležili člani ZK in predstavniki družbenopolitičnih organizacij. Sklenili so, da bodo izvolili 29 delegatov za bodočo konferenco SZDL. Iz vsake vasi bodo v konferenco imenovali po dva delegata, ostale pa bodo do 5. februarja izvolile vse družbenopolitične organizacije, društva in sindikat Kmetijsko-gozdarske zadruge Srednja vas. Izvršni odbor bo imel sedem delegatov, za posamezne dejavnosti bodo imenovali pet koordinacijskih odborov ter sekretariat sekcije za družbeno aktivnost žensk. Na seji političnega aktiva so določili tudi delegate za prvo sejo skupščine krajevne skupnosti. Skupščina bo imela 25 delegatov. Sklenili so, da mora biti prva seja skupščine krajevne skupnosti do 15. februarja, seja konference SZDL pa do konca februarja.

JR

Ustanovljena skupnost otroškega varstva

V Kranju so se v začetku tega tedna zbrali delegati na ustanovni skupščini skupnosti otroškega varstva Kranj. Delegati obeh zborov so na svoji prvi seji izvolili skupščinske organe: za predsednico skupščine je bila izvoljena Smilja Gostiša, za predsednico izvršnega odbora Slavica Zirkelbach, za predsednika zbora uporabnikov Janez Šifrer, za predsednico zbora izvajalcev pa Greta Sotelšek.

Skupščina skupnosti otroškega varstva bo nadaljevala delo prejšnjega sveta za otroško varstvo, seveda pa je obseg nalog skupščine neprimerno širši. Delegati so se že seznanili z osnutkom programa dela skupščine za letošnje leto, razpravljali in sklepali o njem pa bodo na eni od prihodnjih sej. Že sedaj pa je jasno, da je program nalog, kot je razviden iz osnutka, zelo obsežen in je vprašanje, ali bodo sredstva, ki skupnosti otroškega varstva pripadajo, sploh zadostovala ali drugače povedano, program bo potrebno prilagoditi finančnim možnostim. Skupnost bo tako kot prej svet za otroško varstvo razpolagala samostojno le z 20 odstotki sredstev, ki se natekajo od 0,52 odstotka od bruto osebnega dohodka. Večji del teh sredstev gre namreč za izgradnjo šol in vrtcev v občini po že sprejetem programu, z ostalim delom sredstev pa je doslej svet za otroško varstvo financiral adaptacije vrtcev pri nekaterih šolah v občini kot v Dupljah, Voklem itd. V predlogu programa je dokončanje adaptacije stare šole v Naklem v vzgojno-varstvene prostore in pa gradnja novega vrtca v Preddvoru namesto adaptacije starejše stavbe. Razen tega bo treba financirati tudi načrte za gradnjo novega vrtca v naselju Planina. V načrtu je tudi nadaljevanje nekaterih že lani začetih dejavnosti kot je organizacija potujočih vrtcev, organizacija telesne vzgoje za predšolske otroke, ki niso v varstvu, tu je vprašanje vzdrževanja, nadzora in organizacije na otroških igriščih ob vrtcih in šolah, izvedba letovanja za predšolske otroke in še in še. Če bo tak program za letošnje leto uresničen, potem bo v kranjski občini v vzgojno-varstvenih ustanovah 25 odstotkov predšolskih otrok.

Po osnutku tega programa bo skupnost otroškega varstva večji del svojih sredstev — kot že rečeno — odvajala v sklad za gradnjo šol in vrtcev, z ostalim delom pa bo samostojno razpolagala; financiranje vzgojne dejavnosti vzgojno-varstvenih ustanov in regresiranje oskrbnin za otroke iz socialno šibkih družin pa naj bi kot doslej prevzela skupnost za vzgojo in izobraževanje, s katero pa bo skupnost otroškega varstva tesno sodelovala. Strokovna služba skupnosti otroškega varstva pa je zaupana upravnemu organu skupščine občine.

L. M.

Posvet dopisnikov TV-15

Prejšnji četrtek, 23. januarja, so se v Radovljici sestali gorenjski dopisniki TV-15, glasila ZZB NOV in ZRVS Slovenije. Ta list ima v Sloveniji 42.000 naročnikov, največ pa jih je na Gorenjskem. Prav tako je na Gorenjskem tudi najbolje organizirana in številna dopisniška mreža.

Na posvetu so razpravljali o vsebini glasila in povečanju naročnikov. Predlagali so, naj bi v glasilu ob 30. obletnici osvoboditve uvedli nekaj novih rubrik. Tako so predlagali zapise o osvoboditvi posameznih mest in krajev ter njihovem razvoju. Razširili bodo tudi prostor za mlade v listu. Razen tega pa bodo še naprej objavljali spominske in druge prispevke iz življenja in dela borčevskih organizacij in o prizadevanjih v pripravah na SLO.

JR

Občni zbor ZB Gorje

V nedeljo je bil v Gorjah občni zbor zveze združenj borcev. Na njem so pregledali dosedanje delo in se pogovorili o delovnem programu za naprej. Doslej je ta organizacija prirejala izlete in druge prireditve. Uspešno pa so reševali tudi nekatere probleme. Tako danes nihče od 234 članov nima težav s stanovanjem. Nekaj nerešenih vprašanj je le še glede dvojne dobe.

J. Ambrožič

ljubljanska banka

Ljubljanska banka
podružnica Kranj, poslovna enota Kranj
bo 5. februarja 1975 odprla novo ekspozituro v Kranju — Delavska cesta 19
(novi prizidek samskega doma Tekstilindusa v Stražišču)

Delovni čas ekspoziture za občane bo:
ponedeljek, torek, četrtek, petek od 6.30 do 12. ure,
sreda od 6.30 do 16.30

Naj navedemo nekaj uslug, ki jih bodo občani lahko opravili v naši novi ekspozituri:

— sprejem navadnih in vezanih hranilnih vlog,
— vpis osebnega dohodka v hranilne knjižice,
— vplačila in izplačila hranilnih vlog,
— prepis obresti na hranilne vloge,
— prepis obresti na hranilne vloge,
— potrošniška posojila,
— vpis pokojnin na hranilne knjižice,
— dajanje raznih pojasnil v zvezi s stanovanjskim varčevanjem in druga pojasnila iz bančnega poslovanja za prebivalstvo.

Zaupajte banki z najbolj široko razvejano mrežo poslovnih enot, banki, ki uživa v Jugoslaviji med prebivalstvom veliko zaupanje, dokazano z največjo zbrano vsoto hranilnih vlog. Za vaše zaupanje se vam bomo oddolžili s hitrim, natančnim in zaupnim poslovanjem. Zanesljivost, poslovnost in zaupnost so naša vodila pri opravljanju vseh vrst denarnih poslov.

Komunalno obrtno
in gradbeno podjetje Kranj z n. sol. o.
(Komunalni servis Kranj),

prosi kupce, kateri so v blagajni podjetja plačali svoje račune in za plačilo prejeli potrdilo pod naslednjimi številkami:

1. št. 1454 dne 23. 7. 1974
2. št. 1502 dne 23. 9. 1974
3. št. 1412 in 1413 dne 11. 9. 1974
4. št. 3179 dne 14. 10. 1974
5. št. 1622 in 1623 dne 22. 10. 1974
6. št. 1628 in 1629 dne 24. 10. 1974
7. št. 1653 dne 28. 10. 1974
8. št. 1665 dne 31. 10. 1974
9. št. 3964 dne 12. 11. 1974

da se oglasijo z navedenimi potrdili v tajništvu podjetja.

Osnovna šola
Petra Kavčiča
Škofja Loka
odbor za medsebojna razmerja,
objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. učitelja v oddelku podaljšanega bivanja
   — U, PRU ali P za nedoločen čas,
2. učitelja za angleški jezik
   — PRU ali P za določen čas z nepolnim delovnim časom,
3. snažilke
   za nedoločen čas — delo bo v dopoldanskem času;

pod 3.: je določeno poskusno delo 3 mesece.

Prijave sprejema odbor za medsebojna razmerja 7 dni po objavi razpisa.

Novi gasilski častniki

Občinska gasilska zveza Kranj je organizirala v prostorih Zavoda za reševalno, gasilsko in tehnično službo Kranj tečaj za gasilske častnike, ki se ga je udeležilo 24 kandidatov. Žal je bilo premalo kandidatov iz industrijskih gasilskih društev, čeprav so tam požari najpogostejši. Tečaj, obsegal je 181 učnih ur, so vodili višji častniki občinske zveze, pri izpitih pa je sodeloval tudi inž. Franc Dolenc, predstavnik Gasilske zveze Slovenije. Trije kandidati so opravili izpit z odličnim uspehom, deset s prav dobrim, osem z dobrim, eden z zadostnim, dva pa bosta morala opravljati popravne izpite.

I. Petrič

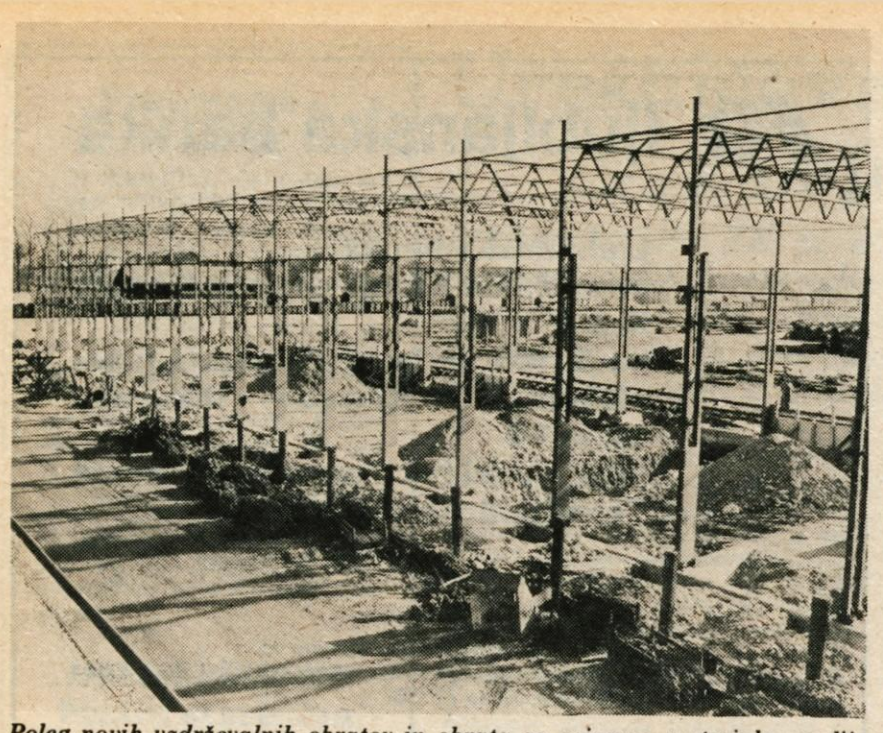

Poleg novih vzdrževalnih obratov in obrata za pripravo materiala gradijo v Verigi Lesce tudi novo kovačnico.

Veriga Lesce: Letos za 70 milijonov investicij

Nadaljevanje s 1. str.

Še pred dvema letoma je bil kolektiv Verige v precej nezavidljivem položaju. Osebni dohodki so bili sorazmerno nizki, delovni pogoji težki, težave so bile s surovinami, cenami in z izpolnjevanjem rokov.

»1. januarja lani smo se kot organizacija združenega dela vključili v podjetje Slovenske železarne, ki združuje danes sedem podjetij in metalurški inštitut. Tako smo končno rešili osnovni problem: oskrbo s surovinami. Razen tega smo uskladili razvojne programe in uredili menjavo z vzhodom. Prepričan sem, da je bil to nujen in zelo pomemben korak za razvoj celotne kovinsko-predelovalne industrije. Že prvo leto so se pokazali rezultati,« ugotavlja direktor Golc.

Lani so na primer v Verigi izdelali za 12.300 ton izdelkov in izvozili za dva milijona in pol dolarjev. Produktivnost se je povečala v tovarni za 6 odstotkov, osebni dohodki so narasli za 38 odstotkov in je znašal poprečni osebni dohodek 2900 dinarjev. Dobro so gospodarili. Rezultat pa bi bil še boljši, če ne bi bilo tolikšne inflacije. Lastne cene so namreč lani po stalnih cenah narasle kar za 49 odstotkov.

Letos predvidevajo, da bodo naredili 13.000 ton izdelkov. Vrednost proizvodnje pa bodo tako po lanskih cenah povečali kar za 34 odstotkov. Temu primerno se bodo povečali tudi osebni dohodki, skladi in ostanek dohodka oziroma dobiček. Izvoziti nameravajo za 4 milijone dolarjev.

»Čeprav bomo že z letošnjim investicijskim programom močno izboljšali delovne pogoje zaposlenih in smo na primer praktično že ukinili nočno delo žensk (v podjetju jih je 400), bomo v prihodnje prav socialnim in delovnim pogojem posvečali vso skrb. Poleg povečanja osebnih dohodkov je trenutno naša glavna skrb reševanje stanovanjskih problemov. Letos bomo namenili 10 milijonov novih dinarjev za gradnjo in nakup stanovanj. Zgradili bomo dva stanovanjska bloka. Razen tega ima sindikat v programu še nekatere druge akcije za izboljšanje standarda. Najprej pa moramo seveda urediti novo samoupravno organizacijo. Odločili smo se, da bomo imeli šest temeljnih organizacij združenega dela in skupne oziroma strokovne službe. Tako bomo imeli temeljne organizacije združenega dela vijakarna, verigarna, kovčanica, obrat težkih verig, orodjarna in vzdrževanje. Da smo prišli do slednje odločitve o novi samoupravni organiziranosti, je bilo potrebnih precej študij in razprav. Zdaj smo torej različne nejasnosti in mnenja razčistili in smo tik pred novo reorganizacijo celotnega podjetja,« sta nam povedala direktor in predsednik delavskega sveta.

A. Žalar

Kulturni dom na Bohinjski Beli

Pred leti razpadajoča stavba mladinskega doma na Bohinjski Beli, ki so ga kmalu po vojni zgradili vaščani z udarniškim delom in prispevki, bo kmalu zrasla v lep kulturni dom. Zasluga za obnovo tega objekta gre predvsem sodelovanju in solidarnosti vseh občanov ter članom sveta KS in DPD Svoboda.

Pred leti so obnovili in preuredili pritlične in kletne prostore, kjer zdaj lahko prirejajo proslave. Za dramske predstave in druge večje prireditve pa so ti prostori premajhni. Zato so lani začeli razširjati gornji del stavbe, kjer nameravajo urediti večjo dvorano z odrom. Opravili so že precej prostovoljnih delovnih ur in prispevali precej denarja, nekaj pa je prispevala tudi kulturna skupnost Radovljica. Zdaj so se lotili še ene akcije. Večina kmetov — lastnikov gozdov se je odločila, da bo prispevala po eno smreko, nekaj lesa pa bo dalo tudi gozdno gospodarstvo Bled. Upravni odbor DPD Svoboda bo zdaj organiziral posek lesa. Tako računajo, da bodo s prodajo lesa in okrog 30.000 dinarji, ki jih bo prispevala kulturna skupnost, pokrili večino stroškov za dokončno dograditev doma. Predvidevajo, da bo svečana otvoritev kulturnega doma letos za praznik republike.

JR

Kadri, skupni programi in denar

Niko Čenčič, inženir organizacije dela v Alplesu, predsednik delavskega sveta SOZD gozdarstva in lesne industrije Gorenjske, Pavle Tolar, direktor Gozdnega gospodarstva Bled pa je po sklepu delavskega sveta SOZD vršilec dolžnosti predsednika kolegijskega poslovodnega organa

Pretekli četrtek je bilo na Bledu ustanovno zasedanje novoizvoljenega delavskega sveta sestavljene organizacije združenega dela gozdarstva in lesne industrije Gorenjske, ki mu je predsedoval najstarejši član sveta Matevž Debeljak, delegat Gozdnega gospodarstva Kranj. Po sprejetju poročila predsednika koordinacijske komisije za združitev v sestavljeno organizacijo Janeza Štera je delavski svet, sestavljen iz delegatov osmih združenih organizacij, izvolil prvega predsednika delavskega sveta. Odgovorno dolžnost so zaupali Niku Čenčiču, inženirju organizacije dela iz Alplesa, za podpredsednika pa so izbrali Franca Kopača, delegata Združene lesne industrije Tržič. Na četrtkovi seji so Pavla Tolarja, direktorja Gozdnega gospodarstva Bled, imenovali za vršilca dolžnosti predsednika kolegijskega poslovodnega organa in izbrali člane organa. Prav tako je bil ta dan razglašen sporazum o združitvi v sestavljeno organizacijo, hkrati pa sklenjeno, da poslovodni organ najde najboljši in najpravičnejši način financiranja nove sestavljene organizacije. Sprejeta je bila tudi organizacijska in samoupravna shema novega podjetja, katerega sedež je na Bledu.

Predlagatelji dnevnega reda se niso ušteli, ker so vanj, čeprav je bilo zasedanje prvo, vtaknili razpravo o preteklem, predvsem pa prihodnjem poslovanju sestavljene organizacije. Delegati so zahtevali čim prejšnjo kadrovsko zasedbo predvidenih delovnih mest v sestavljeni organizaciji in menili, da pri podpisnicah sporazuma ne bi smeli naleteti na odpore, čeprav bi šlo za najbolj strokovne ljudi. Sodili so, da kaže v SOZD čim prej oblikovati tudi družbenopolitične organizacije. Aktiv ZK že deluje in je odigral pomembno vlogo pri združevanju. Odgovornost aktiva bo tudi v prihodnje velika. Kolegijski poslovodni organ je bil pretekli četrtek odgovoren za pripravo srednjeročnega razvojnega in investicijskega programa sestavljene organizacije do leta 1978 in skrb za stalno sodelovanje in dogovarjanje med podpisnicami sporazuma.

Navrženi so bili tudi problemi, o katerih bodo morali razpravljati samoupravni organi sestavljene organizacije in organi podpisnic sporazuma o združitvi.

Sestavljena organizacija naj skupaj z Gospodarsko zbornico SRS preuči načrtovane investicije v proizvodnjo stavbnega pohištva, ker je domač trg že zasičen, sama pa naj oblikuje pravilno razmerje med cenami hlodovine in žaganega lesa. Hlodovino kaže bolje vrednotiti tudi zaradi tega, ker je gozd za številne kmete najpomembnejši vir dohodka, zaloge lesa pa so omejene. Zato so kmetje (pa tudi gozdarji) zainteresirani, da dobi vsak kubik posekanega lesa ustrežajočo ceno, obenem pa bodo na ta način tudi vlaganja v gozdove večja. Delegat Gozdnega gospodarstva Kranj je opozarjal na gozdne komunikacije, ki »odpirajo« slabo dostopne gozdove in tamkajšnje kmete povezujejo z dolino. Gozdarji so na tem področju veliko vlagali. Ker sredstev biološke amortizacije za ta namen ne bodo smeli več trošiti, je usoda gozdnega cestnega omrežja negotova. Vprašal se je tudi, kako in kje zaposliti invalide — gozdne delavce. Zaradi dela z motornimi žagami se širi »vibracijska bolezen«! Delovna mesta za take delavce so v gozdarstvu redka!

Bo SOZD oblikovala svojo prodajno mrežo ali ne, je bilo naslednje vprašanje. Jelovica ima na primer že 12 trgovskih poslovalnic z več kot 100 zaposlenimi. Letos načrtujejo Ločani nove. Organi sestavljene organizacije bodo morali reči besedo tudi o tem, hkrati pa podpirati notranje proizvodno dopolnjevanje in sodelovanje. Tržiški ZLIT se loteva na primer tapetniške dejavnosti, ki bi lahko hitro dopolnila Alplesovo pohištveno ponudbo in preprečila, da bi moral Alples iskati drugega sodelavca ali celo sam razvijati tapetništvo, kar je najslabše!

Kadri in proizvodni programi torej ostajajo področje, kjer bo morala sestavljena organizacija gorenjskih gozdarjev in lesarjev največ »premakniti«. Njim se pridružuje še denar oziroma sodelovanje in podpora bank, sicer bo ostala marsikatera zamisel neuresničena!

J. Košnjek

Od njive do trgovine

Misel, ki je bila že več let prisotna tako v občinskih organih kot v zainteresiranih podjetjih, je prišla končno v konkretno obliko. Predstavniki KŽK in Živila so se na pobudo občine Kranj dogovorili za združitev v enotno organizacijo združenega dela, ki bo imela okrog 1600 zaposlenih.

Pobudnik tega koraka sta bili z obeh strani družbenopolitični organizaciji; ZK in sindikat. V obeh podjetjih pa so se s tem že strinjali tudi samoupravni organi. V dveh mesecih, kot je bilo dogovorjeno na sestanku, bo koordinacijski organ pripravil vse potrebne analize in skupni razvojni program, na osnovi katerega se bodo po temeljnih organizacijah združenega dela z obeh strani dokončno odločali. Poudarjali pa so iz obeh podjetij, da vidijo v tem večjo perspektivo, večjo socialno varnost svojih delavcev.

Vzporedno s to integracijo bodo na občini Kranj dali pobudo tudi za ustrezno pot sedanjih zadrug, ki so kar tri na območju te občine. Menili so, da sedanja razdrobljenost ne jamči obetajoče prihodnosti današnjim zadrugam in ob tem niti ne kmetovalcem v sedanjih utesnjenih organizacijskih oblikah. Ob vsem tem, kot so povedali predstavniki občine, družba ne more biti brezbrižna, marveč mora iskati ustrezne organizacijske oblike za čimbolj smotrno uporabo obstoječih kmetijskih zmogljivosti. To zahtevajo interesi občanov kot potrošnikov in hkrati tudi kmetovalcev za njihove jasnejše perspektive.

K. Makuc

Pet minut čez dvanajsto

Zaplet nikakor ni nov, je pa — žal — še vedno aktualen. Aktualen bolj kot je bil dve leti nazaj, ko so prizadeti prvič glasno opozorili nanj in ko smo prvič odkrito zapisali, da bi veljalo nemudoma ukrepati. Pet minut pred dvanajsto je ura, smo ugotovili takrat. Pozno je, vendar ne prepozno. In danes? Danes kažeta kazalca pet minut čez dvanajsto, a storjenega ni (skoraj) ničesar.

In za kaj pravzaprav gre? Za rudnik urana v Žirovskem vrhu, surovinsko bazo načrtovane jedrske elektrarne Krško. Z rudnikom seveda ni nič narobe. Po geološko-tehnični plati se stvari odvijajo več kot ugodno: uvodna eksperimentalno-raziskovalna faza prehaja v zaključni del in 1. januarja 1978 naj bi končno začeli množično izkoriščati žile dragocenega minerala. Toda nerešen ostaja cel niz dilem »postranske« narave, ki jih obeta sprožiti odprtje rudnika. Mednje sodi vprašanje nastanitve okrog 500 delavcev (ker imajo mnogi družine, je treba upoštevati, da bo dejanski porast prebivalstva v Poljanski dolini, zlasti v Gorenji vasi, znašal najmanj 1000 ljudi!), nadalje izredno pereč problem transporta, dovažanja, uskladiščenja in nevtralizacije nevarnih snovi (žveplena kislina), potrebnih v postopku pridobivanja rumenega uranovega koncentrata, ki terjajo izpeljavo nove, dovolj zmogljive ceste, ter seveda razvoj preskrbovalne mreže, zdravstva, šolstva, otroškega varstva itd. Že na oko, brez kakršnihkoli konkretnih podatkov, lahko ocenimo, da bodo »spremljevalne« investicije zahtevale več milijard dodatnih dinarjev. Vsi ti izdatki niso zajeti v predračunu, ki ga je objavil Geološki zavod SRS in ki naj bi rabil kot merilo rentabilnosti naložb v Žirovski vrh. Priče smo torej prikritemu metanju peska v oči družbe, saj so odgovorni v GZS omenjenim »malenkostim« sprva namenili smešnih 500 starih milijonov (pol milijarde trenutno stane naselje štirih, petih lesenih barak). Špekulacija je bržkone slonela na otročje naivni domnevi, da bo reševanje netehničnih preglavic okoli pridobivanja urana pač prevzela nase občina Škofja Loka.

Toda možje v občinski upravi niso nasedli. Za loško komuno rudnik ni nobena usodna pridobitev, kvečjemu nasprotno. Od njega si sme obetati le minimalne posredne koristi, nič večje kot, recimo, Mariborčani, Jeseničani, Novomeščani ali Zagorjani. Čemu bi potem, ne kriva, ne dolžna, iz svojih žepov plačevala ceho varljive slave prve »atomske« občine v Jugoslaviji? Odpravljanje posledic socialnega stresa, ki se obeta naseljem ob poljanski Sori, je naloga Slovenije kot celote in ne zgolj lokalnih oblasti. Z gornjim stališčem so Ločani seznanili tudi delegacije različnih republiških forumov, a razen prgišča meglenih obljub in zagotovil, da bodo pristojni organi storili ustrezne korake, je učinek ničen. Pičlih 35 mesecev pred prihodom knapov ni izkopana niti ena lopata zemlje, niti en temelj bodoče stanovanjske četrti ne stoji, niti en meter trase predvidenega dvopasovnega asfaltnega traku ni nasut. Kakor smo slišali, krajani zaman čakajo, kdaj jim bodo sporočili, od kod misli republika vzeti denar in kdo konkretno je poklican sodelovati pri reševanju nezavidljive situacije. Nazoren primer so maratonska prerekanja med Geološkim zavodom in Cestno skupnostjo SRS; v obdobju, ko bi morala biti dela v polnem razmahu, sta sprožila besedni »ping-pong« o načinu financiranja gradnje 15 kilometrov dolge ceste. Prvi trdijo, da je realizacija projekta obveznost upravljavcev sklada za ceste, drugi pa, da mora stroške pokriti zavod, kajti novi prometni objekt je pogojen izključno z rudnikom. Polemiki ni videti konca in na upravi SO Škofja Loka so upravičeno nestrpni. V družbenopolitičnih aktivih in odborih Poljanske doline vladata nemir in nejevolja, kajti dnevi bežijo in usodni datum je zmeraj bliže. Občanom namreč ni neznano, kakšne so posledice polovičarsko izpeljanih, nezaključenih programov, saj smo o podobnih spodrsljajih iz naše polpreteklosti prelili sto in sto hektolitrov tiskarskega črnila. Ali res zaman?

I. Guzelj

Svet delovne skupnosti

Občinskega sodišča v Kranju

razpisuje dve prosti delovni mesti

strojepisk.

Pogoj za sprejem je končana dvorazredna administrativna šola. Osebni dohodki so določeni s pravilnikom o delitvi dohodka in osebnega dohodka na Občinskem sodišču v Kranju.

Prijave kandidatk z dokazili o strokovnosti se sprejemajo do zasedbe delovnih mest.

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ

Odbor hranilno-kreditne službe pri

Gozdnem gospodarstvu Kranj

razpisuje

kredite za preusmeritev in pospeševanje kmečkih gospodarstev in za razvoj kmečkega turizma.

Pravico do kreditov imajo prosilci:

— lastniki gozdov — kmetje
— biti morajo vlagatelji in hranijo sredstva pri hranilno-kreditni službi Gozdnega gospodarstva Kranj
— da trajno gospodarsko sodelujejo z Gozdnim gospodarstvom Kranj
— imeti morajo izdelane investicijsko usmeritvene programe
— da so kreditno sposobni
— biti morajo kooperanti kmetijskih zadrug.

Krediti se dajejo za naslednje namene:

— za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo, opremo in plemensko živino
— za preureditev živinorejskih proizvodnih objektov za mleko in meso, ureditev in razširitev obdelovalnih površin
— za graditev in preureditev objektov za osnovno predelavo skladišč za kmetijske pridelke domače pridelave
— za kmečki turizem

Obrestna mera je 3 %, če družbeno-politične skupnosti krijejo razliko do polnih obresti. Doba kreditiranja je določena s samoupravnim sporazumom o kreditiranju.

Vloge sprejemajo pododbori hranilno-kreditnih služb na TOZD gozdarstvo Škofja Loka, Tržič in Preddvor.

Rok za predlaganje prošenj je 28. februar 1975.

Istočasno obveščamo, da urejanje kreditnih zadev opravljajo službe na TOZD Gozdarstvo Škofja Loka, Tržič, Preddvor ter v Skupnih službah v Kranju vsak ponedeljek od 6. do 12. ure, vlaganje in dviganje denarja pa vsak delovnik od 8. do 12. ure, razen sobote.

Teden slovenske drame

Sodelovali bodo tudi avtorji

»Pobuda za teden slovenske drame, ki smo ga letos pripravili že petič, je prišla iz občinske skupščine in Prešernovega gledališča,« je dejal Jaka Kurat, ko sva se pogovarjala o letošnjem tednu slovenske drame. »Pobuda, ki je imela namen zbuditi večje zanimanje za domačo dramo oziroma igro, je naletela na ugoden odmev. Letos se bo kranjskemu občinstvu predstavilo 9 poklicnih gledališč, Prešernovo gledališče kot gostitelj in amaterska gledališka skupina KUD Zarja iz Trnovelj pri Celju. Slednja je bila izbrana na srečanju gledaliških skupin Slovenije.

Tudi občinstvo je nad domačimi deli navdušeno. O tem priča obisk, ki je že vsa leta dober, letos pa so vse predstave že skoraj razprodane.«

»Katera gledališča se bodo predstavila?«

»Teden slovenske drame 75 se bo začel v sredo, 5. februarja, s predstavo Stalnega slovenskega gledališča iz Trsta. Predstavilo se bo z delom Ivana Cankarja Za narodov blagor. Naslednji dan se bo gledališče Pekarna iz Ljubljane predstavilo z delom Rudija Šeliga Ali naj te z listjem posujem. V petek bo premiera Prešernovega gledališča, in sicer dela Ivana Potrča Lacko in Krefli. V soboto, 8. februarja, se bo Slovensko narodno gledališče iz Maribora predstavilo z delom Mirka Rupla Boter Andraž, v nedeljo pa KUD Zarja iz Trnovelj z delom Jožeta Javorška Manevri. V ponedeljek, 10. februarja, bo na sporedu delo Cankarja in Součka Veselica v Blatnem dolu. Zaigralo jo bo SNG Drama iz Ljubljane. V torek, 11. februarja, si bomo lahko ogledali delo F. S. Finžgarja Razvalina življenja, ki ga bo predstavilo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja. V sredo, 12. februarja, bo nastopilo Eksperimentalno gledališče Glej iz Ljubljane z delom avtorjev Messnerja-Šalamuna-Jovanoviča Pogovor v maternici koroške Slovenke. V četrtek, 13. februarja, se bo predstavilo Narodno pozorište Zenica z delom Primoža Kozaka Afera, v petek, 14. februarja, Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica z delom Vinka Cudermana Trnova pot grešnega puntarja Jerneja. Sklepno predstavo pa bo v soboto, 15. februarja, pripravilo Mestno gledališče ljubljansko z delom Andreja Hienga Izgubljeni sin.

Vse predstave bodo ob 19.30. Le v nedeljo, 9. februarja, bo predstava že ob 16. uri. Poleg teh smo pripravili tudi zaključene predstave za srednje šole, in sicer v četrtek, 6. februarja, v petek, 7. februarja, v ponedeljek, 10. februarja, in v torek, 11. februarja. Vse predstave bodo ob 16. uri.«

»Kakšna pa je razlika med prvimi Tedni slovenske drame in letošnjim?«

»Prvih nekaj let smo si v okviru Tedna slovenske drame lahko ogledali predvsem klasična dela slovenske dramske umetnosti. Letos pa je od 11 predstav kar 9 del sodobnih slovenskih avtorjev.«

»Pripravljate tudi kakšno novost?«

»Letos bomo povabili k sodelovanju tudi avtorje del, ki bodo predstavljena ob Tednu slovenske drame. Predvsem želimo s tem vzpostaviti stik med avtorjem in gledalcem in gledališče odpreti tudi navzven. Skupaj s srednješolci bomo pripravili literarni večer, na katerem bodo avtorji brali svoja dela in odgovarjali na vprašanja.

Poleg tega pripravljamo plenaren razgovor z avtorji in gledališkimi delavci iz Kranja in širšega slovenskega prostora. Pogovarjali se bomo o vlogi sodobnega gledališča.

V sredo, 5. februarja, pa bo v Gorenjskem muzeju otvoritev razstave sodobnega slovenskega lepaka.«

L. Bogataj

35-letnemu Jaku Kuratu, novemu direktorju Prešernovega gledališča v Kranju, delo na področju kulture ni neznanka. Kultura ga je »zastrupila« že, ko se je kot desetleten fantič vpisal v glasbeno šolo. Veselje do glasbe in seveda tudi prizadevnost sta mu omogočila, da je kmalu za tem igral v več kranjskih ansamblih. Na učiteljišču se je začel ukvarjati tudi z zborovskim petjem in lutkovnim gledališčem. Ko ga je učiteljska pot zanesla na Šentursko goro, je šola kmalu postala kulturno središče in shajališče ljubiteljev igrane besede, recitacij in petja. Nekaj let kasneje je v Cerkljah pod njegovim vodstvom zaživela pionirska dramska skupina. Zadnjih pet let pa je bil predsednik občinske zveze kulturno prosvetnih organizacij. Uspel je povezati kulturno amatersko dejavnost, uspel je pri naporih za večjo kvaliteto in tudi v prizadevanjih za sodelovanje amaterskih in poklicnih kulturno umetniških skupin in ustanov.

»Vroča kri« na Kokrici

V nedeljo, 2. februarja, ob 17. uri bodo na Kokrici gostovali člani gledališkega ansambla KUD Naklo, in sicer z delom Johana Patricka »Vroča kri«. To je že tretja predstava Nakeljčanov. Dvakrat so doslej nastopili na domačem odru ter enkrat na Visokem. Gostovali pa bodo še v dijaškem domu v Kranju in v Besnici.

Obnova kulturnih domov

Komisija za vzdrževanje kulturnih domov, ki deluje pri jeseniški kulturni skupnosti, je izdelala program dela za letošnje leto. Po tem programu naj bi letos obnovili oder v dvorani na Breznici, preuredili notranje prostore v domu na Hrušici in na Dovjem ter popravili streho na delavskem domu na Javorniku. Obenem se bodo člani te komisije zavzemali tudi za čimprejšnjo ustrezno opremo vaških knjižnic ter za obvezno zavarovanje vseh kulturnih domov v občini. D. S.

Zbornik Jeklo in ljudje

Tretja knjiga zbornika Jeklo in ljudje bo izšla v prvi polovici leta 1975. Zbornik bo vseboval predvsem prispevke o delavskem gibanju na Jesenicah. 400 strani zbornika bo uredil književnik Miha Klinar. Tiskali ga bodo v 1000 izvodih vezanih v platno in v 500 broširanih izvodih.

Predvidevajo, da bodo stroški za izdajo tretje knjige zbornika znašali 271.410 dinarjev. Zanj je namenila jeseniška kulturna skupnost 145.000 dinarjev, zbrati pa morajo še 126.410 dinarjev. Prodajna cena zbornika, vezanega v platno bo veljala 50 dinarjev, broširani izvod pa 30 dinarjev. D. S.

Srečanje pevskih zborov

Pri občinski zvezi kulturno prosvetnih organizacij na Jesenicah so sklenili, da tradicionalno prireditev srečanje pevskih zborov na predlog društev upokojencev obogatijo še s sodelovanjem upokojenskih pevskih zborov. D. S.

1700 novih knjig

Pri občinski knjižnici na Jesenicah je zaposlenih devet knjižničarjev, v prihodnje pa nameravajo zaposliti še enega, ker se bodo vaške knjižnice priključile matični na Jesenicah.

Letos bodo pri matični knjižnici nabavili 1700 novih knjig. Kupovali bodo vse nove slovenske knjige in dopolnjevali zbirko poučnih knjig. Ves knjižni fond bo na voljo tudi vsem podružnicam.

V vseh oddelkih in podružnicah si bodo bralci izposodili približno 73.000 knjig. Knjižnico na Beli bodo uredili v prostorih delavskega doma, strokovno pa bodo uredili tudi knjižnice na Dovjem, v Martuljku in v Podkorenu. Zato bodo zaposlili še enega uslužbenca.

Za nabavo novih knjig bodo porabili okoli 80.000 dinarjev, vsi izdatki knjižnice letos pa bodo znašali 664.400 dinarjev. D. S.

Nove obleke za folklorno skupino

Kulturno-umetniško društvo »Jaka Rabič« na Dovjem je članom folklorne skupine nakupilo več novih oblek za nastopanje. Dosedanje narodne noše so bile že zelo dotrajane oziroma izsposojene. Nekaj denarja za nakup so dali člani folklorne skupine sami. V zadnjem času člani vadijo redno vsak teden, imeli pa so tudi dva uspešna nastopa v Kranjski gori, in sicer ob 70-letnici Turističnega društva in ob otvoritvi evropskega prvenstva v kegljanju na ledu. J. R.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, etnološka, kulturnozgodovinska in umetnostnozgodovinska zbirka. V galeriji v isti stavbi je na ogled arheološka razstava K ZAMETKOM SLOVENSKE KULTURE, v 2. nadstropju pa razstava KMEČKO GOSPODARSTVO V DOLINI.

V Prešernovi hiši je odprt PREŠERNOV SPOMINSKI MUZEJ. V galeriji v isti stavbi pa bo v petek, 31. januarja, odprta razstava LIKOVNA PRIZADEVANJA NA GORENJSKEM I.

Stalne zbirke v baročni stavbi v Tavčarjevi 43 so zaradi adaptacije stavbe začasno zaprte.

Razstavne zbirke oz. razstave so odprte vsak dan razen ponedeljka od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

V griček nad vasjo se je zagrizla njena bajtica kot da je tu že od vekomaj, v podpori tega hriba, ki ji verno in zvesto preprečuje, da se ne bi sesedla. Večni griček ji je že stoletja opora, taki, kakršna je bila in je ostala, kajti skozi stoletja je niso bogvekaj spreminjali. Gank, ki zaškriplje pod hitro stopinjo lastnice, daje vtis, da obdrži le njeno shujšano telo in tudi lesene stopnice z glasnim škripanjem negostoljubno sprejemajo tujčevo nogo. V veži temačno zazija črna kuhinja in še v »hiši« je ob tem času stara kmečka peč neprijazno mrzla.

Svetal sončni žarek si utira pot skozi majhno okence in se hoče igrivo sprehajati po starem, zgubanem obrazu, ki mu dajejo življenje le neverjetno živahne sive oči. Vse je kot zakleto v tej hiši, upira se in se zavija v preteklost, ki neminljivo diha iz vsakega kota in z vso resničnostjo pritiska nate in bi v tej moreči utesnjenosti pri priči spet odpahnil zunanje duri. A zadrži te lastnica, tale Ivanca, ki s svojo živo besedo odganja tako neprijetne prve vtise tako trdovratno, da jih na koncu popolnoma odžene. In nazadnje sončni žarki vdirajo veselo in neugnano skozi vsa štiri okenca in v sobi ni več moreče, celo toplo postaja.

»Ivanca spod klanca« kličejo Ivanco že sedemdeset let, odkar pač pomni. In pomni Ivanca presneto dobro, živi leksikon je, živa kronika, a v tem zapisu naj bo kronika postranska stvar, vabljiv in do kraja zabaven se mi zdi njen portret, kajti Ivanca je od svoje prve misli do zadnje besede nepoboljšljiva opravljivka, obrekljivka, o kateri gre glas v deveto vas. V drugačnem času in v drugačnih okoliščinah bi jo mimogrede nejevoljno potisnila med babnice, ki ti v neuničljivi plohi besed o sosedi, ki vara svojega moža, brezobzirno dvigajo pokrovke piskra na štedilniku, z drugim očesom pa so v odprti omari dnevne sobe ali že nekje.

Ivanca pa je v svoji večni opravljivosti neznansko simpatična, morebiti zato, ker živi čisto sama svoje borno življenje v še bolj borni bajti, ker Ivanca živi tam nekje v bližnji in daljnji preteklosti, ker sploh ni škodljiva, ker je nenavadno čila in zdrava, predvsem pa naravna in tako zelo originalna. Gledam jo in poslušam, čeprav nikogar od obrekovanih niti približno ne poznam in me konec, njih usoda davna in sedanja niti malo ne zanima.

»Hja, hja,« de Ivanca pomenljivo, spretno zasuče oči proti stropu, prekriža stare nagubane roke in stisne ustnice, »no, tam doli so tudi imeli tačrno kuhinjo, pa jo je sin dal podreti. Ja, Janez menm da je bil, kakopak Janez, vsa fara se je norčevala, ko je škrbasto nevesto s Primorske pripeljal. Jest že vem, starejša je bla in nč otrok nista imela. Čist vse glih bi blo, če bi kuhna ta stara ostala, saj itak nista imela nč lačnih ust.«

Vaška posebnica

Kako prijetno se je takole ob Ivanci sprostiti, opazovati mimiko njenega vedno spremenjenega izraza in se zaposliti z mislimi, le kam v možgane je vendarle spravila vso to goro usod.

»Hm, hm,« nenadoma vrže Ivanco s klopi na okence tako silovito, da bi šle njene vazice kmalu v tisoč črepinj. Šele zdaj opazim, da sedi ravno nasproti tistega okna, s katerega se vidi cesta. »Žvagenčkov Lojz je bil, k sestri gre. Saj, saj, zadnič je v potok obležal, tok se ga je napil. Konc, konc je z njim, pa kakšen golcvar je bil včas! Za Rezko je včas letal, pa ga ni marala. Kadarkol se je pri njej prikazal, so mu iz vseh žepov flaše visele, on je pa jokal, da ne bo več pil. Pa bi se gotov popravu, ko ne bi Rezka Miha vzela, ki se je revž let po porok obesu. Jest še zdej pravm, da zarad nje; je bla tko štemana, da nas, bajtarjev še videt ni votla, kadar smo v senožet pršli. Pa je pol mela, za kar je prosila, noben je poj ni več votu vzet.«

Ivanco vedno znova zanese, naj si še tako prizadeva opisati nekdanje življenje in navade na vasi. Neskončno uživa, da ima v meni tako vernega poslušalca.

»Pa Mengšov Fronček,« spet ji zažarijo oči, navada potegne roko pod ruto in popravlja sive lase, »ja, Fronček, štedirat jih je dal, otroče nehvaležne, umrl bi zdej v bedi, ko ne bi sosedje pomagal. En sin je dohtar, hči otroče uči v šol, pa nobenga ni blizo, ko jm ata umirajo.«

Hočeš nočeš, moram se dvigniti. Ivanca je na robu obupa, ko držim za kljuko in dobro vem, kaj bo sledilo. Moj davni rod pozna in Ivanca ne bi bila Ivanca, ko ne bi vedela tudi zame. Z njej lastno spretnostjo, z osupljivo dognano taktiko mi navrže vprašanj za koš in čisto za droben hipec ji zamerim. A se je že prej odkupila, enostavno je tako originalna, da ji potešim radovednost in se ji prav toliko odprem, da mi vrže še drugi kup vprašanj in moje odgovore nanje bo Ivanca spletla v zanimivo zgodbo, ki bo po mojem odhodu napolnila prav vse hiše v vasi. Malo me seveda moti, a ji ne zamerim, kako bi ji le! Mi, draga moja Ivanca, se gremo tale prastari slovenski šport tamle zunaj v moji sedanjosti neprimerno bolj razgibano, z večjo mero škodoželjnosti, ki je ti sploh ne poznaš, mi gremo tako daleč, da podtikamo polena pod noge, tekmujemo med sabo, grabimo, postali smo ogabni v svoji grabežljivosti in nevarno nesramni s svojimi jeziki in dejanji. Tvoj jeziček, Ivanca, ki bolj ali manj opleta že več kot pol stoletja pa nikomur ne škodi, sicer te sovaščani ne bi trpeli, tako pa pravijo, da nisi nadležna, ker nisi hudobna in zlobna in ker je to prav vse, kar v svojem osamljenem življenju še imaš.

Zato te namerno ne imenujem opravljivka v slabem pomenu besede, pravim ti, da si vaška posebnica.

Še se oglasim, Ivanca, tedaj, ko mi bo dolgčas in bom imela vrh glave tega svojega sveta, v katerem živim, tedaj pridem v tvojo preteklost, v tvojo bajtico in po mili volji boš lahko napolnila »hišo« s svojim neusahljivim vrelcem besed.

D. S.

KUD Visoko in Nušićevi Žalujoči ostali

Kulturno-umetniško društvo Valentin Kokalj Visoko v kranjski občini je v soboto in nedeljo uprizorilo komedijo Branislava Nušića Žalujoči ostali v režiji Vlada Uršiča. Društvo, ki je lani praznovalo 20-letnico obstoja in katerega predsednik je že tretje leto Milan Krišelj, namestnik ravnatelja Poklicne šole Kranj in profesor za geografijo in zgodovino (poučuje pa tudi samoupravljanje s temelji marksizma), je v zadnjih letih zelo aktivno. Člani dramske sekcije tega društva (velika večina je mladih) že nekaj let vsako sezono naštudirajo eno gledališko predstavo, s katero potem gostujejo v raznih krajih kranjske občine.

»Naše društvo si je zadalo nalogo, da razvija vse oblike kulturnih dejavnosti,« pravi predsednik Milan Krišelj. **»Med letom pripravljamo različna predavanja s področja glasbene in likovne umetnosti. Zanimive so naše proslave ob različnih praznikih. Imenujemo jih politično angažirane proslave. Lani za dan republike smo na primer imeli proslavo z naslovom Umetnost zamejskih Slovencev in njihova problematika, zdaj pa pripravljamo za bližnji slovenski kulturni praznik proslavo z naslovom Umetnost zatiranih narodov Vietnama, Angole, Čila in Mozambika. Razen tega prirejamo različne kulturne izlete. Tako smo lani obiskali kraje na Koroškem in v Kanalski dolini, kjer smo ponekod pripravili tudi kulturni program. Med najbolj aktivne sekcije v društvu pa sodita dramska in knjižničarstvo.«**

Dramska sekcija je predlanskim naštudirala Male oglase, lani Deklo Ančko in letos kot rečeno Žalujoče ostale. To Nušićevo komedijo, s katero so se zelo uspešno predstavili v soboto in nedeljo v polni dvorani zadružnega doma na Visokem, so študirali od novembra lani. Lahko rečemo da so imeli tako pri razdelitvi vlog kot pri študiju pod uspešnim vodstvom Vlada Uršiča srečno roko. S predstavo, ki je lepo uspela, bodo člani dramske sekcije Ivan Gros, Majda Tomažič, Miha Krišelj, Bojana Bevc, Milan Krišelj, Nelka Jeler, Olga Kepic, Drago Grošelj, Rajko Bakovnik, Valerija Kuster, Brane Florjančič in Mihaela Grošelj gostovali še v Šenčurju, Naklem, na Jezerskem, v Predosljah, Cerkljah, pri Sv. Duhu in najbrž tudi na Koroškem.

Milan Krišelj, ki je tudi tehnični urednik zvočnega časopisa Obzorje, ki izhaja pri republiškem odboru zveze slepih Slovenije, in urednik priloge Komunist v zvočnem časopisu, pravi, da ima KUD Visoko za naprej še precej načrtov. **»Nameravamo razviti še nekatere druge kulturne dejavnosti. Seveda pa bo najprej treba najti denar, da bi vsaj kolikor toliko uredili sedanjo dvorano. Zdaj namreč ne ustreza povsem začrtani dejavnosti (treba bi bilo popraviti akustiko in obnoviti opremo) in zato morda včasih prebivalci neradi zahajajo vanjo. Sploh menim, da bi zdaj, ko smo stopili na pot novih samoupravnih odnosov tudi na področju kulture, morali imeti v mislih večjo skrb za kulturno dejavnost na terenu. Res je sicer, da danes radio in televizija lahko veliko prispevata pri oblikovanju in razvijanju kulturne oziroma družbene zavesti, vendar menim, da sta to bolj pasivna medija. Še naprej bodo namreč po moje na tem področju imela če ne glavno pa zelo pomembno vlogo prav kulturna društva. Da pa bodo tej nalogi in vlogi kos, jim bo seveda treba omogočiti tudi pogoje.**

A. Žalar

Čudež pod Jelovico

Pred tridesetimi leti so se Dražgoše drugič rodile — Legenda, ki še vedno traja — 67 padlih ni umrlo zaman

Tri desetletja so pretekla od tistih krutih časov. Večina ran je zaceljenih, ostala sta le še trpek spomin in sled gorja, bolj ali manj jasno vtisnjena v obraze prič. Tudi samemu kraju navzven ne bi mogel nihče prisoditi, da je kdajkoli doživel tragedijo. A saj ni čudno: današnje Dražgoše (kajti prav o njih bo govora v pričujočem prispevku) so povsem nova naselbina, vznikla iz pogorišč upepeljenih domačij, razdejanih in spremenjenih v puščo. Strašen je moral biti gnev tepenih Nemcev, ki so se jim celo žalostne, ožgane, v nebo štrleče skrbine sten zdele preveč izzivalne. »Zbrisati z obličja sveta!« je veleval ukaz okupatorskih vrhov. In zvesti Hitlerjevi križarji si niso pustili dvakrat reči. Vasica je izginila kot bi nikoli ne obstjala. Vendar ne za vedno. Simboli so namreč nesmrtni. Lahko jih poteptaš, razstreliš in zmelješ v sončni prah — dokler je kaj rodoljubov, ki verjamejo vanje, bodo zanesljivo vstali od mrtvih. Vstali bodo kot so vstale Dražgoše, sodobni ptič Feniks, sinonim svobode in neuklonjljivosti majhnega, trmastega naroda v križišču Evrope.

... IN RASLI SO DÓMOVI

Štirinajst se nas je oni dan zbralo okrog mize, v štranski sobi prijazne dražgoške gostilne: deseterica zato, da bi pripovedovala, štirje pa zato, da bi poslušali in si čim verneje zabeležili nadaljevanje zgodbe, začete v januarskih dneh 1942. Zanj nista več značilna ogenj in kri, ampak znoj in žulji, ki so botrovali obnovi upepeljenih posestev. V zapisu bomo torej segli trideset pomladi nazaj, v zmagoviti maj 1945, ko je človeštvo solznih oči proslavljajalo konec klanja.

No, na rajanje in veseljačenje nihče od Dražgošanov ni niti v sanjah pomislil. 67 padlih (42 talcev, 25 partizanov), razbite in razkropljene rodbine ter razgaljeni temelji 82 hiš, nekdanjih bivališč približno 400 mož, žena in otrok, so prizadetim učinkovito preprečevali, da bi podlegli vzdušju razposajenosti. Zanje je bitka še trajala — bitka, katere cilj sta predstavljala toplo ognjišče in streha nad glavo.

»Najprej smo ustanovili obnovitveno zadrugo,« pravita Franc Lotrič in Ludvik Jelenc. **»Sprva je zelo primanjkovalo delovne sile, kajti le polagoma so begunci kapali skupaj. In hudo smo pogrešali krepke roke ubitih gospodarjev, povečini možakarjev v najlepših letih. A kljub temu je šlo. Kmalu je zrasla gruča barak, ki so rabile kot začasna stanovanja. Eno smo celo preuredili v šolo ...«**

Vrnilo se je 40 družin oziroma slaba polovica prejšnjega življa. Drugi, predvsem nekmetje, ljudje brez premoženja, obdelovalnih površin in gozda, so raje iskali zatočišče v dolini, v Železnikih, v Škofji Loki in v Kranju.

»Spoznali smo, da moramo strniti vrste, če hočemo uspeti,« nadaljuje Jelenc. **»Okvir je tvorila zadruga, mimo katere ni smel nihče ukreniti ničesar. Delali so vsi, ne glede na to, koliko je kdo imel. Največ truda smo v uvodni fazi posvečali cesti, saj je preozki in dotrajani kolovoz pomenil nepremostljivo oviro; do jeseni 1949 je bilo treba sleherni kilogram gradbenega materiala peš pritovoriti sem gor.«**

S cesto so uporni Dražgošani ogromno pridobili. Povzročila je zaokret, ob katerem sta trpinčeni hrbet ali nategnjena mišica v hipu prenehala boleti.

»Ne, ne pretiravamo,« zadovoljno pristavljajo domačini in hitijo razlagati, kako je v naslednjih dveh letih iz tal pognalo kar 50 poslopij. Res so narejena po starem, res namesto opeke in betona, ki ju po vojni nisi nikjer staknil, prevladujeta klasična malta in kamenje, toda narejena so. Še nobena stvar doslej ni srečnih lastnikov bolj vzradostila kakor slovo od barak, kjer je pozimi voda v čebrih zraven postelj zmrznila v masiven blok ledu in kjer so se brkači zjutraj prebujali z ivjem pod nosom.

V SLOGI JE MOČ

»Precej je pomagalo dejstvo, da smo prek zadruge, ki so ji izjemoma dovoljevali odkup blaga po znižanih tarifah, na kredit nabavljali les,« pojasnjuje predsednik KS Franc Kavčič. **»Posekali, oklestili in k žagi zvlekli pa smo drevje seveda sami. Pogosto je zadružno vodstvo odredilo splošno mobilizacijo, ki ni nikomur prizanesla; žene in dekleta so prav tako krenile v gmajno. In čeprav smo golcvanja in furmanstva vajeni, saj sta rezala kruh mnogim generacijam Dražgošanov, bi vendarle nerad podoživel kaj podobnega.«**

V obdobju najintenzivnejše gradnje je žaga predelala v deske okoli 2000 kubičnih metrov hlodovine letno. Preprosto je ne bi mogli pogrešati, poudarjajo vaščani. Dasi so jo pozneje občinski inšpektorji ukazali ustaviti (obmolknila je za devet let), zdaj spet veselo teče. Ni več nepogrešljiva, a zdi se, da uživa status neuradne lokalne svetinje, ki je zlepa ne bodo pustili propasti.

»4,5 milijona din podpore je primaknila država. Tudi 30 milijonov dolga zadrugi so nam črtali,« je zbor družbenopolitičnih delavcev pohvalil toleranten odnos oblasti.

Ko smo v pomenku naposled pririnili do leta 1956, do odprtja nove šole, sem mimogrede ujel pripombo, da so nekako tedaj Dražgoše dosegle prelomnico. Samoodrekanju in stiskanju pasu je odzvonilo. Delovišča so si jela nadevati sliko urejenih domov. V naselju s tremi jedri (Pri cerkvi, Na Pečeh in Jelenšče) ter s 60 hišnimi številkami je resnobno vzdušje zmeraj češče zmotil vrišč dojenčkov, zanesljiv znanilec svetlejše bodočnosti. Naraščala sta splošni in osebni standard, saj so si mladi našli zaposlitev v železnikarskih industrijskih podjetjih. Socialna struktura prebivalstva se je popolnoma spremenila: ženske, zveste tradiciji, sicer ne hodijo »na šiht«, temveč upravljajo kmetije, ki so prerevne, da bi bile edini vir dohodka lastnikov, zato pa možje sekire, cepine in »gajžle« pridno zamenjujejo s stroji v Alplesu in Iskri. Poklica gozdnega delavca in prevoznika nezadržno izumirata. Le deset je še »holcarjev«, le še dvanjst konj hrza v hlevih; smešno skromna številka, posebno če jo primerjamo z 80-glavo čredo izpred štirideset, petdeset let. Napredek pač ne priznava romantike. V ospredje potiska ekonomičnejše ter bolj zmogljive traktorje in tovornjake.

In družbeni standard?

»Marsikaj smo že storili zanj,« prikimavajo naši gostitelji. **»Veste, kolektivni duh je pri Dražgošanih dokaj razvit. Kadar kaj sklenemo, drži kot pribito. Ni ga, ki bi bojkotiral akcije.«**

KUP NAČRTOV

V slogi je moč, sloga je ključ do velikih dosežkov. Vztrajni hribovci so, dosledno upoštevaje to preizkušeno reklo, kakor za šalo premagovali ovire: leta 1945 je v prebujajoči se kraj pribrzela elektrika (prejšnjo napeljavo iz leta 1924 so Nemci uničili, poruvali stebre in odpeljali žico), poleti 1955 so spustili v pogon vodni rezervoar, leta 1972 zajetje, katerega kapacitete znašajo 100.000 litrov, itd.

»Pa Ceste partizanov proti Jamniku in Kropi, ki je veljala 400.000 din in ki je kraj približala Gorenjski, nikar ne izpustite,« opozarja Jelenc. **»Ob finančnem sodelovanju treh občin ter Lajšanov in Jamničanov smo usposobili dragoceno prometno žilo, podaljšek odcepa Češljica-Dražgoše, in dosegli, da je prešla v višjo kategorijo. Ako bi je ne bilo, bi izostal interes republike in sanje o lani položeni asfaltni prevleki bi propadle.«**

Asfaltiranje 3,5 kilometra kačastih rid je poslednji občudovanja vreden podvig bivših pregnancev. V poseben sklad plačujejo dva odstotka od čistega mesečnega OD in pet odstotkov od katastrskega dohodka. Doslej so zbrali 660.000 din. Vsaka hiša je potemtakem prispevala dober stari milijon. Podjetja so navrgla 200 tisočakov, KS Železniki 100 tisočakov, cestna skupnost SRS pa razliko, ki je znašala 3 milijone din. Če zneske seštejemo, dobimo končno ceno investicije: 4 milijone din.

V pogovoru z novinarji so sodelovali: predsednik krajevne skupnosti Rudno — Dražgoše FRANC KAVČIČ, predsednik krajevnega odbora SZDL FRANC LOTRIČ, član krajevnega odbora za SLO in bivši odbornik občinske skupščine LUDVIK JELENC, predsednik krajevnega odbora ZZB NOV Dražgoše FRANC ZUPANC, sekretar vaškega aktiva ZSMS KARL JELENC, člana organizacije ZZB NOV DRAGO HABJAN in FRANC LOTRIČ st., člana odbora za pripravo prireditve »Po stezah partizanske Jelovice« LUDVIK JELENC in MARJAN ŠMID ter vaščan ANDREJ AMBROŽIČ.

Potlej smo se dotaknili načrtov za bodočnost. Sploh jim jih ne zmanjka. Najbolj nestrpno čakajo, kdaj bodo loški urbanisti določili dodatne gradbene lokacije. Zanimanje je precejšnje, čeprav poznavalci razmer vnaprej svarijo, da vas prenese kvečjemu dopolnilno pozidavo obstoječih treh urbanih con in da odprtje četrtega stanovanjskega kompleksa ni sprejemljivo. Vsaj dotlej ne, dokler ne bodo okrepili preobremenjenega električnega omrežja (invazije gospodinjskih strojev, pečic, grelcev in likalnikov leta 1945 pač ni nihče predvidel), povečali profilov glavnega cevovoda, namestili hidrantov in razvili kanalizacijskega ožilja, menijo. Mladina pogreša modernejše športno igrišče in dvorano, namenjeno dramski dejavnosti v okviru KUD Bratov Biček, ki je pod mentorstvom režiserja Janeza Talarja svoje dni naštudirala dve ali tri različni predstavi v sezoni. Sorodno zamisel gojijo pristaši usmeritve v turizem, prepričani, da bi gostišče, kakršnega bi rada postavila Jelenčeva fanta, oba gostinca, zanesljivo ne pridelovalo izgube.

Želja je, skratka, nešteto. Mednje sodijo tudi napori odbora za izvedbo tekmovanj »Po stezah partizanske Jelovice«, ki si prireditve prizadevajo popestriti z najrazličnejšimi privlačnimi vložki. (Letos, denimo, sta gledalce najbolj navdušila padalski desant in demonstracija helikopterskega reševanja ranjencev.) Dražgošani upajo, da bodo januarske manifestacije poslej še množičnejše. Hvaležni so organizatorjem, ki epopejo njihove vasice ohranjajo svežo in ki jo prenašajo v zavest mladega rodu. 22. julija, ko naj bi zacementirali temelje veličastnega spomenika ter »zalili« otvoritev asfaltirane ceste, pripravljajo zanje presenečenja. Prezgodaj je, da bi navajali podrobnosti: potrpite in videli boste, pravijo.

— — —

Dražgoška legenda ni zgolj epizoda v burni zgodovini osvobodilnega boja Slovencev. Je legenda, ki se nenehno pomlaja in oplaja, oplaja v dokazovanju nadmoči življenja, neuničljivosti ljudske volje in nebogljenosti terorja. V sebi skriva sporočilo, enako onima iz varšavskega geta in iz Hirošime. Upoštevajmo ga!

I. Guzelj

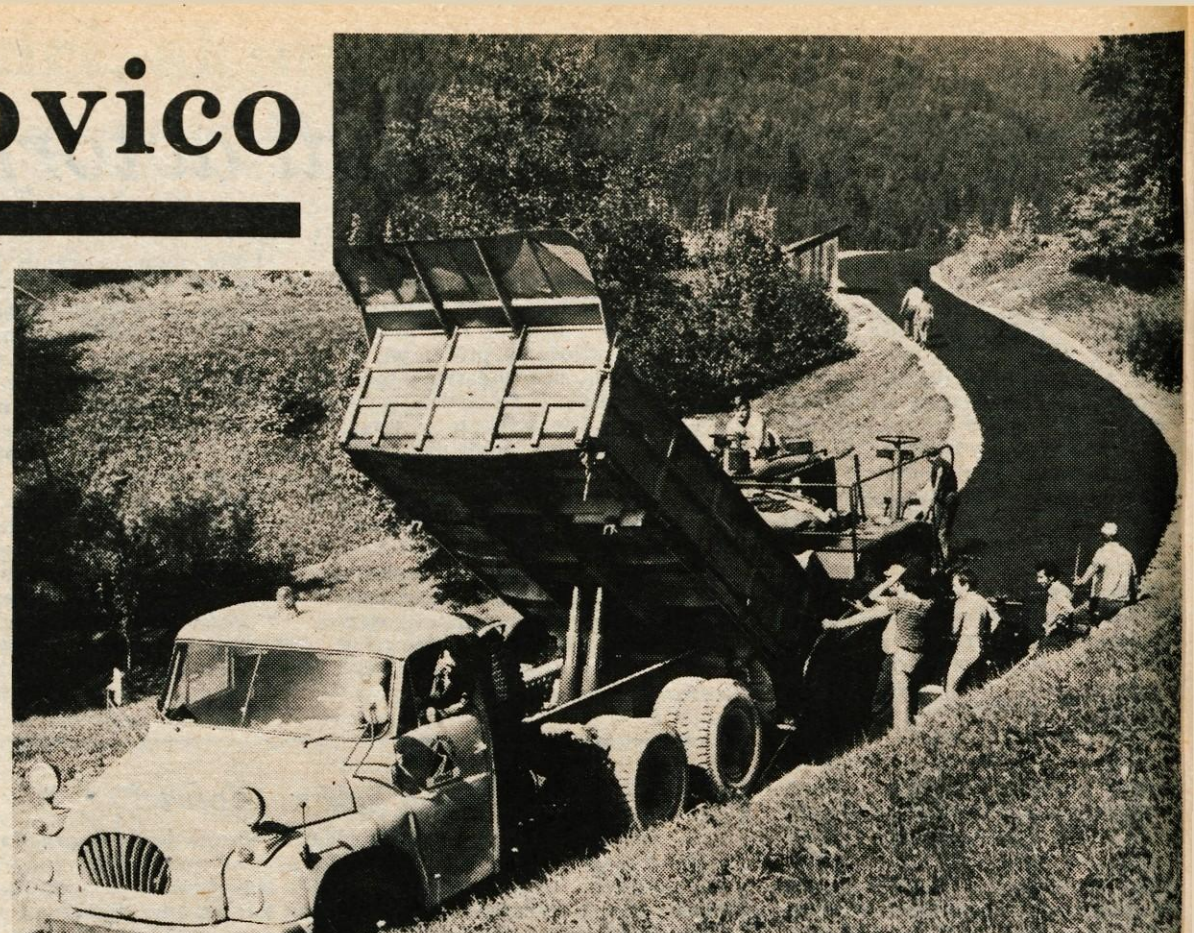

Eden zadnjih velikih »podvigov« Dražgošanov je vsekakor asfaltna prevleka na cesti Češnjica—Rudno—Dražgoše. Čeprav objekt sodi pod okrilje republiške skupnosti za ceste, so vaščani iz svojih žepov prispevali zanj 660.000 din. Sicer pa je v celoti veljal 4 milijone dinarjev. Posnetek, vzet iz našega arhiva, je nastal lansko jesen. — Foto: F. Perdan

Biserni jubilej Čmakove Neže in Janeza

Janez Pintar ima 87 let, Neža, ki se je kot dekle pisala Križnar, pa 84. Ne kažeta jih toliko. V ponedeljek, 27. januarja, je minilo 60 let, ko sta se poročila v Šmartnem v Stražišču. Trinajst otrok se jima je rodilo in danes je živih še sedem; pet sinov in dve hčeri. Najstarejši Ivan Pintar je star 60 let, najmlajši Mirko, ki ima hišo zraven staršev v Bitnjah (njegova žena Anka zdaj skrbi za jubilanta), pa jih ima 40.

Oče Janez je že 29 let upokojen. Doma je iz Rimskih Toplic in ves čas je delal pri železnici. »Včasih k železnici ni bilo lahko priti,« pravi. »To je bila zanimiva, težka in dobro plačana državna služba. Med prvo vojno sem bil kot železničar vojske oproščen, vozil pa sem povsod, kjer je bilo treba. Med obema vojnama pa sem največ delal na relaciji Kranj—Podnart—Otoče.«

V vseh 35 letih dela pri železnici je zamudil službo samo enkrat za dve minuti. Tega si še danes ne more odpustiti. In čeprav je bil večino let kretničar, ni imel nobene nesreče. Nikdar ni bil bolan. In doma je vedno ženi Neži tudi na polju pomagal. Le-ta je imela dosti dela z otroki in s kmetijo, saj so včasih imeli okrog 8 hektarov zemlje. Med drugo vojno pa je tudi za partizane kuhala.

Oba sta še čila. Njega na primer še nikdar ni bolel zob. Ona, če ne bi padla in si zlomila nogo v kolku, bi prav tako lahko še marsikaj podelala. Tako pa kramlja z možem, ko plete cajne in cambohe ali ko poleti kosi. Sicer pa še obadva prebirata časopise, poslušata radio in spremljata televizijo. »Pa spomine obujava,« pravi Janez in se hudomušno nasmehne. »Na čase, ko sem še v vas hodil. Tudi sporečeva se še; saj veste kakšne so ženske. Vedno so malo sitne.«

Čeprav jima ni bilo v 60 letih skupnega življenja vse lepo postlano, sta srečna. »Prehitro«, pravita, »so minila ta leta«. Trudila sta se, da so otroci dobili vsak svojo službo in dom. In danes sta najbolj srečna, kadar se vsi skupaj zberejo pri njiju doma v Bitnjah; posebno zdaj, ko sprejemata čestitke za biserni jubilej. Čestitamo jima tudi mi z željo, da bi srečna in zdrava dočakala tudi železno poroko.

A. Ž.

Ljubljanske mlekarne
TOZD Posestvo in tovarna močnih krmil
Škofja Loka

prodaja na javni dražbi, 3. februarja 1975, ob 9. uri v Škofji Loki, Suha 1, naslednje kmetijske stroje:

	izklicna cena
1. akumulatorski voziček	5000 din
2. plug-dvobrazdni Fe	1000 din
3. plug-trobrazdni Fe	2000 din
4. sortirnik krompirja jabelmann	700 din
5. okopalnik krompirja	1500 din
6. grabeži za kolesa Fe 35	500 din
7. prikolica IMT za žito	2000 din
8. mešalec za malto	2500 din
9. trosilec um. gnojil vicon	2000 din
10. balirka nizkotlačna forschritt	5500 din

Nadalje prodaja še 2 gumi št. 550 x 20 in 4 kolesne obroče.

Ogled je možen na naslovu 1. februarja 1975. Udeleženci dražbe morajo vložiti 10 % kavcijo.

Informacije dobite na telefonu št. 064-60-556.

Kanin in Soriška planina sta letos, toda skoraj že drugo sezono, kolikor toliko primerni smučišči. Toda na Primorsko se raje odpravljajo bolj izurjeni smučarji, Soriška planina pa je primerna prav za vse. Zato se na pobočjih pod Lajnarjem vsak dan zbirajo številni ljubitelji zimskega športa. Na Soriški planini trenirajo tudi številni alpski tekmovalci. Tak pa je bil živžav minulo nedeljo pred Litostrojsko kočo na Soriški planini. Te dni je na smučiščih nad Sorico ponovno zapadlo nekaj novega snega. (-jg) — Foto: J. Govekar

Veselo pustovanje na Bledu

Pustni sprevod po blejskih ulicah — Prireditve na drsališču

Na Bledu so že sredi priprav na letošnje pustovanje. Gostinski in turistični delavci si prizadevajo, da bi bili ti norčavi dnevi v prvi polovici prihodnjega meseca čimbolj zanimivi. Tako obljubljajo, da bodo v hotelih in restavracijah takrat na voljo pustne jedi in različne zabavne prireditve. Za osrednjo tradicionalno prireditev — pustni sprevod po blejskih ulicah — ki bo v nedeljo, 9. februarja, pa so pri turističnem društvu že imenovali organizacijski odbor.

Tradicionalni pustni sprevod bo krenil po Prešernovi in Ljubljanski cesti ter Cesti Svobode ob 14. uri. Tudi letos bodo vanj vključeni godbeniki (zagotovo iz Gorij in Kranja), kompozicije iz raznih delovnih organizacij ter skupine iz Begunj, Gorij, Žirovnice, Radovljice, Lesc in še nekaterih drugih krajev. Tokrat se bo sprevod končal na umetnem drsališču na Bledu, kjer bo revija mask, hokejska tekma in še vrsta drugih šaljivih prireditev. Organizacijski odbor pri Turističnem društvu vabi posameznike in skupine, da se pravočasno prijavijo, da jih bodo upoštevali pri razvrstitivi v sprevodu.

Poleg tradicionalnega pustnega sprevoda bodo na umetnem drsališču pripravili še dve reviji mask. Prva takšna revija bo v soboto, 8. februarja, od 17. do 18. ure, druga pa v torek, 11. februarja, od 14. do 15. ure. Obakrat bodo najboljše maske nagradili. Najboljša maska bo dobila tritedensko karto za drsanje na drsališču, druga 14-dnevno in tretja 7-dnevno karto. Organizatorji opozarjajo, da bodo na obeh revijah lahko sodelovale le maske z drsalkami. Nagrade bodo podelili tudi za najboljše kompozicije oziroma skupine na nedeljskem pustnem sprevodu. A. Ž.

Oto Pestner v Gorenji vasi

TVD Partizan Gorenja vas v Poljanski dolini že nekaj let zapored pripravlja mladinske plese, zabave za mlade, ki so vedno dobro obiskane. Prva leta je na njih igrala domača skupina »Tabor«, letos pa jih je zamenjal ansambel »Nocturno« iz Tržiča. Gorenjevaščani pa so letošnja vsakotedenska srečanja mladih sklenili še nekoliko bolj popestriti. Odločili so se, da od časa do časa medse povabijo znane slovenske pevce zabavnih melodij. Tako sta zadnjo nedeljo številne obiskovalce zabavala Sonja Gabršček in Oto Pestner, teden poprej pa Braco Koren.

»V Gorenji vasi danes nastopam prvič,« mi je dejal med kratkim odmorom Oto Pestner, »sicer pa mislim, da me marsikateri obiskovalec prav dobro pozna, saj sem že imel koncert v Škofji Loki. Upam, da bo ples tudi danes dobro uspel. Toda, zdaj je šele začetek! Z najpopularnejšimi melodijami bo treba plesalce še nekoliko ogreti!«

Kaj Oto Pestner trenutno počne?

»Prav zdaj pripravljam veliko ploščo,« pravi, »marca ali aprila pa bom posnel še malo! V maju bomo posneli veliko ploščo z New swing kvartetom. Nekaj ‚malega' sem poslal tudi na razpis za letošnji festival Slovenska popevka. Sicer pa trenutno nastopam z različnimi ansambli po vsej Sloveniji!«

Imate morda v bližnji prihodnosti v načrtu gostovanje po Sovjetski zvezi?

»Morda? Še ne vem! Nisem se še dokončno odločil!«

In vaša trenutno najpopularnejša skladba, pesem ki je pri poslušalcih najlepše sprejeta?

»Brez dvoma — Zlato sonce!«

Potlej je Oto odhitel pred mikrofon in po dvorani se je razlila priljubljena pesmica »Trideset let«, melodija, s katero je Oto Pestner zablestel na slovenskem popevkarskem nebu! J. Govekar

GLAS
31. januar 1975
kino
radio
televizija
nadaljevanka
s šolskih klopi
nagradna križanka
družinski pomenki
gorenjski kraji
od vsepovsod
za smeh

Golf klub na Bledu

Lani je bilo zgrajeno golf igrišče na Bledu edino tovrstno v državi. Gradnja tega športnega in turističnega objekta je trajala tri leta in je veljala prek 6 milijonov dinarjev. Investitor gradnje tega objekta, ki so ga začeli graditi že pred vojno, vendar je otvoritev preprečila vojna, je bil zdaj Zavod za turizem Bled. Le-ta je v sodelovanju s tujimi strokovnjaki pripravil nove načrte in zgradil igrišče z 18 polji na 65 hektarih. Že lani je bilo zanimanje za to edino igrišče pri nas precejšnje predvsem med tujimi gosti na Bledu. Tako so zabeležili že okrog 300 igralnih dni. Zadnje čase pa so se za to igro začeli zanimati tudi doma.

Tako so se na Bledu odločili, da ustanovijo Golf klub. Ustanovnega občnega zbora kluba, ki je bil v četrtek, 23. januarja, se je udeležilo prek 30 gostinskih in turističnih delavcev ter igralcev z Bleda in Ljubljane. Na zboru so sprejeli pravila in sklenili, da znaša letna članarina za naše državljane 2500 dinarjev, tuji državljani pa bodo poleg tega morali plačati še 2500 dinarjev pristopnine. Za mladino je letna članarina polovico manjša. Razen tega bo Golf klub priskrbel učitelja, Zavod za turizem pa bo še letos skušal najti investitorja za ureditev klubske sobe.

Vodstvo kluba namerava že letos na igrišču organizirati mednarodne turnirje, pričakujejo pa precejšen obisk tujih turistov iz Amerike. Sicer pa bodo tisti, ki niso člani kluba in jih ta šport zanima, lahko dobili tudi dnevne karte. Le-te bodo po 100 dinarjev, za opremo pa bo moral vsakdo doplačati 36 do 40 dinarjev. Igralna sezona na igrišču se bo začela maja in bo trajala do oktobra. Izvedeli pa smo, da nekateri domačini (vešči te igre) igrajo že zdaj. Pogoji so menda v teh zimskih dneh brez snega zelo ugodni.

Na ustanovnem občnem zboru Golf kluba so izvolili tudi 9-članski upravni odbor in za predsednika kluba inž. Jožeta Ostermana. A. Ž.

Pred dnevi so člani škofjeloškega planinskega društva v koči na Križni gori poskrbeli za prisrčno slovesnost. Na svečanosti so bile podeljene značke in potrjene knjižice Loške planinske poti šestnajstim slepim planincem. Ti so v kratkem času prehodili celotno loško transverzalo. V imenu planinskega društva se je PD Škofja Loka po podelitvi priznanj zahvalil predsednik kulturno-športnega društva osnovne organizacije slepih Stane Pirc. Treba je povedati, da so pred tem prav tako že osvojili značke trije planinci iz Centra slepih v Škofji Loki, da imajo velik delež pri teh uspehih tudi vodniki slepih in, da slepi planinci za pomlad že načrtujejo nove »ture«. Na sliki: Predsednik PD Škofja Loka Miloš Mrak izroča slepemu planincu Tonetu Tomcu odličja! (M. M.) — Foto: Habjan

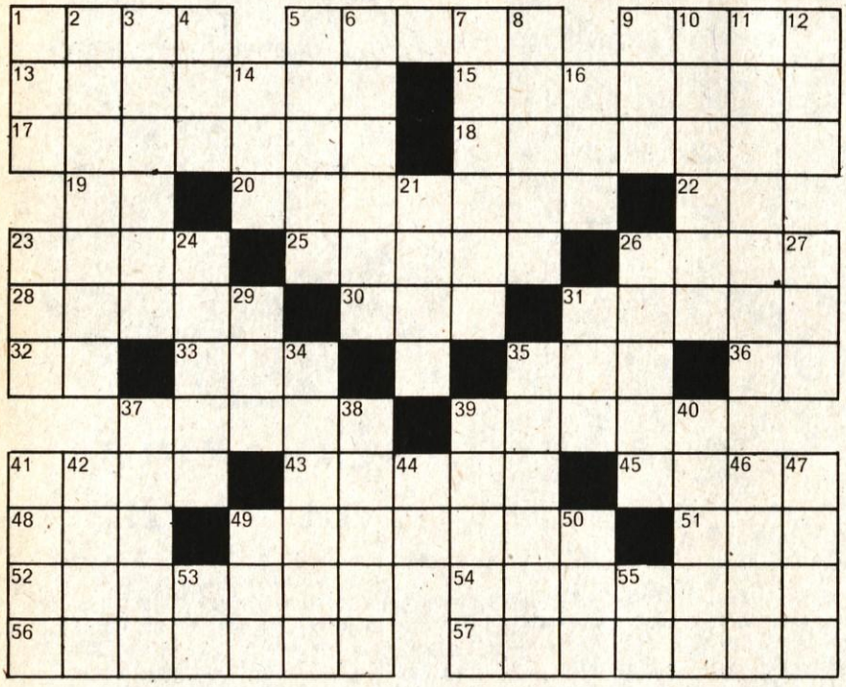

Vodoravno: 1. južnoslovanski skupinski ljudski ples v krogu, 5. kdor ima razvit, prefinjen estetski čut, 9. glavno in največje mesto Norveške, 13. izdajatelj, kdor opravlja emisijo, kdor emitira, 15. večja ptica pevka, s temnimi lisami po belkastem trebuhu, carar, drozg, 17. ruski književnik, Konstantin, njegov je vojni roman »Živi in mrtvi«, 18. stalna človeška naselbina, 19. avtomobilska oznaka za Kotor, 20. pristaš atomizma, 22. kratica za Ekonomsko šolo, 23. ime slovenske pesnice Muserjeve, 25. borišče, torišče, 26. ime slovenskega slovničarja Bohoriča, 28. popečenec, popečen reženj kruha, 30. hrvaška industrija nafte, 31. reka, ki teče skozi Maribor, 32. Alfred Nobel, 33. večji kraj, med vasjo in mestom, 35. glavni števnik, 36. drog z železno kljuko za plavljenje lesa, 37. vrtinčast vihar, besneč z velikansko hitrostjo, hurikan, 39. rjava, spodaj svetla ptica ujeda, ki pokončuje miši, 41. večja izboklina na hrbtu zaradi skrivljene hrbtenice, 43. svetilo za ojačevanje svetlobnega sevanja, proizvaja ostro koncentrirane curke, 45. v grški mitologiji junak pred Trojo, Ajant, 48. Čapkova utopistična drama »Rossum Universal Robots«, 49. ime pesnika in prevajalca Šalija, 51. ime indijskega politika Bahadurja Šastrija, 52. gnojen ušesni iztok, npr. pri vnetju srednjega ušesa, 54. enodnevna mrzlica, tudi muha enodnevnica, efemerida, 56. razuzdano popivanje in veseljačenje, v starem Rimu na čast bogu Bakhu, 57. privrženec starojudovske verskopolitične struje, nasprotne farizejem, imenovane po višjem svečeniku Zadoku, Sadducaeusu.

Navpično: 1. kesanje, 2. črka grške abecede, 3. citrona, 4. ime slovenskega popevkarja Pestnerja, 5. osnovna mera, 6. bitja, stvari, 7. slovnični pojem, 8. začrtana smer projektirane proge, ceste . . . , 9. čebelam podobne nadležne žuželke, 10. kuhinjska posoda, 11. lajšanje, 12. ata, 14. glavni števnik, 16. Estonec, 21. lunina faza, pri ženskah klimakterij, 23. grška črka, 24. lepa vrtna cvetlica, 26. operni spev, 27. rdeča poljska cvetlica, 29. trčenje, karambol, 31. ruša, 34. v srednjem veku vojna ali trgovska ladja na vesla, galeja, 35. cenik, uradno določen seznam cen ali pristojbin za storitve, 37. del odplačila dolga, rata, 38. pritisk množice, napad, 39. sovjetski šahovski velemojster Paul Petrovič, 40. muzikolog, glasbeni publicist, kritik, Rafael, 41. prostor v zemlji za pokop mrliča, 42. naglavni robec, tudi rastlina, 44. znak za kemično prvino selen, 46. reka, levi pritok Rena v Švici, 47. sladkost, 49. spanje, sanje, 50. kratica za nedeljo, 53. znak za kemično prvino radij, 55. kravje oglašanje.

Rešitve pošljite do torka, 4. februarja na naslov: Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 50 din, 2.: 40 din, 3.: 30 din

— *Le zakaj naj se trudim s podobnostjo, saj te nihče ne pozna!*

— *Ko se slanina počasi praži na masti, napravite omako iz masla . . .*

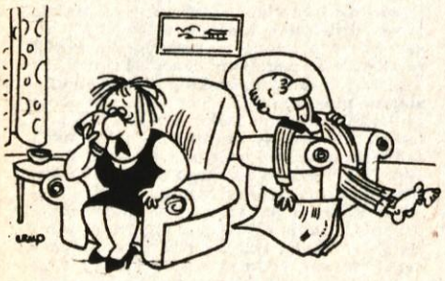

— *Ne odgovoriš, kaj? Veš, da si vsega ti kriv.*

— *Povejte mami, da bi namesto sestrice veliko raje kolo!*

Zima naj bi nastopila prihodnji mesec

V potovalnih prospektih sovjetske turistične agencije Inturist je napisano, da je zima v Rusiji zelo snežena, mrzla in v zadnjih zimskih mesecih sončna. Ta trditev pa je letos obrnjena na glavo. Vreme spominja na april. Meščani Moskve se sprašujejo, če ne bi krznenih plaščev zamenjali za dežne. Namesto januarskega mraza in zametov le tu in tam med dežnimi kapljami prileti tudi snežinka. Temperatura pa se vrti okoli ničle.

Kljub nenavadno topli zimi pa se Rusi niso odpovedali zimskim upom. Znani meteorolog Mihail Petrosjan sodržavljane tolaži z napovedjo arktičnega mraza in snežnih zametov že v začetku prihodnjega meseca. Živo srebro pa naj bi se spustilo do 30 stopinj pod ničlo.

Tudi v ZDA dražje življenje

Agencija Reuter poroča, da so življenjski stroški v ZDA lani narasli za 12,2 odstotka, kar je največja podražitev od leta 1946. Podatke je objavilo ameriško ministrstvo za delo.

Ruska trojka v ZDA

Ruska trojka se je preselila tudi v ZDA, kjer že prirejajo tekmovanja trovprežnih sani. Eden od šampionov ruske trojke Vladimir Fomin se je nedavno tega udeležil treningov in dirk ameriških trojk. Po vrnitvi v Moskvo ga je reporter časnika Trud vprašal, kako si razlaga priljubljenost trojk v ZDA in kako poteka njihovo tekmovanje.

»Tudi Američani imajo dobre konje in se navdušujejo za konjski šport. Ko sem opazoval njihove treninge, se nisem mogel znebiti vtisa, da so si starti neverjetno podobni, tekmovanja pa zelo enolična. Naše trojke pa se poženejo s starta vsakič drugače razpoložene. Nenehno bi jih gledal.«

Pokopališče Vikingov

V bližini mesta Loeddenkoepinga v južni Švedski so odkrili največje pokopališče iz dobe Vikingov. Naključje je hotelo, da je desetletno delo arheologov zaključil pes. Žival je izkopala nenavadno veliko kost. Strokovnjaki so ugotovili, da gre za človeško golenico. Na kraju, kjer je pes našel kost, so začeli kopati in tako so odkrili grobove Vikingov.

Grobovi so v dveh ali v treh vrstah položeni drug nad drugim. Doslej so odkopali 60 okostnjakov. Arheologi menijo, da je pokopališče iz 10. stoletja.

Strupena poslastica

Riba fugu velja na Japonskem za veliko poslastico. Je pa zelo nevarna, ker ima zelo strupen žolč, ki ga je seveda treba zelo previdno in natančno odstraniti. Kljub temu pa se vsako leto zastrupi precej Japoncev. Lani jih je zato umrlo 25.

Ptiči poškodujejo letala

Ameriško vojno minstrstvo je lani utrpelo za 20 milijonov dolarjev škode, ker so se v njegova letala zaleteli ptiči. Ptiči neredko povzročajo velike probleme letalskim družbam, pa tudi letalske katastrofe. Lahko prebijejo steklo pilotske kabine ali pa jih vsesajo turbine letalskih motorjev. Zaradi tega lahko letalo strmoglavi.

V svetu znamk

Mnogo ljudi na svetu ima svoje konjičke, s katerimi se ukvarjajo v prostem času. Moj konjiček je zbiranje znamk.

Znamke zbiram komaj kake pol leta. Največ mi jih prinese sestra. Shranjujem jih v posebnem albumu. Ko znamko dobim, jo najprej pomočim v vodo, da se odlepi od podlage, nato počakam, da se posuši, zatem pa jo nalepim v album. Za gledanje znamk imam tudi povečevalno steklo. Znamke imam iz mnogih dežel. Veliko jih imam iz Španije, Francije, Italije, Avstrije, največ pa seveda iz Jugoslavije, nekaj tudi iz ZDA, Finske, Švice, Nemčije, Čehoslovaške, Alžirije in Tunisa. Čeprav so vse znamke lepe, mi posebno ugajajo tri: iz Alžirije, Španije in Italije. Prva, alžirska, predstavlja železarje, ki delajo ob plavžu, v ozadju pa stroje, ki potem železo predelujejo v končne izdelke, tako da lahko spremljamo pot kosa železa. Znamka je opremljena še z nekaj besedami v arabščini. Druga znamka je iz Španije, predstavlja pa velikega legvana oziroma kuščarja, ki živi v Španiji. Znamka je vredna 5 pezet. Tretja znamka pa je italijanska in predstavlja italijansko pokrajino: spredaj ciprese, v ozadju pa hribi, za njimi pa turkizno nebo. Znamka je vredna petinpetdeset lir. Vse tri znamke pa mi je prinesla sestra.

Čeprav je zbiranje znamk zamuden hobi, mislim, da bom ob njem vztrajala, saj mi znamke marsikaj koristnega povedo in nauče. Odkrivajo mi neznan svet, navade drugih dežel, predvsem pa si z njimi širim svoje obzorje, saj mi majhna znamka lahko približa pokrajino v daljni Alžiriji ali pa bližnji Italiji, zato si želim, da bi dobila še veliko domačih in tujih znamk.

Milena Fornazarič, 7. b r. osn. šole
heroja Bračiča, Tržič

Žlica

»Večerja,« se je začulo iz kuhinje. Sestrična je skočila s stola in odhitela kot reaktivno letalo. Ko se je vrnila, je postavila skodelico na mizo in vzvišeno rekla:

»Ha, danes pa ne boš imela male žličke.«

»Kaj? No, prav, je pa ne bom imela.« Jezno sem pograbila krožnik in jedla. Očka se mi je smejal, v meni pa je kipelo:

»Kaj takega! S tisto žlico jem že tako dolgo, da se začetka skoraj ne spomnim. Zdaj ti pa pride neki tip in ti vzame tvojo dragocenost. Nezaslišano!« Jezila sem se vedno bolj in nazadnje so mi v oči privrele solze. Komaj sem jih zadrževala.

»Še malo polente, prosim! S to stvarjo se je ravno tako kot bi jedel z lopato.« In res. Na mojem krožniku se je pojavil precej velik kos, ki sem ga kar hitro pospravila in nazadnje odložila, malo iz trme, malo iz jeze, žlico na prt, na katerem se je takoj pojavil rjav kavin madež.

»Nesi posodo v kuhinjo!« mi je v smehu rekla mami.

»Ne bom in to samo zato, ker nisem jedla s svojo žlico,« sem se odrezala in pobegnila spat.

Toda naslednje jutro nisem hotela jesti. Sestrična mi je ponujala malo žlico, toda popila sem samo kavo in brez besed odšla v šolo. Med potjo sem si mislila:

»Pri kosilu bo pa lahko jedla z mojo žlico, saj mene ne bo.«

Irena Levak, 7. b r. osn. šole
Ivana Tavčarja, Gorenja vas

Zima

Zima draga, kaj nam
zdaj pomaga,
ker si se šalila
in v pratiki si obljubila,
da kmalu boš prišla in
natresla veliko nam snega.
Sedaj si zamudila in
na cedilu nas pustila.
Zato te bomo poiskali
in potem si duška dali!

Lili Gradišar, 5. a r. osn. šole
Franceta Prešerna, Kranj

Ura je enajst

Dragi poslušalci in poslušalke, dober dan! Poslušajte radio: govorne vaje iz slovenščine, pred mikrofonom dežurni novinar Nekdo. Ob udarcu na gong je bila ura natanko enajst. Pričenjamo z redno tedensko oddajo govornih vaj. V njej boste med drugim slišali notranjepolitični komentar, a najprej vreme:

V minulem tednu se je na območju našega razreda razprostiral val razmeroma nizkega zračnega pritiska. Disciplina je odplavala po narasli vodi, usodna burja, ki je v tretji vrsti pihala s sunki do 120 kilometrov na uro, pa je razpihala papirčke in še zadnjo trohico soli iz usahlih morij naših dečkov. Statistike kažejo, da tako občutnega padca znanja ni bilo doslej še nikoli, odkar obstoja meterološki zavod našega razreda. Obilne padavine so se do druge vrste od radiatorjev spremenile v snežne meteže in povodnji, vse območje pa so nadpovprečno narasle reke resno ogrožale. Vremenske razmere so bile povečini precej težke, le v skrajnem delu je vladal višji zračni pritisk. Vreme prejšnjega tedna:

Prva klop v prvi vrsti: zmerno do pretežno oblačno s kratkotrajnimi padavinami;

tretja klop: pretežno sončno z manjšimi pooblačitvami, zračni pritisk 1020 milibarov, rahlo pada;

peta klop: jasno, temperatura 20 stopinj Celzija v senci;

šesta klop: delno oblačno z občasnimi frontalnimi motnjami.

Vreme v srednji vrsti je bilo povprečno primerno za ta letni čas, vmes so bile sicer kratkotrajne padavine, v zadnjem času pa nas je presenetil prvi sneg. Tembolj pa narava pustoši po tretji vrsti. V prvi klopi je narasla Matematika zamešala vse številke, padavine še niso prenehale. Tudi drugo klop so rahlo začele oblivati težave, v tretji nas je presenetil veter, ki je prinesel celo malo snega. Tem huje pa je v četrti klopi, kjer sta padla dva nova cveka na šest stare podlage. Tudi zadnji dve klopi si uspešno nabirata zalogo za zimsko spanje. In še napoved za naslednje dni: Meteorologi napovedujejo zmerno oblačno vreme, možne so padavine, v večjih višinah celo v obliki snega. Temperature bodo ob dopoldnevih nizke, popoldne se bo vsa energija sprostila na igriščih.

Anka Rezman, 8. a r. osn. šole
Matija Valjavca, Preddvor

Nagrajenca

Obljubili smo, da nagradimo tokrat najboljši likovni prispevek, vendar moram opozoriti, da jih ni bilo veliko. Zdi se mi, da ste bolj vešči v pripovedovanju z besedami, kot pa v oblikovanju s čopičem, nožkom ipd. Izbrali smo Bojano Kokalj iz centra za estetsko vzgojo v Kranju, ki nam je z risbo sporočila, kaj je pripravila pticam.

Še ena nagrada bo tokrat prišla med dopisnike.

Učenka Marija Debeljak iz 8. razreda osnovne šole Petra Kavčiča v Škofji Loki bo dobila nalivno pero Geha, darilo Hermesa, za prispevek Vztrajal sem. Pripovedovala nam je, da ob zimskih večerih rada prisluhne zgodbam iz NOB in tako ne pozablja naše slavne preteklosti.

Vsi smo se smejali

Bilo je pred leti, ko še nisem hodila v osnovno šolo. Stara mama mi je povedala, da bodo naslednji dan klali. Tega sem se zelo razveselila.

Naslednji dan sem že zgodaj vstala, ker sem bila zelo nestrpna, kaj se bo zgodilo, ker še nikoli poprej nisem videla, kako se kolje. Vsi smo že čakali klavca. Kmalu je prisopihal s kolesom po klancu. Orodje je bilo že pripravljeno in prašič je že ležal na stolu. Držali so ga moj oče, stric in dedek. Ker ga oče ni držal dovolj, je prašič ušel in klavca je brcnil s čebrom, ki je bil pripravljen za kri. Vsi smo se smejali, da nas je vse bolelo. Potem so jo ucvrli za prašičem, ki je tekel po vasi.

Ko so prašiča ujeli, so ga zaklali. Oče pa je sklenil, da je prašiča držal prvič in zadnjič.

Alenka Kušar, 6. c r. osn. šole
Cvetka Golarja, Šk. Loka

Petelin

Izza oblakov je že pokukalo sonce in začel se je novi dan počitnic. Bila sem pri teti.

Komaj sem nataknila nase obleko, že sem zaslišala: »Vandi, pojdi po mleko!« Brez premišljanja sem vzela kanglico in odšla. Počasi, kakor megla, sem šla čez travnik. »O, danes pa ni tistega napihnjenega petelina, gotovo še spi!« Približala sem se veliki kmetiji, tedaj pa: groza in strah! Izza vogla je planil velik petelin. Obrnila sem se in jo ucvrla, kar so me nesle noge. Petelin pa za menoj. Komaj sem mu ušla in upehana stopila v vežo. »Le kaj naj rečem teti?« Tedaj pa se odpro vrata in zagledala sem hudomušen tetin nasmeh. »Kje je pa mleko ostalo?« »N... Nimajo ga!« »Kako to, da ga nimajo?« Toda moji odgovori so bili kratki: »Ni ga!«

Tedaj je teta sama pograbila kanglico in odšla. Jaz pa sem si mislila: »O, ko bi le hoteli zaklati tega napihnjenca, še mesarske stroške bi plačala!«

Vanda Križnar, 7. b r. osn. šole
Ivana Tavčarja, Gorenja vas

sobota 1. FEBRUARJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pionirski tednik, 9.35 Naš Plesni orkester ima besedo, 10.15 Sedem dni na radiu, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Ob bistrem potoku, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtiljak, 16.45 Listi iz albuma lahke glasbe, 17.20 Gremo v kino, 18.05 S knjižnega trga, 18.20 Dobimo se ob isti uri, 19.40 Minute z ansamblom Mojmira Sepeta, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Spoznavajmo svet in domovino, 21.15 Za prijetno razvedrilo, 21.30 Oddaja za naše izseljence, 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

9.00 Sobota na valu 202, 13.00 Vedri zvoki, 13.35 Zvoki Latinske Amerike, 14.00 Odrasli tako, kako pa mi, 14.20 Glasbeni drobiž od tu in tam, 14.35 Od ena do pet, 15.40 Portret orkestra Johnny Griffin, 16.00 Naš podlistek, 16.15 Vodomet melodij, 16.40 S popevkami po Jugoslaviji, 17.40 Svet in mi, 17.50 Deset minut z ansamblom Silva Štingla, 18.00 Vročih sto kilovatov, 18.40 Jazz na II. programu

Tretji program

19.05 Znanost in družba, 19.20 Georges Bizet: Carmen, opera v štirih dejanjih, 22.15 Dvignjena zavesa, 22.20 Sobotni nočni koncert, 23.55 Iz slovenske poezije

nedelja 2. FEBRUARJA

6.00 Dobro jutro, 8.07 Radijska igra za otroke — Žarko Petan: Gluhi kralj, 8.50 Skladbe za mladino, 9.05 Še pomnite, tovariši, 10.05 Prvi aplavz, 11.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 11.50 Pogovor s poslušalci, 14.05 Nedeljsko popoldne: prenosi in poročila o športnih dogodkih, nedeljska reportaža, humoreska tega tedna, 18.03 Radijska igra — Ivica Ivanac: Revolution Number r 6, 18.46 Glasbena medigra, 19.40 Glasbene razglednice, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 V nedeljo zvečer, 22.20 Serenadni večer, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 V lučeh semaforjev

Drugi program

8.10 Zvoki za nedeljsko jutro, 9.35 Mladina sebi in vam, 10.05 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana, 10.35 Naši kraji in ljudje, 10.50 Cocktail melodij, 11.35 Melodije po pošti, 13.20 Film, opereta, musical, 14.00 Pet minut humorja, 14.05 Odrske luči, 15.00 Nedelja na valu 202

Tretji program

19.05 Večerna nedeljska reportaža, 19.15 Igramo, kar ste izbrali, vmes ob 20.35 Športni dogodki dneva, 23.00 Beethovnovi sonati z Dubravko Tomšič-Srebotnjakovo, 23.55 Iz slovenske poezije

ponedeljek 3. FEBRUARJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 glasbena matineja, 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb, 9.20 Izberite pesmico, 9.40 Zabavni zbori, 10.15 Za vsakogar nekaj, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Pojo amaterski zbori, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtiljak, 16.45 Interna 469, 17.20 Koncert po željah poslušalcev, 18.05 Naš gost, 18.20 Ob lahki glasbi, 19.40 Minute z ansamblom Borisa Kovačiča, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Če bi globus zaigral, 20.30 Operni koncert, 22.20 Popevke z jugoslovanskih studiev, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 Za ljubitelje jazza

Drugi program

9.00 Ponedeljek na valu 202, 13.00 Melodije in ritmi iz studia 14, 13.35 Z majhnimi zabavnimi ansambli, 14.00 Nenavadni pogovori, 14.20 Godala v ritmu, 14.35 Pop integral, 15.40 Obisk pri orkestru Al Hirt, 16.00 Kulturni mozaik, 16.05 Panorama slovenskih popevk, 16.40 Ti in jaz in glasba, 17.40 Besede in dejanja, 17.50 Sprehodi instrumentov, 18.00 Glasbeni cocktail, 18.40 Zabavni zvoki za vse

Tretji program

19.05 Tuja zborovska literatura, 19.30 W. A. Mozart: Kvintet za rog in kvartet godal, K. 407, 19.50 Literarni večer, 20.35 Franz Schubert: Simfonija št. 3 v D-duru, 21.00 Ekonomska politika, 21.20 Večeri pri slovenskih skladateljih: Blaž Arnič, 23.00 Sezimo v našo diskoteko, 23.55 Iz slovenske poezije

torek 4. FEBRUARJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo, 9.30 Pojo mali vokalni ansambli, 10.15 Promenadni koncert, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Po domače, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Skladbe za mladino, 14.40 Na poti s kitaro, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtiljak, 16.45 Družba in čas, 17.20 Zveneča imena, 18.05 V torek na svidenje, 18.35 Lahke note, 19.40 Minute z ansamblom Francija Puharja, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi, 20.30 Radijska igra — Odd Selmers: Potovanje v Ameriko, 21.30 Zvočne kaskade, 22.20 Musica in modo istriano, 23.05 Literarni nokturno, 23.05 Popevke se vrstijo

Drugi program

9.00 Torek na valu 202, 13.00 S solisti in ansambli JRT, 13.35 Lahka glasba na našem valu, 14.00 Književnost jugoslovanskih narodov in narodnosti, 14.20 Zabaval vas bo Ljubljanski jazz ansambel, 14.35 Parada popevk, 15.40 Tipke in godala, 16.00 Pet minut humorja, 16.05 Moj spored, 16.40 Stereo jazz, 17.40 Ljudje med seboj, 17.50 S pevcem Donaldom Byrdom, 18.00 Parada orkestrov, 18.45 Popevke slovenskih avtorjev

Tretji program

19.05 Mejniki v zgodovini, 19.20 Radijski pevski leksikon, 20.00 Slovenska instrumentalna glasba z deli Milana Stibilja, 20.35 Vidiki sodobne umetnosti, 20.55 Brahmsov večer, 22.40 Plesi s koncertnih odrov, 23.55 Iz slovenske poezije

sreda 5. FEBRUARJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Nenavadni pogovori, 9.25 Glasba vam pripoveduje, 9.40 Temelji marksizma in socialistično samoupravljanje, 10.15 Urednikov dnevnik, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Pojo naši operni pevci, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Loto vrtiljak, 16.45 Zvoki in barve orkestra Jean Claude Pelletier, 17.20 Iz repertoarja Komornega zbora RTV Ljubljana in zbora Slovenske filharmonije, 18.05 Naš razgovor, 18.35 Predstavljamo vam, 19.40 Minute z ansamblom Atija Sossa, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Koncert iz našega studia, 22.20 S festivalov jazza, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe

Drugi program

9.00 Sreda na valu 202, 13.00 Danes smo izbrali, 13.35 S pevci jazza, 14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo, 14.25 Glasbena medigra, 14.35 Znana imena, znane popevke, 15.40 Srečanja melodij, 16.00 O avtomobilizmu, 16.10 Popevke tako in drugače, 16.40 Moderni odmevi, 17.40 Svetovna reportaža, 17.50 V ritmu rumbe, 18.00 Progresivna glasba, 18.40 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe

Tretji program

19.05 Deseta muza, 19.15 Od silhuetedo scherza, 19.45 Za ljubitelje stare glasbe, 20.35 Na sporedu so zborovske skladbe Brede Šček in Srečka Koporca, 21.00 Pot izobraževanja, 21.15 Predstavljamo vam nov posnetek opere Orfej in Evridika C. W. Glucka, 22.45 Marijan Kramaršič: Sodobna glasba nordijskih narodov, 23.55 Iz slovenske poezije

četrtek 6. FEBRUARJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo, 9.30 Iz glasbenih šol, 10.15 Po Talijinih poteh, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 S pihalnimi godbami, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Zbor RTV Zagreb izvaja dela Josipa Stojanoviča, Tihomila Vidošiča in Jakova Gotovca, 14.40 Mehurčki, 15.30 Glasbeni intermezzo, 14.45 Vrtiljak, 16.45 Jezikovni pogovori, 17.20 Iz domačega opernega arhiva, 18.05 Kulturna kronika, 18.20 Produkcija kaset in gramofinskih plošč RTV Ljubljana, 18.35 Z Zabavnim orkestrom RTV Ljubljana, 19.40 Minute z ansamblom Mojmira Sepeta, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov, 21.00 Literarni večer, 21.40 Lepe melodije, 22.20 Majhen koncert Beriovih in Boulezovih del, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov

Drugi program

9.00 Četrtek na valu 202, 13.00 Od melodije do melodije, 13.35 Zvoki orkestra Radia Hessen, 14.00 Temelji marksizma in socialistično samoupravljanje, 14.20 Mehurčki, 14.35 Radi jih poslušate, 15.40 Rezervirano za mlade, 16.00 Okno v svet, 16.10 V svetu operete, 16.40 Mozaik glasov in ritmov, 17.40 Pota našega gospodarstva, 17.50 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana, 18.00 Popevke na tekočem traku, 18.40 Non-stop ples

Tretji program

19.05 Večerni concertino, 19.50 Sodobni literarni portret, 20.10 Zborovska glasba iz dobe renesanse, 20.35 Mednarodna radijska univerza, 20.45 Salzburške slavnostne igre, 21.55 Pred Prešernovim dnem, 23.00 Štiri mojstrovine Johanna Sebastiana Bacha, 23.55 Iz slovenske poezije

petek 7. FEBRUARJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo, 9.30 Jugoslovanska narodna glasba, 10.15 Uganite, pa vam zaigramo po želji, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Popevke brez besed, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Mladina poje, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Napotki za turiste, 15.35 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtiljak, 16.45 Glasbena medigra, 16.50 Človek in zdravje, 17.20 Iz koncertov in simfonij, 18.05 Ogledalo našega časa, 18.15 Zvočni signali, 19.40 Minute z Alpskim kvintetom, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Stop-pops 20, 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih, 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program

9.00 Petek na valu 202, 13.00 Glasovi v ritmu, 13.35 Iz filmov in glasbenih revij, 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo, 14.25 Glasbena medigra, 14.35 Kaleidoskop popevk, 15.40 Jazz za mlade, 16.00 Filmski vrtiljak, 16.05 Z velikimi zabavnimi orkestri, 16.40 Za mladi svet, 17.40 Odmevi z gora, 17.50 Prijetni zvoki, 18.00 Izložba popevk, 18.40 Partiture lahke glasbe

Tretji program

19.05 Radijska igra — Vladimir Kocjančič: Ime mi je Marija, 20.00 Stravinski in njegov Petruška, 20.15 Z jugoslovanskih koncertnih odrov, 22.15 V nočnih urah, 23.30 Slovo od mladosti, 23.55 Iz slovenske poezije

tržni pregled

JESENICE

Solata 12 din, špinača 20 din, cvetača 13,50 din, korenček 5,50 do 6,50 din, česen 27,50 din, čebula 3,50 din, fižol 16,80 do 17,60 din, pesa 3,50 din, kumare 20 din, paradižnik 17,50 din, paprika 40 din, slive 22 din, jabolka 5,50 din, hruške 13,50 din, grozdje 12,50 din, pomaranče 7 do 7,50 din, limone 11 din, ajdova moka 18,63 din, koruzna moka 4,90 do 5,40 din, kaša 11,35 din, surovo maslo 46,28 din, smetana 21,24 din, skuta 12,70 din, sladko zelje 6,50 din, kislo zelje 5,50 din, kisla repa 5,50 din, klobase 30 din, orehi 77,50 din, jajčka 1,25 do 1,45 din, krompir 1,70 do 2 din

KRANJ

Solata 12 do 15 din, špinača 24 din, korenček 6 din, slive 18 din, jabolka 4 din, pomaranče 7 din, limone 9 do 20 din, česen 20 din, čebula 6 din, fižol 14 do 16 din, pesa 5 din, kaša 13 din, paradižnik 24 din, kokoši 30 din, radič 28 din, med 35 din, žganje 35 din, ajdova moka 14 din, koruzna moka 5 din, jajčka 1,50 din, surovo maslo 32 din, smetana 20 din, orehi 70 din, klobase 18 din, skuta 16 din, sladko zelje 4 din, kislo zelje 8 din, kisla repa 7 din, cvetača 14 din, krompir 1,80 din

TRŽIČ

Solata 12 do 14 din, špinača 20 din, korenček 7 do 8 din, česen 2 do 2,50 din, čebula 7 din, fižol 15 do 17 din, pesa 5 din, slive 18 din, jabolka 4 do 6 din, hruške 8 do 13 din, grozdje 12 din, med 40 din, zaseka 24 din, žganje 40 din, hren 30 din, pomaranče 7 do 8 din, limone 11 din, ajdova moka 16 din, kaša 15 din, surovo maslo 6 din, smetana 5 din, sladko zelje 4,50 do 5 din, kislo zelje 6 do 7 din, kisla repa 6 din, krvavice 20 do 22 din, orehi 12 din, jajčka 1,40 do 1,60 din, krompir 2 din

gledališče

TONE ČUFAR JESENICE

PETEK, 31. januarja, ob 19.30 — Sean O'Casey: JUNONA IN PAV; gostovanje prosvetnega društva Horjul;

SOBOTA, 1. februarja, ob 19.30 pravljica za odrasle: NARIŠI MI BACKA; izvede mladinska skupina Izvir;
NEDELJA, 2. februarja, ob 19.30 pravljica za odrasle: NARIŠI MI BACKA; izvede mladinska skupina Izvir.

poročili so se

V KRANJU

Ajdovec Pavel in Rozman Ana, Jeraj Anton in Vehovec Anica, Pucko Jožef in Zver Marija, Flisar Milan in Žakelj Miroslava, Zupan Stanislav in Ropret Ljubica, Tičar Milan in Mirt Dragica, Mihovec Janez in Golorej Ana, Podjed Ivan in Benedičič Ivanka

V TRŽIČU

Meglič Jernej in Meglič Marija

umrli so

V KRANJU

Berčič Ciril, roj. 1892, Humer Lovro, roj. 1911, Fila Martin, roj. 1913, Snedic Ana, roj. 1904, Ahačevčič Angela, roj. 1893, Erzar Marija, roj. 1896, Hribar Jirina, roj. 1906, Šmid Ivana, roj. 1911, Hrovat Amalija, roj. 1896, Rozman Marija, roj. 1899, Rajgelj Marija, roj. 1899, Štremfelj Marija, roj. 1894, Kalinšek Frančiška, roj. 1883, Slapnik Matevž, roj. 1902, Nartnik Jakob, roj. 1896, Kiren Janez, roj. 1897, Vodopivec Olga, roj. 1889, Štefančič Frančiška, roj. 1898, Brezovar Frančiška, roj. 1894

V TRŽIČU

Mokorel Lovrenc, roj. 1899, Klemenc Janez, roj. 1892, Lauseger Marija, roj. 1884, Stare Alojzij, roj. 1903

Kranj CENTER

31. januarja amer. barv. pust POSEIDONOVA AVANTURA ob 16., 18. in 20. uri

1. februarja amer. barv. pust. POSEIDONOVA AVANTURA ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer.-ital. barv. CS westerna LOS AMIGOS ob 22. uri

2. februarja amer. barv. mladinski MOJ PRIJATELJ BEN ob 10. uri, amer. barv. pust. POSEIDONOVA AVANTURA ob 15., 17. in 19. uri, premiera japon. barv. voj. BITKA ZA PORT ARTHUR ob 21. uri

3. februarja amer.-ital. barv. western LOS AMIGOS ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

31. januarja amer. barv. western BIVŠI PRIJATELJ KID ob 16., 18. in 20. uri

1. februarja amer. barv. pust. TARZANOV IZZIV ob 10. uri, amer. barv. western BIVŠI PRIJATELJ KID ob 16. in 20. uri, amer. barv. krim. DETEKTIV MC Q ob 18. uri

2. februarja hongkonški barv. pust. NEPREMAGLJIVI BOKSAR ob 14. in 18. uri, amer. barv. krim. DETEKTIV MC Q ob 16. uri

3. februarja ital. barv. MOŠKOST ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

31. januarja ital.-špan. barv. pust. TRIJE NEUSTRAŠNI V TOKIU ob 18. in 20. uri

1. februarja amer. barv. mladinski MOJ PRIJATELJ BEN ob 16. uri, ital.-špan. barv. pust. TRIJE NEUSTRAŠNI V TOKIU ob 18. in 20. uri

2. februarja danski barv. erot. ZOBAR V POSTELJI (ni primeren za otroke) ob 17. in 19. uri

3. februarja danski barv. erot. ZOBAR V POSTELJI (ni primeren za otroke) ob 18. uri

Kamnik DOM

31. februarja amer. barv. western OSAMLJENI Z ZAHODA ob 18. in 20. uri

1. februarja angl. barv. grozlj. VOLKODLAKI PROTI VAMPIRJEM ob 16., 18. in 20. uri

2. februarja amer. barv. pust. TARZANOV IZZIV ob 15. uri, angl. barv. grozlj. VOLKODLAKI PROTI VAMPIRJEM ob 17. in 19. uri

3. februarja amer. barv. western PUŠKE ZA APAČE ob 18. in 20. uri

Krvavec

1. februarja franc. barv. komedija KAKO SKRITI TRUPLO ob 19. uri

Škofja Loka SORA

31. januarja amer. barv. avant. DIAMANTI ZA SVOBODO ob 18. in 20. uri

1. februarja amer. barv. komedija PAPIRNATI MESEC ob 18. in 20. uri

2. februarja amer. barv. komedija PAPIRNATI MESEC ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE

31. januarja amer. barv. komedija PAPIRNATI MESEC ob 20. uri

1. februarja ital. barv. komedija PREPOVEDANI DEKAMERON ob 20. uri

2. februarja amer. barv. avant. DIAMANTI ZA SVOBODO ob 17. in 20. uri

Radovljica

31. januarja nem. barv. KAJ DELAJO BREZDELNE GOSPODINJE ob 20. uri

1. februarja nem. barv. KAJ DELAJO BREZDELNE GOSPODINJE ob 18. uri, ital. barv. POVRAČILO ob 20. uri

2. februarja amer. barv. risani POPAJ IN NJEGOVA DRUŽINA ob 16. uri, ital. barv. POVRAČILO ob 18. uri, amer. barv. zabavni NORČIJE JERRY LEWISA ob 20. uri

Jesenice RADIO

31. januarja franc. barv. komedija KJE JE SEDMA ČETA

1. februarja slovenski vojni NA SVOJI ZEMLJI, amer. barv. krim. MORILEC Z RILLINGTONSKEGA TRGA

2. februarja amer. barv. krim. MORILEC Z RILLINGTONSKEGA TRGA

3. februarja amer. barv. drama SUZANA IN JEREMY

Jesenice PLAVŽ

31. januarja amer. barv. krim. drama POLETNI MORILEC

1. februarja amer. barv. drama SUZANA IN JEREMY

2. februarja slovenski vojni NA SVOJI ZEMLJI, amer. barv. drama SUZANA IN JEREMY

3. februarja amer. barv. krim. MORILEC Z RILLINGTONSKEGA TRGA

Dovje Mojstrana

1. februarja franc. barv. komedija O. K. ŠERIF

2. februarja angl. barv. vojni TROJNI ODMEV

Kranjska gora

1. februarja angl. barv. vojni TROJNI ODMEV

2. februarja franc. barv. komedija KJE JE SEDMA ČETA

sobota 1. FEBRUARJA

10.00 TV v šoli (Bg), 17.00 Rokomet Lokomotiva : FIF, ženske — prenos 2. polčasa (Zg), 17.30 Rokomet Borac : Aarhus — prenos 2. polčasa (Sa), 18.05 Obzornik, 18.25 Alice v čudežni deželi — barvni film, 19.15 Barvna risanka, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski zunanjepolitični komentar (Lj), 20.00 Gledališče v hiši (Bg), 20.30 Smučate s Karlom Schranzem — barvna oddaja, 20.40 Človek brez meja — barvna TV serija (Lj), 21.10 Köbenhaven: evropsko prvenstvo v drsanju — barvni prenos nastopa žensk (EVR-Lj), 23.00 TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec

18.00 Kronika, 18.15 Mladinski kviz (Zg), 19.30 TV dnevnik (Sa/Zg II), 20.00 Človekov vzpon — serijski film (Zg II), 21.00 Športna sobota, 21.15 Zabavno glasbena oddaja, 21.45 Sedem dni (Bg II), 22.05 Mračni Jude — TV nadaljevanka (Zg II), 22.55 Makedonija v NOB (Bg II)

Reporter Rudi Klarič je na poti okrog sveta posnel televizijsko nanizanko **ČLOVEK BREZ MEJA.** V okviru serije bo najprej na vrsti šest oddaj o pomorstvu in pomorščakih. Prva oddaja prikazuje pot linijske trgovske ladje, ki v pol leta obkroži zemljo in se vrne v luko, iz katere je izplula.

nedelja 2. FEBRUARJA

9.25 Poročila, 9.30 Svet v vojni — serijski dok. film, 10.20 Otroška matineja: Viking Viki, Nikogar ni doma, Avtomobil skozi kamero (Lj), 11.15 Kmetijska oddaja (Bg), 12.00 Poročila, 14.35 Naši zbori: Črnomelj — barvna oddaja, 15.00 Köbenhaven: revija najboljših na evropskem prvenstvu v drsanju — barvni prenos (EVR-Lj), pribl. ob 17.00 Košarka Radnički : Zadar — prenos (Bg), 18.15 Poročila, 18.25 Vesolje 1999 — serijski barvni film, 19.15 Barvna risanka, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski gospodarski komentar (Lj), 20.05 Odpisani — TV nadaljevanka (Bg), 20.50 Karavana: Resava — 1. del (Lj), 21.20 Športni pregled (Zg), 21.55 TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec

pribl. ob 17.00 V. Stulli: Kate Kaporalica (Zg II), 18.45 Avtomanija, Zadnji junak — kratka filma, 19.00 Mladina sprašuje (Bg II), 19.30 TV dnevnik (Sa), 20.00 Zabava vas Julie Andrews (Zg II), 20.50 24 ur, 21.05 Ob Nici, Ulica — filma (Bg II), 23.05 M. Krleža: Tema z variacijami (Zg II)

Začenja se nova barvna nadaljevanka trinajstih znanstveno-fantastičnih filmov **VESOLJE 1999.** Spremljali bomo usodo posadke v oporišču Alfa na Luni, predvsem pa njihovo prizadevanje, da bi našli primeren življenjski prostor v vesolju, saj se na Zemljo ne morejo vrniti.

ponedeljek 3. FEBRUARJA

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 10.00 TV v šoli, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.35 Drejček in trije Marsovčki — lutkovna serija, 17.55 Obzornik, 18.10 Na sedmi stezi, 18.45 Nega bolnika na domu, 19.05 Odločamo, 19.15 Barvna risanka, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Zakrutkin-Vančik: Očetova sončnica — barvna TV drama, 21.15 Kulturne diagonale, 21.45 Mozaik kratkega filma: Kar lepo — barvni film, 22.00 TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec

17.20 Poročila, 17.30 Lutke, 17.45 TV vrtec, 18.00 Kronika (Zg), 18.15 Narodna glasba, 18.45 Branje (Bg), 19.30 TV dnevnik (Sa/Zg II), 20.00 Športna oddaja, 20.35 L. van Beethoven: Osma simfonija, 21.15 24 ur, 21.30 Filmi Charliea Chaplina (Bg II)

torek 4. FEBRUARJA

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 9.35 TV v šoli, ponovitev ob 15.35 (Sa), 10.00 TV v šoli, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.20 Smučate s Karlom Schranzem — barvna oddaja, 17.35 E. Peroci: Očala tete Bajavaje — barvna oddaja, 17.50 Barvna risanka, 18.00 Obzornik, 18.15 Nikogar ni doma — otroška oddaja, 18.25 Avtomobil skozi kamero — serijski film, 18.45 Festival Kurirček Maribor 74, 19.15 Barvna risanka, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Diagonale — izbor iz programov drugih studijev, 21.00 K. Mikszath: Črno mesto — madžarska barvna TV nadaljevanka, 22.05 TV dnevnik (Lj)

ČRNO MESTO, televizijska priredba istoimenskega romana Kalmana Mikszatha, je prva dramska nadaljevanka madžarske televizije, ki jo bomo gledali na Slovenskem. Roman se opira na zgodovinske dogodke in podatke o Rakoczijevem gibanju za neodvisnost dežele. Mikszath jih je po svoje preoblikoval in jim dodal nove momente, osebe in probleme. V zgodbi se prepletata ljubezen in smrt, prikazuje življenje plemstva in porajajočega se meščanstva, vsebuje pa tudi dosti akcije in avanturističnih podvigov.

UHF — oddajnik Krvavec

17.20 Poročila, 17.30 Človek in zemlja, 18.00 Kronika (Zg), 18.15 Sedem umetnikov, ena umetnost (Bg), 18.45 Sodobna znanost (Sa), 19.30 TV dnevnik (Bg/Zg II), 20.00 Humoristična oddaja (Zg II), 20.25 Leteči cirkus, 21.00 24 ur, 21.15 Praznik Filmskih novosti, 21.30 Obzorje (Bg II), 22.15 Collegium Musicum (Zg II)

sreda 5. FEBRUARJA

8.10 TV v šoli (Zg), 16.25 Košarka Bosna : Barcelona — prenos (Sa), 18.00 Obzornik, 18.15 Viking Viki — barvni film, 18.45 Brigada veteranov — reportaža, 19.15 Barvna risanka, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Film tedna: Čudaki — barvni film, 21.35 Miniature: Nocoj ste povabljeni — barvna oddaja, 21.50 TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec

18.00 G. Verdi: Rigoletto — 1. del (Bg II), 19.00 Izobraževalna oddaja, 19.30 Kam gredo divje svinje (Zg II), 20.30 Valencia: nogomet Španija : Škotska — prenos (EVR), 22.15 Močnejše od življenja — serijski film (Zg II)

ČUDAKI — sovjetski barvni film, 1974; režiser Eljdar Šengelaja;

Neomejena človekova fantazija, želja po še neodkritem, nepreizkušenem dvigniti se visoko pod oblake — to je ideja tega veselega filma, ki se s svojimi številnimi momenti opira na bogate gruzinske folklorne tradicije. Avtorji filma so hoteli sprva posneti film o prvih gruzinskih letalskih poskusih ob koncu 19. stoletja. Ko so zbrali vrsto realnih dejstev, so začeli s čisto drugega konca. Bujna domišljija jih je zavedla, da so postavili čas dogajanja na začetek 19. stoletja.

četrtek 6. FEBRUARJA

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 9.35 TV v šoli, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.15 Verne-Kohout: V 80 dneh okoli sveta, 17.45 Obzornik (Lj), 18.00 Košarka Zadar : Ignis — prenos iz Zadra (Zg), 19.30 TV dnevnik, 20.05 G. Chevallier: Clochemerle — nadaljevanje in konec, 20.50 Kam in kako na oddih, 21.00 Četrtkovi razgledi: Romi, 21.30 Sanjarjenja — barvna glasbena oddaja, 21.55 TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec

19.30 TV dnevnik (Zg), 20.00 Krog (Bg II), 20.45 Jalnuševčani — gledališka predstava (Zg II)

petek 7. FEBRUARJA

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17,20 Pisani svet — mladinska oddaja, 18.00 Obzornik, 18.15 Čez tri gore, čez tri vode: oktet Gallus — barvna oddaja, 18.50 Doktor, pomagajte mi: Morala in spolno življenje, 19.15 Barvna risanka, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski notranjepolitični komentar, 20.00 Proslava ob slovenskem kulturnem prazniku — prenos, 20.50 Ljubimca iz Verone — francoski film, 22.20 TV kažipot, 22.40 TV dnevnik (Lj)

V tretji oddaji **PISANI SVET** bosta rubriki Na obisku pri vas in Gost oddaje posvečeni kulturnemu prazniku 8. februarju, dnevu, ko se še posebej ustavimo ob spominu na pesnika Franceta Prešerna, »brez katerega bi bili Slovenci ostali v somraku, narod brez genija, ljudstvo brez luči«, kot je zapisal Oton Župančič. S šolarji iz Žirovnice bomo obiskali Vrbo, s prešernoslovcem Črtomirom Zorcem pa se bomo sprehodili po našem in Prešernovem Kranju.

UHF — oddajnik Krvavec

17.00 Tekmovanja v boksu za nagrado Oskar (Bg II), 19.30 TV dnevnik (Bg/Zg II), 20.00 M.A.D.A.C. — predstava z Bitefa, 21.20 24 ur (Bg II), 21.35 Gost urednik: Dušan Vukotić, 22.45 Zabava vas Dave Cash (Zg II), 23.15 Kronika Festa (Bg II)

LJUBIMCA IZ VERONE — francoski film, 1949; režiser Andre Cayette, v gl. vlogah Anouk Aimee (na sliki), Serge Reggiani;

Mladi steklar in dekle iz ugledne, a propadle beneške patricijske rodbine se zaljubita med snemanjem nekega filma. Dekletov zaročenec, sicer izsiljevalec in nič prida človek, v navalu ljubosumnosti ubije steklarja. Dekle gre prostovoljno v smrt za njim. Zgodba se odvija v Veroni in se prepleta s tragedijo o Romeu in Juliji. Film ima v sebi že vse značilnosti ustvarjalnega koncepta Andrea Cayetta, avtorja odličnih teznih filmov Vsi smo morilci, Pred potopom in še nekaterih.

Nedosegljiva vitkost

3

Poglejmo še, kaj ne smete delati, kadar želite shujšati. Povsem nesmiselno in škodljivo je jesti neslano hrano. Tako dieto sme predpisati le zdravnik. Nikakor ne smemo nekatere vrste hrane popolnoma brisati z jedilnika in jesti na primer le riž ali pa le zelenjavo in sadje. Taka prehrana nas bo veljala kar precej, saj si bomo popolnoma zmedli prebavo.

Če ste se odločili le malo manj jesti in na ta način izgubiti nekaj kilogramov, pa lahko na tešče zjutraj popijete nesladkano limonado ali pa mineralno vodo. Enkrat smo že omenili, da je škodljivo in nekoristno preskakovati posamezne obroke. Če bomo jedli le enkrat na dan, bomo nujno pojedli preveč, telo pa bo del hrane hranilo kot rezervo. Najboljša je prehrana s petimi seveda ne oblilnimi obroki hrane. Navadite se zajtrkovati pošteno: zajtrk naj vsebuje beljakovine v mesu, jajcih ali v mlečnih izdelkih in sadju, predelanem v napitke ali v svežem, da se oskrbimo z vitamini. Tudi večerje ne kaže izpuščati, saj se lahko zgodi, da zaradi lakote ne bo spanca. Bolje je zato pojesti jogurt, malo nemastne šunke, malo mrzlega piščanca, jabolko ali pomarančo, pozabimo pa seveda na kruh.

Te omejitve, o katerih smo doslej govorili, pa veljajo seveda za zdrave ljudi, ki le preveč jedo, se premalo gibljejo in zaradi tega nabirajo kilograme. So pa ljudje, ki se rede kljub temu, da izredno malo jedo. V takih primerih seveda pomaga le zdravljenje. Vzrokov je več, pravega bo določil zdravnik: lahko gre za oboljenje žlez, za motnje v presnavljanju, ginekološke težave, psihične motnje in drugo. V takih primerih bi bilo zdravljenje oziroma hujšanje na lastno pest zelo škodljivo, včasih celo usodno.

L. M.

Utrujene in ohlapne veke osvežimo s pravim čajem. Skuhamo močan ruski čaj brez sladkorja, vanj namočimo gazo in jo skupaj s čajnimi lističi položimo na veke. S to oblogo počivamo deset minut.

Nasveti

— Madeže od kave lahko odstranimo iz volnenih in svilenih tkanin z mešanico rumenjaka in tople vode. S tem namažemo madež in nato sperem o z mlačno vodo. Iz bombažnih tkanin pa kavne madeže odstranjujemo z glicerinom in nato še z mlačno vodo.

— Masten madež odstranimo z usnjene torbice, če ga namažemo z beljakom in nato zdrgnemo z volneno krpo.

— Še tople slaščice ali topel kruh lahko tanko narežemo, če nož za vsako rezino posebej pomočimo v vrelo vodo.

— Kožo si po napornem dnevu najbolje osvežimo, če skuhamo na krhlje zrezano jabolko v malo mleka, nato pa si še z mlačno maso obložimo obraz in pustimo učinkovati 20 minut.

Utrujenost

Poznamo telesno in duševno utrujenost, ki lahko traja kratek čas ali pa je dolgotrajna. Do utrujenosti ne smemo biti brezbrižni, saj je to znamenje, da z organizmom ni nekaj v redu. Utrujenost organizma pomeni, da se v njem nabirajo škodljive snovi med posameznimi živci ali na prehodu živčnih vlaken v mišična vlakna. V mišicah pa se obenem nabirajo tudi škodljive kisline. Pri telesni utrujenosti občutimo bolečine v mišicah, psihična utrujenost pa se pojavlja kot glavobol, razdražljivost, nezmožnost zbranega razmišljanja itd. Utrujenost lahko spremlja tudi nespečnost.

Kadar smo močno utrujeni, nam hrana ne diši, pa čeprav je od časa, ko smo zaužili zadnjo hrano, poteklo že mnogo ur. Če se prisilimo k jedi, ne bomo mnogo opravili. Bolje je popiti grenak zeliščni čaj ali zaužiti kako pikantno jed, da se nam odpre apetit. Morda bo prijal tudi požirek vina. Če se nam večkrat dogaja, da zaradi utrujenosti ne moremo jesti, bomo oslabeli. Kadilci običajno ob utrujenosti več kadijo. Če ob utrujenosti pogosteje posegamo po požirku alkoholne pijače, češ da nas poživi, bomo še bolj pozabljali na hrano, lahko pa se tudi zgodi, da brez alkohola ne bomo mogli več živeti.

Utrujenost se seveda pokaže tudi na našem obrazu. Poteze se poglobijo, ostreje zarežejo. Kadar smo torej utrujeni, poskušajmo najti način telesne sprostitve pod hladnim tušem, v kadi tople vode ali počivaje z dvignjenimi nogami na ležišču. Koristni so tudi hranljivi napitki. Pripravimo ga iz rumenjaka, malo vode, limone in grozdnega sladkorja.

marta odgovarja

Marija — Prosim vas za nasvet, kakšen naj bo moj novi plašč. Rada bi, da bi bil moderen nekaj let in ne le eno sezono. Košček blaga prilagam. Stara sem 24 let, visoka 166 cm, tehtam pa 59 kg.

Marta — Plašč za vas je v chanel dolžini in je piramidastega kroja. Nad prsmi je rezan, v stranskih šivih ima dva žepa. Podrobnosti pa so razvidne iz skice.

Mali bolnik

Kadar zboli otrok, si damo okoli njega več opraviti kot okoli odraslega bolnika. Večina otroških bolezni se začne z vročino. Le-ta je navadno pri otrocih zelo visoka, vendar pa ne traja dolgo. Vročično stanje skušajmo otroku olajšati z mokrimi vlažnimi obkladki prek prsi, čez denemo še suho krpo in obkladke menjamo vsake četrt ure. Lahko posežemo tudi po tabletkah za zbijanje vročine. Nikakor pa ne zavijajmo vročičnega otroka v debele odeje in ne pregrevajmo sobe, v kateri leži mali bolnik, sicer lahko dobi krče.

Bolan otrok nima apetita. Zato mu dajajmo le tisto hrano, ki si jo zaželi, predvsem pa veliko tekočin, vendar ne preveč mleka. Ko se otroku zdravje vrača, se mu bo povrnil tudi apetit, zato zaradi neješčnosti bolnega otroka ne bodimo preveč v skrbeh.

Bolan otrok potrebuje mir in pa seveda pozornost staršev. Četudi je hudo bolan, na kažimo pred njim svojih skrbi, sicer bo otrok reagiral s hujšimi znamenji bolezni.

Kdaj pa lahko otrok vstane iz bolniške postelje? Lahko se ravnamo kar po otroku samem. Ko se namreč bolje počuti, začne siliti s postelje. Ko bo utrujen, bo kar sam spet legel k počitku oziroma se ne bo uprl, ko ga bomo odvedli v posteljo. Po nekaj dneh vstajanja s postelje in ko seveda nima več vročine, lahko otroka peljemo za kake pol ure tudi ven. Če hodi v šolo, naj o ponovnem obisku šole odloči zdravnik. Starši pa naj vedo, da potrebuje mali rekonvalescent prve dni šole več počitka in več spanja.

Potrebujemo: 25 dkg testenin, slan krop, žlico olja, 10 dkg prekajenega mesa ali mesnih ostankov, 5 dkg sira, 3 kisle kumarice, malo konzervo graha, 2 do 3 žlice majoneze, kis, sol, poper, gorčico.

Solata iz testenin

Testenine skuhamo v slanem kropu, odlijemo in prelijemo z mrzlo vodo, nato pa polijemo z žlico olja, da se ne zlepijo. Prekajeno meso ali mesne ostanke, sir in kumarice zrežemo na kocke, dodamo grah in vse skupaj zmešamo s testeninami. Prelijemo s solatno omako iz majoneze in ostalih začimb. Solato iz testenin okrasimo lahko še s kumaricami in trdo kuhanimi jajci.

Pri radovljiški ALMIRI se je nekaj stvari nabralo za razprodajo. Med njimi so tudi tople, volnene bluze. Melirane so v vijolični in zamolklo rdeči barvi.

Cena: 129 din

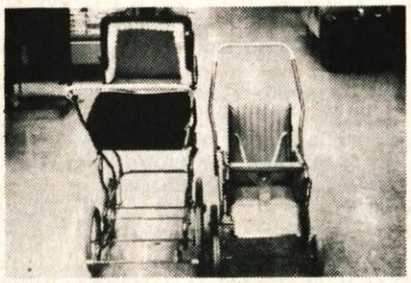

Če iščete otroški voziček, globok ali športen, poglejte na Kokrin otroški oddelek v GLOBUSU, kjer so pravkar dobili novo zalogo.

Cena: od 1610,60 do 2012 din

Tople flanelaste srajce v prijetnih karo vzorcih imajo naprodaj pri jeseniškem SLOVENIJASPORTU.

Cena: od 89 do 218 din

Odlične obloge za tla NOVILON z vzorci keramičnih ploščic — uvoz iz Holandije — dobite v dekorativnem oddelku Murkine MODE v Radovljici.

Cena: 320,50 din za meter

POMENKI O PREDOSLJAH IN DRUGIH VASEH TAM NAOKROG

(Bobovek, Britof, Ilovka, Kokrica, Mlaka, Orehovlje, Srakovlje, Suha in Tatinec)

(11. zapis)

Tudi v bližini Suhe pri Predosljah stoji skalnat pomnik, posvečen tragičnemu dogodku iz narodnoosvobodilnega boja.

NA PAROBKU GOZDA

Nekoliko sto metrov, bolj severno od vasi, tik na parobku gozda, ki kot zavetni rob oklepa suška polja, stoji kamnito obeležje — visoko 118 cm — z vklesanim napisom:

2. 10. 1942 SO NA TEM MESTU PADLI V BORBI ZA SVOBODO JUVAN IVAN-MAKSIM IN DVA BORCA KOKRŠKEGA ODREDA

Milan (ne Ivan, kot je napak vklesano) Juvan-Maksim je bil hraber borec. Kot puškomitraljezec je sodeloval v mnogih bojih, ki so jih gorenjski partizani bili s sovražnikom v Polhograjskih Dolomitih in v Poljanski dolini.

Juvan je bil doma iz Spodnjih Pirnič pod Šmarno goro (rojen l. 1915). Bil je član KP že pred drugo svetovno vojno. V partizane je odšel že v juliju l. 1941, in sicer v Rašiško četo, eno prvih slovenskih borbenih enot, ki se je pozneje (v jeseni l. 1941) prebila na desni savski breg, kjer so se v zimi 1941—42 pričele formirati večje partizanske skupine. Te je potem poveljstvo odredov razporejalo na področja, kjer je bilo treba udarjati po sovražnikovih postojankah.

Tako se je Juvan s svojim oddelkom že dne 6. januarja 1942 priključil Kokrški četi, ki se je tedaj zadrževala na Jezercih pod Krvavcem. Sprva je bil Juvan politkomisar 3. čete II. bataljona Kokrškega odreda, pozneje pa je postal komandir 2. čete (Krvavške) v istem bataljonu.

Po razbitju te čete v času velike nemške ofenzive na Krvavcu (sredi avgusta l. 1942) se je Juvan s skupino svojih soborcev prebil na pobočje Storžiča. Naložena mu je bila nato naloga, da kot vodja patrulje vodi v I. bataljon, ki je tedaj taboril nad Kamnikom, 15 borcev Savinjskega odreda.

SPET IZDAJSTVO

Ko pa se je vrli borec Milan Juvan-Maksim vračal iz Kamnika na storžiško področje, sta ga spremljala še dva tovariša (njuni imeni nista znani) in partizanka Pepca (Ančka Tomazinova, Juvanova zaročenka).

V zgodnjih jutranjih urah 2. oktobra 1942 so prekoračili Kokro pri Visokem. Zaradi nastajajočega dneva poti niso nadaljevali, pač pa so se ustavili v gozdu nad Suho (tam, kjer sedaj stoji spominsko obeležje). Hoteli so se tu spočiti in naslednjo noč nadaljevati pot proti Storžiču.

Opazil pa je partizansko skupinico neki starejši domačin in brž hitel naznanit svojo »najdbo« nemški policiji v Preddvoru. — Le kaj je vodilo toliko naših ljudi, da so svoje rojake izdajali kar tako, brez prisile? Nekako še razumemo slabiče, ki spričo groženj ali po hudem mučenju gredo na pot izdajstva — toda kar tako, iz sovraštva do svojih rojakov, izdajati, to pa je ali privzgojena ali priučena pokvarjenost. Vsekakor posledica starega strankarskega sovraštva. Kakor, da ne bi bil naš, slovenski človek, če si drugačnega svetovnega nazora!

Prav kmalu — menda je oni izdajalec močno hitel tja v Preddvor — je Juvana in njegovo skupino obkolila nemška policija in vnel se je neenak boj. Juvan in oba njegova tovariša so padli že pod prvimi streli, le Tomazinovi se je posrečilo, da se je rešila skozi gozdno podrast proti Kokri.

Tako mi je o dogodku nedavno pripovedovala sama tovarišica Ančka Tomazinova-Pepca, ki zdaj živi v Ravnah na Koroškem. — Bil pa sem o poteku tragedije informiran tudi od domačinov, ki so se prav tedaj nahajali na polju v neposredni bližini spopada.

GROB V PREDDVORU

Staro pokopališče ob župnijski cerkvi v Preddvoru je resda že skoro opuščeno, vendar nekaj grobov domačini še oskrbujejo. Predviden pa je v bodočnosti na tem mestu vrtnarsko urejen park, saj imajo Dvorjani zdaj novo pokopališče že drugje.

Prav nič skrbno pa ni urejen grob onih treh junakov, ki so padli pri Suhi. Nemška policija je namreč ukazala, da so mrtve partizane morali prepeljati v Preddvor. Tu so ležali za cesto — za strahovanje domačinov — kar dva dneva. Šele potem so iznakažena trupla pokopali v Stopnici. L. 1945, po osvoboditvi so zemske ostanke padlih partizanov prekopali na staro preddvorsko pokopališče.

Le stežka prebereš vklesan napis na temni plošči, prislonjeni ob senčni pokopališki zid (na južni strani):

TREM NEZNANIM BORCEM / ZA SVOBODO PADLIM V JESENI 1942 / UMRLI STE / DA BI ŽIVELI MI

Vsekakor bo treba grob urediti. In ga pustiti v bodočem parku kot časten spomin. Partizanski grob in obeležje na njem gotovo ne bi kazilo zelenega nasada. Prej bi mu bilo lep poudarek.

Druga stvar pa je z obeležjem nad Suho. Zdaj ga je zajela nova ograja, ki oklepa gozdove okrog Brda. Najbrž bo prav, če obeležje prestavijo na to stran ograje, tako da bo dostopno mladini, ki skrbi za okolje in prinaša cvetje k spomeniku hrabrih partizanov.

Č. Z.

9 **V sodelovanju s Prešernovo družbo objavljamo v nadaljevanjih kriminalko Claudea Avelina Mačje oko. Delo je izšlo v zbirki Ljudska knjiga, ki jo izdaja založba Prešernova družba.**

»In njen naslov?«

»Njen naslov?«

»Da, njen naslov! Naslov te gospodične Sarrazin, Huguette Sarrazin!«

»Naslov . . .« — Joannès se bledo, nesrečno nasmehne. — »Mislim, da ga ne poznam! In ti, Léonard?«

Léonard kaže kljub svoji mrtvaški bledici globok mir.

»Ne vem, pri moji veri! Veste, za nas Lyonce, ki nikoli ne gremo v Pariz, je pač vseeno, kje živi, tu ali tam, pač nekje v Parizu. Moj nečak pa vsekakor pozna njen naslov, lahko ga bo povedal tem gospodom.«

»Že prav,« odvrne pisar, »ne bo ju treba čakati.«

Avto, ki je pravkar pridrvel pred komisariat, se hrupno ustavi. Pisar zavzdihne in pravi še:

»Prosil bi vaju, da bi stopila do brigadirja tamle.«

»Hudo se nama mudi,« spregovori Joannès.

»Pomirite se, njima se bo prav tako mudilo! Pojdimo, pojdimo.«

Brata odideta skozi vrata čakalnice. Med vrati se pojavi drugačna zvrst dvojčkov.

3

Najpomembnejši se imenuje:

Glavni inšpektor Senneville.

Pisar je v hipu na nogah.

CLAUDE AVELINE

MAČJE OKO

»Pozdravljeni, gospod glavni. Maillet, tajnik.«

Senneville mu ponudi roko.

»Inšpektorja Delorma že poznate.«

»Seveda, pozdravljeni, Delorme.«

»Zdravo, Maillet.«

Senneville vpraša:

»Ste sami?«

»Ne, gospod glavni. Čakata.«

. . . pogleda kovček:

»Je to?«

. . . in se loti ključavnic.

»Hoj,« pravi Delorme.

Pisar mukoma premaguje grozo.

»Leva roka,« pravi Senneville brez razburjenja. Gladko odsekana. Ni treba biti doktor Locard, če hočeš ugotoviti, da tega ni napravil kirurg.«

»Noge sem že videl,« reče Delorme, »toda roke . . .«

Senneville spusti pokrov.

»Kaj porečeš, ko boš videl glavo!«

»Če bo to glava tipa, ki je storil tole, gospod glavni, bom rekel: bravo.«

Pisar pride do sape in izjavi:

»Ne more biti daleč. Dečko, ki je prinesel ta kovček iz Pariza, ve gotovo več, kot je povedal!«

Senneville vpraša:

»Je tukaj?«

»Samo oče in stric. Ostal je doma, ves iz sebe, kot zatrjujeta. Ulica Dumont 10, Grande-Rue.«

»Ste poslali koga tja?«

»Ne, čakal sem na vaju.«

Senneville se ujezi.

»Ste nori? Delorme, vzemi kovček, takoj zdrvimo tja. Pokličite starše!«

Pisar se zbegano odpravi, da bi odprl čakalnico, in vpraša:

»Mi boste pustili potrdilo za *tole*?«

»Poslali vam ga bodo.« Joannès in Léonard prestrašena vstaneta.

»Dober dan, gospoda! Seznanili se bomo kasneje. Gremo k vam, mudi se.«

»Oh, tako je prav, tako je prav!« si oddahne Léonard.

Senneville ga presenečeno pogleda. Delorme je s kovčkom že zunaj. Vsi se odpravijo za njim. Brigadir in pisar ostaneta sama. Stojita in prisluškujeta, kakor da se bo vsak hip zgodila nova nesreča. Skozi okno prileti do njiju ukaz:

»Ulica Dumont, samo trenutek, pa smo tam!«

Vrata vozila se zaloputnejo, motor zabrni, avto zdrvi. Oba imata zaprta usta, na licih se jima rišejo najrazličnejši izrazi, nato izginejo.

4

Nihče ni pobegnil od doma. Prišel je doktor Guerrier in dal injekcijo Emiliji, ki še ni nehala jokati, pa še eno Jeanu Marcu, ki brez prehoda omahne iz omedlevice v spanje. Senneville je takoj našel svoj mir, po katerem slovi daleč naokoli. Na kratki poti od komisariata do sem si je že ustvaril svoje mnenje o bratih Berger in je na cilju ocenil njuno mater kot edinega družinskega člana, ki bo sposoben za sodelovanje. Žal pa ni videti razpoložena in z glasom, ki ne trpi ugovora, izjavi, da ne ve ničesar.

Prva nevšečnost: Bergerovi nimajo telefona.

»Torej nam mora vaš vnuk predvsem povedati naslov gospodične Sarrazinove,« pravi Senneville. Moj pomočnik ga bo s kovčkom vred nemudoma odnesel na našo upravo, da bo Pariz kar najhitreje obveščen, če ni že kako drugače izvedel za zločin.«

»Tam je njegova soba,« pokaže stara mati. »Pojdite tja.«

Oknice so na pol zaprte. Jean Marc spi v srajci, leži na hrbtu, v obraz je bled. Senneville in Delorme stopita vsak na eno stran postelje. Stara mati je stopila za njima in obstoji ob vznožju. Joannès in Léonard sta ostala pri vratih. Ko se Senneville dotakne fantovih ramen, Emilie sklene roke.

»O moj bog! . . .«

Jean Marc poskoči.

»Ne!«

Zbegano se zastrmi v neznana obraza. Jasni glas stare matere mu pomaga, da se zave.

»Ta gospoda sta od policije, sinko. Rada bi dobila naslov gospodične Sarrazinove.«

»Da,« zaječi Jean Marc. »Da . . . To je nemogoče, nemogoče . . .« Otre si čelo, skuša se prebuditi iz môre, ki ga tlači. »Neuilly, ulica de la Ferme, številka devet, pri Parizu.«

Senneville poizveduje dalje:

»Telefon?«

»Maillot 46-79.«

Delorme je zadovoljen, ko si je vse to zapisal. »Grem, gospod glavni?«

»In pošlji mi vozilo.«

Delorme odide. Senneville se obrne k Jeanu Marcu:

»Lahko vstanete. Ali pa bi rajši ostala tukaj?«

»Lahko vstanem.«

Emilie ga brž podpre, stara mati mu pomoli suknjič. Vsi se znajdejo v jedilnici, ki je svetla. Joannès plašno vpraša:

»Bi lahko brat ali jaz šel dol telefonirat v pisarno? Povedal bi, da bova zamudila. V Tkalnice in predilnice Saint-Polycarpe.«

»Rajši vaš brat kakor vi,« dovoli Senneville. »In ne pripovedujte, kaj vaju je zadržalo!«

»Ne?« vpraša Léonard. »Morala bi pojasniti najino odsotnost.«

»Povejte, da boste kasneje razložili. Sicer se bo takoj vmešal tisk!«

Dvojčka sta zdaj prav tako bleda kot Jean Marc.

Senneville skomigne z rameni, češ da se je vdal v usodo, in reče Jeanu Marcu:

»Pripovedujte!«

Težko bo šlo. Pripovedovati mirno in prijazno zdaj, ko veš, kaj je v kovčku. Ko pride Jean Marc do dramatičnega vrhunca, se mu spet stemni pred očmi. Zdaj prevzame besedo stara mati, ki se še vedno dobro drži. Senneville ni zastavil nobenega vprašanja.

»Tale prstan, to mačje oko, je moja tukaj navzoča snaha poslala decembra svojemu sinu, da bi ga podaril prijateljici iz otroških let, gospodični Augusti Chênelongovi, ki prav tako študira v Parizu.«

Inšpektor se naglo dvigne.

»Hčerka draguljarja Chênelonga? In niste mogli tega že prej povedati?«

»Jo poznate?« strahoma vpraša Joannès.

V letu 1975 bo Prešernova družba izdala za svoje naročnike naslednje knjige iz redne letne zbirke: Prešernov koledar 1976, roman Bena Zupančiča Plat zvona, roman Milene Mohorič Hiša umirajočih, mladinsko povest Frana Milčinskega Ptički brez gnezda, priročnik Higiena in kozmetika. Zbirko bodo člani prejeli broširano za 70 din, vezano (koledar bo broširan) pa za 100 din. Člani, ki bodo imeli plačano članarino do 30. junija, bodo prejeli še knjigo Miška Kranjca Povest o dobrih ljudeh. Vse knjige iz te zbirke bodo prejeli člani hkrati v mesecu novembru 1975.

Vpišite se v Prešernovo družbo pri vašem zaupniku ali pa naravnost na naslov: Prešernova družba, 61000 Ljubljana, Opekarska-Borsetova 27.

Vesela predpustna igra

Sem Kurent iz naše dežele,
potujem po svetu okrog,
in iščem si družbe vesele,
preganjam skrb, žalost in jok.

A z mladimi plešem in rajam,
pa pojem in godem jim vmes,
dekletom rad zmerom nagajam,
za šalo in tudi zares.

Kar bom vas pred pustom oženil,
vsem pridem na svatbo in ples,
kdor zakon prav srečen bo sklenil,
še zibat mu pridem — zares!

Gotovo še poznate predpustne običaje in navade, ki so nekdaj veljale pri nas. Čas veselja, rajanja in svadb je bil to. Zemlja je počivala pod snežno odejo in kmetje so si nekoliko oddahnili od napornega dela. V dolgih zimskih večerih so ob toplih krušnih pečeh sklenili marsikaj. Saj to je bil vendar čas, ko so se možila dekleta in ženili fantje. Ohceti so se kar vrstile. Kdor je bil prepočasen ali pa preveč izbirčen, je moral počakati naslednje leto.

Zgodba se suka okrog tega presnetega predpustnega časa. V Zelenem dolu, kmečki vasici nekje pri nas, bi matere rade oddale svoja brhka dekleta, korajžni ženini pa pogledujejo za nevestami. Tudi mati županja bi rada poskrbela za svojo Veroniko, malce prifrknjeno in prevzetno dekle — saj to se za hčerko vaškega veljaka vendar spodobi. Ženini prihajajo, marsikomu malce potihem diši tudi dota. Ona pa vselej prevzetno viha nos. Zgodbo razplete vaški burkež in večni ženin Kurent Jaka. Kako? Vsega vam pa vendar ne smem povedati. Najbolje bo, da si ogledate predstavo v kulturnem domu Sv. Duh—Virmaše pri Škofji Loki. Pripravila jo je domača igralska skupina KUD Ivan Cankar.

Žvanova veseloigra Kurentova nevesta bo na sporedu v nedeljo, 2. februarja, ob 16. uri, v nedeljo, 9. februarja, prav tako ob 16. uri ter v soboto, 15. februarja, ob 19.30.

Zanimivost je vsekakor, da bodo tokrat sodelovali na odru tudi gostje, sicer člani Loškega gledališča: Zvezdana Zadnik v vlogi županje, Matija Trebše kot župan in Franc Jesenovec kot vaški čevljar. Izmed domačih igralcev pa bodo nastopili: Marija Šifrer, Janez Tavčar, Marjan Žontar, Franc Porenta, Lado Primožič in Karel Triler. Ekipa je mlada in nekateri so prvič na odru. Ko sem jih poslušala na eni zadnjih vaj, sem imela občutek, da so zelo homogena skupina in da imajo veliko veselja za delo. Dosti prostega časa jim vzame priprava takele predstave in edina nagrada zanje je priznanje občinstva. Zato toliko bolj zaslužijo pohvalo.

Tekst je popestren s petjem, posamezna dejanja pa bo povezovala glasba s humorističnimi vložki in ljudskimi pregovori na temo predpustnega časa. Delo režira Janez Tavčar. To je njegovo prvo tovrstno prizadevanje. Najbrž bo prijetna osvežitev za oder, saj poskuša z nekaterimi novimi prijemi. Gledalčevo pozornost želi osredotočiti na akcijo, na igro samo. Ostali momenti (scena, kostumi, glasbeni vložki) so podrejeni temu. Tudi glede izbire tekstov v bodoče, pravi, da se bodo odločali za zahtevnejša dela in tako naredili korak naprej od tradicionalnosti igranja na vaških odrih. Seveda je treba pri tem upoštevati občinstvo, zato bo to uvajanje novosti postopno.

Že v navadi je, da s svojimi predstavami gostujejo v številnih krajih po Gorenjski. Tudi sedaj so mi našteli Šenčur, Predoslje, Cerklje, Vodice, Škofjo Loko, Gorenjo vas, Selce, Železnike in Vrhniko.

Predstava v nedeljo bo pravzaprav uvod v sezono. Prekinila bo enoletni prisilni odmor. V tem času so namreč temeljito preuredili kulturni dom. Popolnoma nov je oder, električna napeljava, ozvočenje in reflektorji. V kletnih prostorih urejajo garderobo in društveno sobo, nad odrom pa bo imel svoj prostor pevski zbor. Kupili bodo nov magnetofon in zavese na odru. Seveda vse to zahteva dosti sredstev. Podprla jih je ZKPO in Kulturna skupnost iz Škofje Loke ter krajevne družbeno-politične organizacije. Velik delež pa so prispevali tudi sami, saj so se na adaptacijo pripravljali že nekaj let.

Letos zato želijo postaviti na oder čimveč predstav. Po tej pripravljajo že novo. To bo ljudska igra »Revček Andrejček«, ki ga bo režiral Vinko Rožmanc.

V. M.

Urški Koblar v spomin

Pred nekaj dnevi nas je tiho zapustila Urška Koblar — po domače Logarjeva Urška z Martinj vrha v starosti 64 let.

Partizani, ki smo se zadrževali med vojno v Škofjeloških hribih, smo te dobro poznali kot predano aktivistko.

V grapi izpod Martinj vrha je domačija Logarjevih. Bratje so bili v partizanih, a Urška je s svojo mamo in malim sinkom ostala sama na domačiji. V bližini je bila tehnika »Benko«, pa tudi ambulanta ni bila daleč. Imela je Urška polne roke dela na domačiji in na njivah, vendar je vedno pomagala kjerkoli je mogla. Če je pretila kakšna nevarnost od Nemcev ali »belih«, že je bila tu Urška. Tiho nas je opozorila in odšla. Čeprav je vedela, da spravlja v nevarnost sebe in svoje. Saj so Nemci obveščevalce streljali in domačije požigali po vsej Sloveniji.

Kolikokrat so Nemci in »beli« preiskali hišo, vam vse pobrali in pretili, da bodo zažgali, pa nikdar nikogar nisi izdala, čeprav je že takrat bilo bolno tvoje srce.

Nikdar ti ne bomo pozabili, ko smo v zadnji ofenzivi z Davče, Črnega Kala in Blegaša prišli premočeni, ranjeni utrujeni in lačni na Martinj vrh in se zatekli v Medvedove Lazi iznad vaše domačije. Obljubila si nam čaja in hrane. Ker pa so bili Nemci pri Megušarjevih, si nas opozorila z belo rjuho na kozolcu. Vse zeleno je bilo Nemcev, ki so nas napadli ter ujeli Savo in Bredo. Ko so odnesli pete, si takoj šla pogledat, če je kdo ranjen. Alenka je bila mrtva, meni si pa — preden so prišli »beli« — pomagala v hišo, mi dala mleka, obvezala mi s svojo srajco z dumdunko hudo ranjeno roko in me odpeljala v bunker pod zemljo. Hvala ti, ker si Alenko pokopala pod smrekami! Hvala ti za vse cvetje, ki si ga položila na njen grob!

Čeprav te je že hudo mučila srčna astma, si mi pisala za novo leto kot vsako leto in pripomnila, »da nas imaš dostikrat v mislih in da naj pridemo naokrog«.

Žal si hitro, tiho in skromno odšla, da sploh vedeli nismo.

Hvala ti, draga Urška, za vse, kar si dobrega storila za vse nas in za našo zmago! Nikdar te ne bomo pozabili!

Naj ti bo lahka naša svobodna slovenska zemlja!

Duša

Uraničeva mama je dočakala 90 let

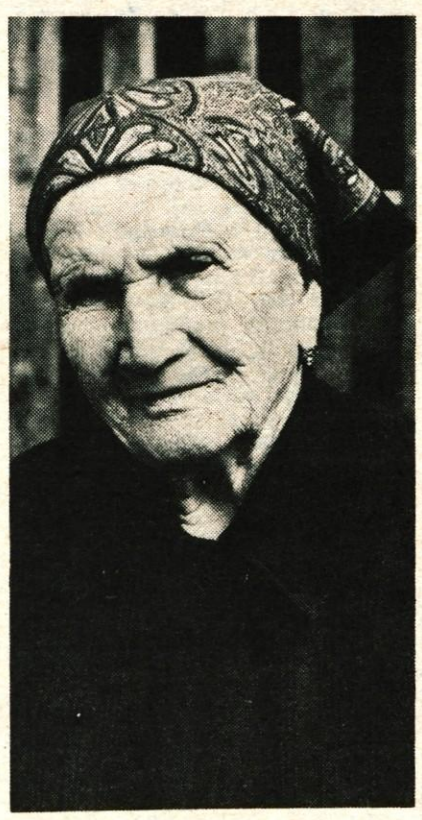

Na včerajšnji dan, 30. januarja leta 1885, je pri Kovaču v Ljubnem v revni bajti privekalo na svet dekletce, ki so jo krstili za Frančiško. Grošljeva družina, tako so se namreč pri Kovaču pisali, je postala še številnejša. Oče, ukvarjal se je z drvarstvom, je bil sam za zaslužek in je moral skrbeti za 15 otrok! Danes sta živa še dva. Franc in Frančiška, poročena Uranič, o kateri pišemo in je včeraj slavila 90. obletnico življenja. Slavljenka živi že dolgo v Srednji vasi pri Šenčurju v hiši hčerke Francke Kadunc.

Ljubensko dekle ni dolgo uživalo topline rojstne hiše. Šest ali sedem let je bila stara Frančiška, ko je odhajala krave past in kasneje, ko je bila večja, varovat otroke k premožnejšim družinam. Dobra perica in pesterna je bila. Najprej na Bledu potem pa v Kranju. Likala je, pletla, varovala doraščajoče otroke in škrobila srajce svojih delodajalcev.

Leta 1906 se je poročila s Francem Uraničem iz Žej. Mož je delal v Železarni. Na Koroški Beli sta začela ustvarjati dom in družino. Sedem otrok je rodila Frančiška, vednar jih je le pet ostalo živih: Franc, Tončka, Regina, Anton in Francka. Anton je odšel leta 1941 v partizane. Ujeli so ga, odgnali v Gonars, odtod pa v Mauthausen. Vrnil se je ob koncu vojne vihre, vendar bolan. Umrl je leta 1958.

Uraničevi so ostali na Koroški Beli do leta 1939. Potem sta Franc in Frančiška kupila v Srednji vasi hišo. Družinsko srečo je deset let kasneje ponovno načela smrt. Tokrat očetova. Mama ni ostala sama. Otrokom je postala še dražja . . .

»Dobri, pridni in ljubeznivi otroci so vsaki materi največje veselje,« pripoveduje slavljenka, ki je tudi najstarejša prebivalka krajevne skupnosti Šenčur. **»Moji so takšni. Vsi od Francke, pri kateri živim, do Franca. Tudi vnuki in pravnuki niso drugačni. Prvih je 13, drugih pa 12. Vsakega njihovega obiska sem vesela.«**

Uraničeva mama se nad zdravjem ne more pritoževati. Le vid ji peša, sicer pa še nikdar ni bila resneje bolna. V bolnici pomoči še ni iskala! Najbolj si opomore po domačih čajih pa tudi skodelici prave kave se ne odreče. In dobra pevka je slavljenka. Zato ni nič čudnega, če rada prisluhne lepi slovenski pesmi!

Samo človek, ki je v preteklosti veliko pretrpel in marsikaj slabega užil, zna ceniti sedanjost in napredek. Uraničeva mama je taka. Čeprav ne zapušča pogosto domače hiše in jo na plano zvabijo le lepi, sončni dnevi, z veseljem in občudovanjem spremlja rast vasi, delovno zagnanost njenih prebivalcev, predvsem mlajših. Da ji bo kdaj tako lepo in da bodo z visoko starostjo prihajala brezskrbnejša leta, ni nikdar verjela. Sreča ob visokem jubileju, za kar ji čestitamo tudi mi, je zato še popolnejša.

J. Košnjek

„CHEMO“
prodajalna Kranj,
Trg revolucije 2

Cenjene potrošnike obveščamo, da bo prodajalna zaradi preureditve zaprta od 3. do 14. februarja 1975.

S potovanja okoli sveta

INDIJSKI OCEAN

Za vožnjo od Dar es Salaama do Colomba smo potrebovali dobrih sedem dni, kar je seveda malo v primerjavi s starimi pomorščaki, ki so v količkaj neugodnem vetru potrebovali za isto pot mesec, dva, včasih še več. A tisti teden se nam je kljub temu čez vso mero vlekel. Dan ima sicer vedno štiriindvajset ur, a na morju je že tako, da so dnevi v pristanišču zmeraj prekratki, dnevi plovbe pa zmeraj predolgi.

V Knjigi o sedmih morjih, ki sem jo vzel s seboj na pot, je nekje zapisano, da je med Madagaskarjem in indijsko podcelino več kot tri tisoč otokov, ki so baje večinoma nenaseljeni, čeprav imajo vsi ugodne pogoje za življenje. Moram povedati, da na naši poti nisem opazil niti enega. Vsepovsod samo morje. Gladko, sinje morje, krotko kot Blejsko jezero na pomlad. Zdelo se mi je, da ima Indijski ocean neko čisto posebno barvo, po kateri se loči od vseh drugih svetovnih morij. Voda je bila videti zelo svetla in prozorna. Njena površina ni bila nakodrana, zato je vpijala vase barvo neba. Zaradi te barvne ubranosti sploh nisem opazil, kje se na obzorju neha morje in začne nebo.

Najlepše, kar se lahko zgodi na tem morju, so sončni vzhodi in zahodi. O sončnih vzhodih ne morem govoriti, ker sem vse prespal, zato pa sem bil skoraj vedno na krovu v času od sedme do osme ure zvečer, ko je sonce zahajalo. Vsak dan po večerji sem vzel iz salona naslanjač in šel na palubo. Tako je storila tudi večina drugih. Čeprav ni bilo med nami nobenega zaljubljenca ali pesnika, smo vsak večer nestrpno čakali na trenutek, ko se bo sonce zmočilo v morju. Zvečer pridejo od nekod tudi oblaki, ki jih čez dan navadno ni; veliki kumulusi, spodaj ravni, zgoraj pa kupolasti in razcveteni kot cvetača. Iz njihovih oblik smo lahko ugibali kot iz kavne usedline. Vsake oči so videle v njih nekaj drugega. Kar je bilo zame drevo, je bilo za Jakova atomska goba, in kar je bilo za Franja Marija z Jezuščkom, je bilo za Mateta ljubezenski par. Ko se je nebo slednjič stemnilo in je sonce utonilo v morju, so se na nebu prižgale zvezde. Drug drugemu smo si kazali posamezna ozvezdja, prepirali smo se, zakaj je Mars rdeč in iz česa je sonce, ugibali smo o letečih krožnikih in oddaljenih civilizacijah. Včasih nas je pri takih pogovorih zalotil kapo in takrat smo kot hruške popadali iz naših metafizičnih sfer in brž zaokrenili pogovor v realnejše vode. Že nekajkrat nas je namreč podučil, naj bi se namesto z astronomijo raje ukvarjali s Schultzerjevimi motorji in z načrti ladijskih prostorov.

PRAZNIK V COLOMBU

V glavno mesto Sri Lanke, Colombo, smo prišli 21. marca ponoči. Tovora je bilo malo, nekaj sto ton cejlonskega čaja, zato smo ostali tu samo dva dni.

Kljub pozni uri ni šel prvega dne nihče spat. Na ladjo smo dobili pošto in časopise. Skoraj tri mesece nismo imeli nobene zveze z domom in smo bili odrezani tako rekoč od vsega dogajanja. V vsem tem času smo zvedeli samo to, da je Crvena zvezda spet glavni kandidat za osvojitev državnega nogometnega prvenstva in da je v Washingtonu izbruhnila afera Watergate. Vse drugo nam je bilo španska vas, čeprav smo imeli na ladji radiotelegrafista, ki bi nas moral zalagati s tovrstnimi informacijami. Zato ni čudno, da smo se vrgli na ta potiskan papir kot pes na kost.

Na Cejlonu so na dan našega prihoda praznovali. Nisem mogel ugotoviti za kakšen praznik gre, videti pa je bilo, da je bil državni in ne verski. Mestne ulice so se že od jutra polnile z godbo in zastavami in vedno več ljudi je vrelo na kup. Cejlonsko prebivalstvo se nekoliko razlikuje od indijskega. Življenjska raven je tu v povprečju višja kot na sosednjem polotoku, in ljudje so videti veliko bolj veseli in sproščeni. Medtem, ko so Indijci oblečeni vsi v enake bele sarije, se na Cejlonu oblačijo veliko bolj pisano in raznoliko. Videl sem precej deklet v kratkih krilih in moški, zlasti študentje in mlajši uradniki, se velikokrat odločajo za evropski slog oblačenja. Tu ima seveda svoj vpliv tudi vera. Poleg hindujcev in budistov je na Cejlonu tudi precej kristjanov. Krščansko vero so na otok zanesli Angleži, saj je bil Cejlon več stoletij pod skrbništvom britanske kraljevske krone.

Okoli poldneva so se začele zgrinjati na pločnike množice meščanov, ki so hoteli videti praznične povorke. Po cestah je potekal mimohod pripadnikov različnih poklicev, od katerih so bili vsi oblečeni v značilne uniforme. Vozili so se na vprežnih vozovih, na s cvetjem okrašenih kamionih, največ pa jih je bilo seveda peš. V zrak so se dvigale državne in delavske zastave in slike Marxa, Lenina in Mao Ce Tunga. Udeleženci povorke so dvigali pesti in vzklikali revolucionarna gesla. Imel sem vtis, da se je ta dan zbralo pol Cejlona v Colombu in da pripravljajo maoistično revolucijo. Prišle so obiralke čaja s plantaž v notranjosti otoka, skoraj nagi drvarji iz pragozda (s svojo zaraščenostjo in s sekirami na ramah so se mi zdeli podobni praljudem), poštni uslužbenci s črnimi narokavniki, dijaki, študentje, rudarji, reka ljudi, ki se je kar naprej širila in je grozila, da bo preplavila vse mesto. Vprašal sem nekega študenta, ki je delil maoistične letake, kaj se dogaja, pa mi je odgovoril, da bo zvečer na trgu pred parlamentom veliko ljudsko zborovanje, na katerem bosta govorili Indira Gandhi in Sirimavo Bandaranaike in da bodo to zborovanje izkoristili za demonstracije. Sledil sem povorkam in sem res prišel na trg. To je bil pravzaprav velik travnik, ki so ga s treh strani omejevale vladne palače, s četrte strani pa morska obala. Ljudje so se zgrinjali z vseh dohodnih cest in mirno posedali na travo. Na robu trga so bile velike stojnice, kjer so prodajali čaj in jestvine. Na stopnišču parlamenta so postavili velik lesen oder za govornike in častne goste. Do večera so se ljudje že toliko umirili, da je vse kazalo, da z demonstracijami ne bo nič. Transparenti so se povesili, prav tako tudi Leninove in Maove slike. Natančno ob osmih sta prišli na oder obe predsednici. Ljudje niso pokazali ob tem nobenega pravega navdušenja. Sprejeli so ju z medlim ploskanjem, tu pa tam se je oglasil kakšen žvižg in sramotilen medklic. Najprej je govorila Sirimavo Bandaranaike. Bil sem precej blizu govorniškega odra in sem jo lahko dobro videl. Nagibala se je nad mikrofon in brskala med papirji, kjer je imela natipkane svoje slavnostne govore. Njen obraz je bil prazen in pust. Čeprav je skušala dati svojemu govoru pridih ognjevitosti in zanesenosti, ji to nikakor ni uspelo. Zadaj je bučalo morje in, čeprav se je trudila, ga ji s poplavo njenih besed ni uspelo preglasiti. Ljudstvo je sedelo na travi in se ravnodušno nacejalo s čajem. Ljudje so včasih ploskali, včasih negodovali, večina pa je molčala, ker najbrž ni ničesar razumela.

Ko sem se naveličal hrupa, sem šel na plažo. Tudi tam je bilo precej ljudi. Največ je bilo zaljubljenih parov, družin z otroki, tu sem opazil tudi nekaj budističnih duhovnikov, sadhujev in evropskih hipijev. Zbirali so se okoli ognjev, strmeli v morje in se očitno niso brigali za politiko. Usedel sem se na ploščad pod velikim svetilnikom, ki je metal svetlobo milje daleč proti obzorju. Vsilil se mi je neki očalast domačin, predstavil se mi je za študenta filmske režije in me vprašal, če mi je kaj do tega, da bi naredil dobro kupčijo z njim. Prav nič mi ni bilo do njega in njegovih kupčij, a sem iz vljudnosti vseeno vprašal, kaj ima naprodaj. Imel je vse: čaj, kavo, mamila, ženske . . . Imel je vse, jaz pa nič: ne denarja in ne potrpljenja, da bi se z njim ukvarjal. Ko je videl, da z businessom ne bo nič, me je začel trepljati po hrbtu, imenoval me je prijatelj in začel jadikovati. Rekel je, da nima kje prespati in me prosil, naj mu posodim pet dolarjev za hotel. Rekel sem, da nimam niti ficka, on pa ni verjel in je še kar naprej silil vame. Šele, ko sem ga zgrabil za ovratnik in mu zagrozil, da ga bom vrgel v morje, jo je odkuril proč.

Čez nekaj časa pa so v moj krog svetlobe pod svetilnikom spet prišli gostje. Ti so bili dosti bolj znosni kot prej tisti očalar. Okrog mene se je zbralo kakšne pol ducata bosonogih hindujskih otrok, z dlanmi so udarjali po kamnu in mi z jasnimi in s čistimi glasovi zapeli pesem o bogu Krišni. Dva od njih sta imela tudi boben in harmoniko. Bili so mi všeč in dal sem jim nekaj rupij. Ker se jim je zdelo, da so dobili preveč, so mi pred slovesom še enkrat zapeli in zaigrali, tokrat še lepše kot prej.

(Se bo nadaljevalo)

T. E.

Almirine modne zanke

V radovljiški Almiri so spletali v zanke letošnje modele za pomlad in poletje že dosti prej, preden jih je potrošnikom predstavil ljubljanski sejem Moda 75. Za vtis, ki ga je Almira napravila na sejmu, že vemo; zbirki svojih priznanj z modnih sejmov se je pridružila še letošnja diploma. Modeli, ki so jih v Almiri za sejem spletli po zamislih kreatorke Vesne Gaberščik-Ilgo, akademske slikarke, so nekakšne prve lastovke, znanilke pletene mode, ki jo bomo lahko kaj kmalu kupovali v trgovinah.

Vsi, ki bodo spomladi kupovali novo pleteno garderobo in tudi tisti, ki je ne bodo, morajo biti seveda seznanjeni s tem, kaj se nosi po evropskih cestah, o kakšnih barvah in materialih so se dogovorili evropski trikotažerji. **»V modi so sedaj naravni materiali,«** je povedala Vesna Gaberščik-Ilgo, **»zato smo tudi pri nas za novo kolekcijo izbrali mešanico svilene niti in akrila, ki ima bolj grob otip in naraven videz, za tople dni pa ne greje preveč. Iz tega materiala bomo pletli športne modele, ki se bodo lepo skladali tudi s tkaninami, ki jih sicer radi nosimo poleti. Trgovci so naše predloge lepo sprejeli in tudi naročili, kar pomeni, da te pletenine v trgovinah bodo. No, trgovcem so bile všeč tudi obleke iz jerseya, ki smo jih ukrojili v letos prevladujočem širšem kroju«.**

Za letošnje modele v ležernem mehkem kroju, ki skriva tako preveč kot premalo, so značilne medle barve, pastelne, kot bi žive barve prejšnje sezone pokril prah. Zelo veliko je niti v surovi ali naravni barvi, modna je tudi zelena, kovinsko modra, svetla rjasta barva. Barve se med seboj tonsko dopolnjujejo, izginile pa so izrazite kombinacije kontrastnih barv.

»Takšne barve bodo všeč tudi moškemu svetu, materiali prav tako. Imamo že naročila za modele v letos spet oživljenem safari stilu, posegali pa bodo tudi po kratkih modnih jopah iz jerseya z okrasnimi šivi, zadrgami.

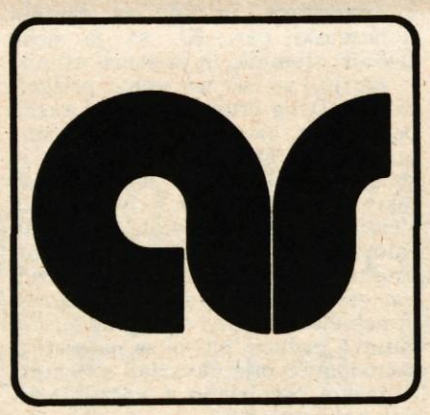

Skratka, ta stil bo zamenjal navaden pulover, po katerem je moški svet doslej najraje posegal. Zdaj moški pri izbiri vsega novega že skoraj dohitevajo ženski svet. Tem željam je treba seveda slediti.«

Čeprav posamezni proizvajalci oblačilne industrije pri nas vedo za splošne tendence mode v neki sezoni, pa je za naše razmere značilno še vse premalo povezovanja med proizvajalci, medtem ko je dogovarjanje o modi za evropske proizvajalce oblačil in dodatkov vsekakor pravilo. **»Kupec potem že v eni sami trgovini lahko zve in tudi kupi oblačila, ki se skladajo po modni liniji in barvah,«** pravi Vesna Gaberščik-Ilgo, **»in se mu ni treba tako truditi z usklajanjem garderobe kot se to pri nas dogaja. Nam je nekoliko laže, ker poleg pletenin krojimo modele tudi iz metrskega jerseya in zatorej obe proizvodnji lepo dopolnjujejmo in usklajujemo po kroju in po barvni lestvici. Upam, da bo v korist potrošnika tudi pri nas prišlo med proizvajalci do takih dogovorov.«**

Jugoslovanska šola smučanja se uveljavlja

Kranjčan Iztok Belehar pripoveduje o jugoslovanskem uspehu na 10. kongresu smučarskih učiteljev v Štrbskem Plesu na Češkoslovaškem — Novo priznanje Elanu, ki ga doma radi zapostavljamo, čeprav na tujem njegovi izdelki žanjejo uspehe

Konec preteklega tedna se je v Štrbskem Plesu v češkoslovaških Tatrah končal 10. jubilejni kongres smučarskih učiteljev, interski kongres imenovan. Udeležili so se ga smučarski učitelji, vaditelji in trenerji iz 23 držav, med katerimi je bila letos prvič popolno zastopana tudi Jugoslavija. Naša država se je udeleževala tudi nekaterih dosedanjih srečanj, vendar njen nastop v teoretičnem in praktičnem delu kongresa še nikdar ni bil tako celovit. Profesor Marjan Jeločnik in profesor Miro Dvoršak sta bila naša predstavnika v znanstvenem delu srečanja, Marjan Svetličič, Niko Venger, Miloš Končar in Majda Ankele-Šamaluk iz Ljubljane, Drago Mlakar in Adolf Rajtmajer iz Maribora, Andrej Mažgon iz Idrije in Iztok Belehar iz Kranja, vsi smučarski učitelji, vaditelji in trenerji, pa so sestavljali tako imenovano »demonstracijsko« skupino, ki je jugoslovansko šolo smučanja prvič tudi praktično prikazala. Skupino sta uspešno usposobila in jo vodila Aleš Guček iz Ljubljane in inž. Marjan Stele iz Kamnika.

V ponedeljek smo se pogovarjali z enim od članov »demonstracijske« skupine, članom področnega zbora smučarskih učiteljev, vaditeljev in trenerjev Kranj Iztokom Beleharjem.

»Med smučarskimi učitelji iz 23 držav smo bili Jugoslovani edini amaterji, pa smo kljub temu zbudili s svojim programom in opremo veliko pozornost,« pripoveduje Iztok Belehar. **»Skupina je pokazala učenje starejših začetnikov s sestopanjem. Prikaz je bil ugodno ocenjen. Učitelji iz drugih držav, prednjačili so Francozi, Čehi in Američani, pa so nas oblegali predvsem zaradi smuči. Elan iz Begunj nas je opremil s smučmi impulz competicion in te so bile vsem po vrsti všeč. Celo prosili so nas zanje. To potrjuje, da Elan v smučarskem svetu ni neznan. Tembolj me zaradi tega čudi ravnanje številnih naših občanov, ki v tujini kupujejo zastarelo in preležano opremo, na domače izdelke pa pozabljajo. Da je bila naša oprema enotna, gre zasluga tudi Tyroliji, Topru iz Celja, Almiri iz Radovljice, Sportu iz Milj pri Trstu ter tovarni Cebe, ki nas je opremila z očali. Kaže, da se omenjene tovarne z Elanom na čelu dobro zavedajo, kaj pomeni predstavitev njihovih izdelkov na tako pomembnem srečanju.«**

Naša šola smučanja, osvojena v vsej Jugoslaviji, je torej pridobila na mednarodni uveljavitvi. Upajmo, da jo bo na prihodnjem kongresu na Japonskem še utrdila. J. Košnjek

Razgibano kulturno življenje v Retečah

Lani je bila v Retečah obnovljena zunanjost, letos pa so bili obnovljeni še nekateri notranji prostori domačega kulturnega doma. In treba je povedati, da se je v zadnjem času, brez dvoma prav zato, precej poživilo tudi kulturno življenje v kraju. V domu se zdaj večer za večerom vrstijo sestanki, srečanja in vaje za razne nastope.

V začetku septembra je bilo v domu odlično pripravljeno in dobro obiskano zdravniško predavanje o živčnih boleznih.

Dober teden kasneje je ljubljanska RTV v Retečah pripravila priljubljeno radijsko oddajo »Koncert iz naših krajev«! Na njej so nastopili tudi domači pevci in tamburaši. Nabito polna dvorana je bila navdušena nad celotno izvedbo in, kajpak, si domačini podobnih prireditev še želijo.

Naslednjo prireditev Retečeni pripravljajo za letošnji slovenski kulturni praznik — Prešernov dan. Ob tej priložnosti nameravajo v Reteče povabiti na prireditev vse kulturne delavce z loškega področja, seveda pa bodo takrat predstavljena tudi vsa njihova pomembnejša dela in stvaritve. Pred proslavo bo tudi otvoritev razstave del slikarjev, ki ustvarjajo v Škofji Loki in okolici. Otvoritev je napovedana za to nedeljo v reteškem kulturnem domu ob 16. uri.

Do dneva žena je sicer še dober mesec, a v Retečah že zdaj razmišljajo, kakšno proslavo bi pripravili za ta dan. Pravkar teko pogovori s člani ljubljanske operne hiše. In kot vse kaže si bodo na proslavi ob prazniku žena dekleta in žene iz Reteč ter okolice v domačem kraju, v domačem kulturnem domu, lahko ogledale poznano komično opero »Don Pasquale«. To pa bo prav gotovo lepo presenečenje.

V počastitev 100-letnice ustanovitve svetovne organizacije Rdečega križa bo tudi reteška osnovna organizacija RK pripravila posebno prireditev. V programu, ki ga bodo za to priložnost pripravili, bo poudarjen predvsem pomen te humanitarne organizacije, posebna priznanja pa bodo dobili tudi vsi krvodajalci iz Reteč. F. Rant

Mladina o prometu

Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu bo tudi v letu 1975 organiziral s pomočjo občinskih organov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in v koordinaciji z nekaterimi člani teh organov v občinah, kot so Zveza prijateljev mladine, avto-moto društva in drugi, prireditve s področja prometne varnosti mladine »Kaj veš o prometu«.

Sedmo republiško zaključno šolsko tekmovanje, ki poteka prek razrednih, šolskih, občinskih in medobčinskih tekmovanj, bo izvedeno v organizaciji občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Koper. S tem tekmovanjem bo združeno tudi VII. republiško srečanje pionirjev prometnikov. Prireditvi bosta 19. in 20. aprila letos v Kopru. Šesto zvezno šolsko prometno tekmovanje pa bo letos 3. in 4. maja. Kraj še ni določen. Mednarodno šolsko prometno tekmovanje bo letos od 14. do 16. maja v Kopenhagnu na Danskem, združeno pa bo s proslavo 40-letnice delovanja prometno preventivne in vzgojne dejavnosti v tej deželi.

Znan je že tudi datum III. republiškega šolskega prometnega tekmovanja za srednje šole, ki bo 24. maja v Velenju, združeno s proslavo dneva mladosti.

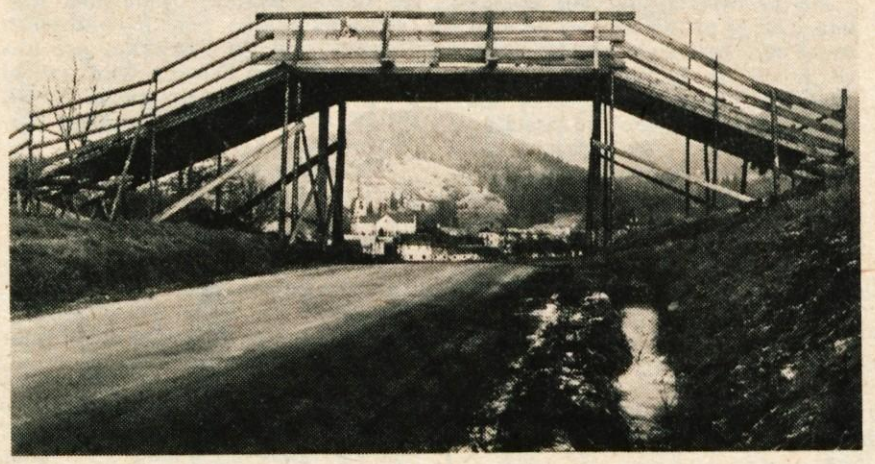

Letošnja zima, ki je še najbolj podobna suhi jeseni, ne spravlja v slabo voljo le ljubiteljev smučanja. Kopico težav je že povzročila gostinskim in turističnim delavcem in organizatorjem različnih prireditev. Odpovedanih ali prestavljenih v kraje, kjer je vsaj malo snega, je bilo več tekmovanj. V Bohinju so se na primer skrbno pripravili na mednarodno FIS A tekaško prireditev Bohinj 75. Prek ceste pri Bohinjski Bistrici so naredili celo leseni most, kjer naj bi potekala proga. Zaradi pomanjkanja snega so morali tekmovanje prestaviti v Kranjsko dolino na Pokljuko. Upali so, da bodo potem lahko pripravili vsaj tekaško prireditev za memorial Tomaža Godca, vendar snega še vedno ni. Zato so se v smučarskem klubu odločili, da bo to tekmovanje takoj, ko bo zapadel sneg. Vendar pa so leseni most medtem že podrli in bodo progo speljali drugje. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Partizansko srečanje v Podnartu

V soboto, 25. januarja, je bil v kulturnem domu v Podnartu redni občni zbor krajevne organizacije zveze združenj borcev NOV Podnart. Na njem so pregledali delo v minulih dveh letih in ugotovili, da je organizacija pripravila več uspelih prireditev. 1973. leta so v Podnartu pripravili tretje partizansko srečanje, lani pa so se udeležili partizanskega srečanja v Dražgošah. Poleg tega so imeli predlanskim proslavo na Lipniški planini in na Jelovici strelsko tekmovanje v sodelovanju z ZRVS. Člani vsa leta sodelujejo tudi s pionirskim odredom Alojza Rakovca na osnovni šoli Ovsiše. Tako ob različnih praznikih skupaj prirejajo svečanosti.

Na občnem zboru so sklenili, da bodo letos ob 30. obletnici osvoboditve v Podnartu pripravili četrto partizansko srečanje. Nanj bodo povabili vse borce, ki so pred vojno in med njo živeli v Podnartu in okolici. V soboto, 8. februarja, bodo v kulturnem domu v Podnartu priredili tudi pustno prireditev. Izkupiček s te prireditve bodo namenili za pripravo četrtega partizanskega srečanja. C. Rozman

V Besnici skrbe za čistočo

Na pobudo sveta krajevne skupnosti Besnica je bil v nedeljo, 19. januarja, sestanek prebivalcev zaselka Pešnica, ki združuje okrog 50 stanovanjskih hiš. Na zelo dobro obiskanem sestanku so se pogovarjali o odlaganju in odvozu smeti ter o prizadevanjih, da bi ostalo besniško okolje čim bolj čisto. Na srečanju so se dogovorili za nakup smetnjakov, ki jih po praznil in odvažal Komunalni servis. -jk

Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu osnovne šole

Staneta Žagarja Kranj

razpisuje delovno mesto

kuharja — kuharice
(PK, K)
za določen čas

Kandidati morajo pismene vloge poslati v 8 dneh na naslov: Osnovna šola Staneta Žagarja Kranj, Cesta 1. maja 10 a.

PLANINSKO DRUŠTVO TRŽIČ

razpisuje prosto delovno mesto

oskrbnika

v planinskem domu na Kofcah za stalno oskrbovanje.

Osebni dohodki po dogovoru.

Prijave pošljite na Planinsko društvo Tržič do 15. marca 1975.

Cesta JLA 6/I nebotičnik

PROJEKTIVNO PODJETJE KRANJ

Izdeluje načrte za vse vrste visokih in nizkih gradenj. Razpolaga z načrti tipskih projektov stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij.

CENTRAL
GOSTINSKO IN TRGOVSKO PODJETJE • KRANJ

Hotel Kazina Jezersko

prireja pustovanje v svojih prostorih v soboto, 8. februarja.

Rezervacija z večerjo 70 in brez večerje 30 din. Rezervacije sprejema po telefonu 44-007.

Zabaval vas bo ansambel Sibila. Najlepše maske bodo nagrajene. Vabljeni!

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodam dobro ohranjen TRAKTOR PASQUALI. Senično 19, Tržič 466

Prodam SLAMOREZNICO s puhalnikom. Sp. Bela 7, Preddvor 486

Prodam 6 tednov stare PRAŠIČKE. Voglje 95 (Kurja vas) 487

Prodam rabljeno POHIŠTVO. Kambera Marija, Tavčarjeva 16, Kranj 488

Prodam PRALNI STROJ GORENJE super, še zapakiran, po ugodni ceni in kupim ŠOTOR za 4 osebe. Naslov v oglasnem oddelku. 489

Prodam globok OTROŠKI VOZIČEK. Ogled v soboto popoldan ali nedeljo dopoldan. Bozovičar Janez, Samski dom, Planina 3, Kranj 490

Prodam PRAŠIČA za zakol. Žablje 1, Golnik 491

Prodam japonski PLETILNI STROJ na kartice in otroški VOZIČEK z avtosedežem. Tel. 75-941 492

Prodam novo desno POMIVALNO MIZO marles, 120 cm, po stari ceni. Zg. Bitnje 130, Pot za puškarno 493

Prodam 1 leto starega BIKCA. Hafnarjeva 9, Kranj, Stražišče 494

Prodam mlado težjo brejo KRAVO z mlekom, križanko in mladega plemenskega VOLA, ki zna delno voziti. Golc, Višelnica 15 nad Gorjami 495

Prodam TRAKTOR SAME DELFINO, 35 KM, pogon na 4 kolesa, skoraj nov. Poizve se na naslov: Kozjek, Huje 13, Kranj 496

Prodam KABINO za traktor ZETOR, novo. Fojkar Ivanka, Srednja Dobrava 10, Kropa 497

Prodam semenski KROMPIR igor, krmilno REPO in strešno OPEKO bobrovec. Lahovče 52, Cerklje 498

Prodam 200 kosov strešne OPEKE, rjave trajanke, in VW MOTOR 1200, nevozen. Mlaka 28, Golniška cesta 499

Prodam semenski KROMPIR — saski. Jama 3, Kranj 500

Prodam SENO in OTAVO. Voglje 27 501

Prodam rabljena dvodelna OKNA 108 x 128 in litrski STEKLENICI za kisik in acetilen. Naslov v oglasnem oddelku 502

Prodam plemensko TELICO simentalko, staro 20 mesecev. Guzelj, Zg. Senica 3, Medvode 503

KOSILNICO, motor benassi, dobro ohranjeno, prodam. Zaplotnik Franc, Retnje 11, Križe pri Tržiču 504

Prodam HLADILNIK himo, platnene ROLETE, kuhinjski KOT, SOKOVNIK in MREŽE za okna. Hrastje 10 505

Prodam športni VOZIČEK. Bratuš Irena, Nartnikova 2, Kranj 506

Prodam dve KRAVI pred telitvijo po izbiri. Repinc Miha, Zg. Veterno 3, Tržič 507

KMETIJSKA ZADRUGA NAKLO — VALILNICA

Prodaja enodnevne piščance vsak torek od 6. do 12. ure.

Sprejemamo pismena prednaročila nad 25 kosov.

Se priporoča

KZ Naklo 64202 — Valilnica

Prodam NOVOFUNLANDCA — PSICO, ocenjena s 4. Rudolf, Mrakova 2, Kranj 508

Prodam dva PRAŠIČA za zakol. Kristanc Janko, Srednja vas 13, Šenčur 509

Prodam okrog 300 kg KROMPIRJA za krmo. Sitar Pavla, Srednja vas 8, Šenčur 510

Prodam 6 tednov stare PUJSKE. Olševek 12, Preddvor 511

Prodam mlado KRAVO, 8 mesecev brejo. Vreček, Možjanca 5, Preddvor 512

Prodam STOJALO za radio in televizijo. Informacije: telefon 23-595 576

Prodam KONJA za zakol ali zamenjam za mladega BIKCA, 16-colski GUMI VOZ nov ali rabljen ter KOSILNICO Alpino. Praprotno 8, Selca nad Škofjo Loko 539

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. — Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 — Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelek 21-194. — Naročnina: letna 90 din, polletna 45 din, cena za 1 številko 1 dinar. — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Prodam meso polovice KRAVE, rabljeno strešno zarezno OPEKO in dimniške TULJAVE Schiedel. Trata 16, Škofja Loka 540

Prodam večjo količino MEDU. Bernik, Ševlje 3, Selca nad Škofjo Loko 541

Prodam razne sorte JABOLK od 1—2,2 din. Žvegelj Francka, Železna 12, Bled 542

Prodam novo PEČ STADLER z bojlerjem, 35.000 kalorij (premog, olje). Zg. Besnica 106 544

Prodam 7 tednov stare PRAŠIČKE. Stara Loka 11, Škofja Loka 545

Prodam 8 PRAŠIČEV nad 30 kg. Srednja vas 48, Šenčur 546

Prodam 2000 kg KRMILNE PESE. Olševek 3, Preddvor 547

Ugodno prodam otroški KOŠEK in POSTELJICO z žimnicami. Informacije od 15. ure dalje. Jenko Lado, Jelenčeva 2, Kranj 548

Prodam KRAVO, četrtič brejo, lahko po izbiri. Breg 15, Preddvor 549

Prodam dva KAVČA in OMARO. Šorlijeva 19, stan. 35, Kranj 550

Prodam 300 kg težkega BIKA ali zamenjam za KRAVO. Čadovlje 3, Golnik 551

Prodam KRAVO, sedem mesecev brejo. Zalog 40, Cerklje 552

Prodam PRAŠIČA za zakol. Sp. Brnik 25, Cerklje 553

Prodam PRAŠIČKE, šest tednov stare. Glinje 10, Cerklje 554

Prodam PSA VOLČJAKA, starega pet mesecev. Latič Ferdinand, Prešernova 13, Radovljica 555

vozila

Ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 1966. Zaplotnik — Naklo, Pivka 64

Prodam MOPED T 15, letnik 1971. Cena 3500 din in karoserijo za FIAT 750 po delih, letnik 1964. Vincarje 16, Škofja Loka 556

Prodam FIAT 850 SPORT. Oglasite se na avtobusni postaji, pisarna Transturista, Škofja Loka 557

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1969. Tenetiše 33, Golnik 558

Prodam FIAT COMPANJOLA s prikolico po ugodni ceni. Lavtar Danilo, Zabukovje 6, Besnica 559

Prodam osebni avto ZASTAVO 750, dobro ohranjeno, letnik 1968. C. na Brdo 62, Kokrica 560

Prodam ZASTAVO 750 v voznem stanju, plačana registracija. Žlebir, Dvorje 29, Cerklje 561

Prodam karambolirano ZASTAVO 750 z novim motorjem, lahko tudi po delih. Lahovče 40 562

Prodam dobro ohranjen avto ZASTAVO 750, letnik 1971. Stiška vas 6, Cerklje 563

Prodam ZASTAVO 750 po delih. Kos Ivan, Podporezen 1, Železniki 471

Prodam FIAT 850, sport coupe, letnik 1971 december. Jakopin Kati, Frankovo naselje 66, Škofja Loka 513

Prodam avto AUSTIN 1300, karamboliran, komplet ali po delih. Vopovlje 5, Cerklje 514

Prodam tovorni avto v dobrem stanju, 2,5 t nosilnosti. Naslov v oglasnem odddelku. 515

Prodam AUSTIN 1100 v nevoznem stanju. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Pucelj, Planina 1, Kranj

Prodam ZASTAVO 850 v dobrem stanju. Lesjak Janez, Kokra 22, Jezersko 517

Prodam FIAT 750, letnik 1971, dobro ohranjen. Ogled od 1. 2. 1975 dalje po 16.30. Kumše, Gregoričeva 38, Čirčiče 518

Prodam dve novi avtomobilski GUMI BARUM za avto ŠKODO. Informacije na tel. 26-011, Kranj 519

Dobro ohranjen FIAT 124, prodam. Kranj, Staneta Žagarja 21 520

Prodam ZASTAVO 750. Čemas Ivan, Kidričeva 18, Kranj 521

Prodam VW CARMEN, 1968. Stara Fužina 143, Bohinj. Ogled popoldan. 522

Prodam FIAT 1300, letnik 1965. Ogled vsak dan popoldan. Hrastje št. 173 523

Prodam dele za ŠKODO. Suha 30, Kranj 524

kupim

Kupim motorno ŽAGO. Naslov v oglasnem oddelku 539

Kupim GRADBENE PLOŠČE (LIP Bled). Telefon 061-843-031 447

Kupim motorno KOSILNICO 6—8 KM. Naslov v oglasnem oddelku 525

Kupim kombiniran, dobro ohranjen, MIZARSKI STROJ, železne konstrukcije s »frezerjem«, cirkularjem in vrtalno napravo, majhne oblike. Zupančič, Potočnikova 4, Škofja Loka 567

Kupim namizni ali stoječi VRTALNI STROJ. Informacija: Turistično društvo Škofja Loka 568

stanovanja

Upokojenka išče STANOVANJE pri dobrih ljudeh v Škofji Loki ali bližnji okolici. Plačilo nekaj v naprej. Ponudbe: Turistično. društvo Škofja Loka 564

Mlada tričlanska družina nujno išče STANOVANJE (vsaj sobico in kuhinjo) v Kranju ali okolici do 10 km. Predplačilo za 3 mesece. Naslov v oglasnem oddelku 565

Zamenjam enosobno STANOVANJE za dvosobno ali dvo- in polsobno v Kranju. Telefon 21-375 566

Zamenjam enosobno STANOVANJE v Naklem z vrtom za večjega v blokih v Kranju proti nagradi. Naslov v oglasnem oddelku. 526

V opremljeno SOBO v Kranju sprejmem dva moška. Naslov v oglasnem oddelku. 527

Iščem ali zamenjam dvosobno STANOVANJE na Jesenicah za primerno v Radovljici. Naslov v oglasnem oddelku. 528

Prodam trisobno STANOVANJE v Kranju. Ponudbe pod »Vseljivo konec maja« 529

Dve dvosobni komfortni STANOVANJI v centru Domžal hkrati prodam. Posebna vhoda. Informacije na tel. 72-937 zvečer 530

posesti

Vzamemo v najem GARAŽO za kombi. Poslati ponudbe na Elito, Kranj, tel. 25-081 531

Takoj kupim ZAZIDLJIVO PARCELO v okolici Kranja do 10 km. Plačam v devizah. Naslov v oglasnem oddelku. 532

Malo POSESTVO s poslopjem na Gorenjskem vzamem v najem. Ponudbe pod »Gorenc« 533

lokali

Oddam primerne PROSTORE za manjšega obrtnika. Tel. 21-452 569

GARSONJERO centralno ogrevano v Kranju in LEP ŠPORTNI AVTO skupno ali posamezno NUDIM V ZAMENO ZA PARCELO z lokacijo, kakršnokoli HIŠO v gradnji, montažno ali zidano. V poštev pride tudi manjša ali starejša hiša. VSESTRANSKA KOMBINACIJA, tudi z doplačilom. Naslov v oglasnem oddelku 570

Kupim HIŠO ali GOSPODARSKO POSLOPJE v okolici Tržiča. Naslov v oglasnem oddelku 571

GOSTINSKI LOKAL dam v najem. Zg. Bitnje 32. Ogled v nedeljo 2. februarja 1975 od 14. ure dalje

zaposlitve

Sprejmem ŠOFERJE za razvoz oranžade. Klanšek, Brezje 76 481

Sprejmem redno delo na dom. Imam pletilni stroj empisal in stadnard 6. Naslov v oglasnem oddelku. 534

Na domu ali pa v podjetju sprejmem v popoldanskem času vodenje ADMINISTRACIJE. Vse nadaljnje informacije dobite po tel. št. 41-093, vsak dan od 14.30 do 16.30 ure. 535

V Kranju ali okolici Kranja grem v pomoč v GOSPODINJSTVU za stanovanje in hrano. Delam na dve izmeni. Kličite na telefon 206-125

obvestila

ROLETE: lesene, plastične in žaluzije, naročite ŠPILERJU, Gradnikova 9, Radovljica, telefon 75-610 ali pišite, pridem na dom. 4733

GOSTIŠČE AŽMAN pri Vidi, Nomenj, Boh. Bistrica je spet ODPRTO s 1. 2. 1975. Postrvi, kmečki narezek, žabji kraki, domače pečenice s kislim zeljem, dobra domača kapljica. Cene konkurenčne. Vabljeni! 482

dežurni veterinarji

od 3. do 10. januarja: TERAN Janez, dipl. vet., Kranj, Valjavčeva 6, telefon 23-716 ali 21-798;
od 10. do 17. januarja: BEDINA Anton, dipl. vet., Kokrica, Betonova 58, telefon, 23-518;
od 17. do 24. januarja: CEPUDER Bogdan, dipl. vet., Kranj, Kajuhova 23, telefon, 22-994;
od 24. do 31. januarja: RUS Jože, dipl. vet., Cerklje 147, tel. 42-015.

prireditve

GASILSKO DRUŠTVO MAVČIČE prireja vsako nedeljo ob 18. uri PLES. Igra ansambel MODRINA. Vabljeni! 322

NOGOMETNI KLUB ŠENČUR prireja v kulturnem domu Šenčur dne 8. 2. 1975 ob 20. uri vsakoletno MAŠKERADO. Igral bo priznan ansambel MM 5. Maske bodo nagrajene. Rezervacije sprejme samopostrežna trgovina Šenčur 536

ANSAMBEL TRGOVCI igra v soboto, 1. 2. 1975, ob 19. uri na MLADINSKEM PLESU v Komendi 574

ANSAMBEL TRGOVCI obvešča, da tudi vse nedelje v mesecu februarju igra v Kranju v delavskem domu, razen v nedeljo, 9. 2. 1975, ko igra na PUSTOVANJU v Zalogu.

izgubljeno

Prosim poštenega najditelja ZLATE SPONKE, da mi jo proti nagradi vrne: Tušek Milena, Jelenčeva 9, Kranj 538

zahvala

Gasilcem in vsem znancem in prijateljem, ki ste nam pomagali ob požaru in ki ste nam nudili veliko pomoč, se najiskreneje zahvaljujem. Bokalj Milica, Zminec 24, Škofja Loka 573

čestitke

Na Fakulteti za strojništvo v Ljubljani je 27. 1. 1975 diplomiral FRANC NEČIMER. Iskreno mu čestitajo mama in brat z družino. 537

loterija

Srečke s končnicami	so zadele dobitek N-din	Srečke s končnicami	so zadele dobitek N-din
0	10	5	10
35290	600	99265	600
18730	600	73185	600
45190	800	19905	800
531600	5.000	33295	800
455620	10.000	20855	1.000
		480675	5.000
91	50	06	20
48691	800	26	30
81451	800	44806	600
06071	1.000	13986	1.000
326491	5.000	598806	5.000
155481	10.000		
		07	20
		17	20
72	30	47	30
7932	200	57157	600
34462	800		
98322	800		
82162	800	78	40
		018	100
		8248	300
133	80	4388	500
29973	600	67248	800
82873	600	29988	800
07183	600	60568	1.000
411063	5.000	265868	5.000
148853	150.000	060618	10.000
		59	40
64	20	539	80
14	20	93769	600
424	60	63219	1.000
324	60	03769	1.000
78904	1.000	208129	5.000
15674	1.000	053929	10.000
481394	5.000	101639	10.000

ZAHVALA

Ob smrti naše dobre tete

Frančiške Kalinšek

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Še posebno se zahvaljujemo vsem gospodom župnikom za tako lepo opravljeni cerkveni obred in govor. Prisrčna hvala dr. Bajžlju za dolgoletni trud in zdravljenje. Lepo se zahvaljujemo tudi pevskemu zboru društva upokojencev Predoslje za ganljivo petje ter sestram za vso skrb in nego v zadnjih letih.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči sorodniki.

Kranj, 27. januarja 1975

Zahvala

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

Marije Rozman

rojene Brolih

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih dneh stali ob strani, z nami sočustvovali ter nam izrekli sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni izreči Bulovec Anici za njeno vsestransko pomoč. Zahvaljujemo se tudi sodelavcem podjetja LTH iz Škofje Loke ter Društvu prvih ljubljanskih postreščkov. Nadalje se zahvaljujemo dr. Šajevicu za zdravljenje ob njeni bolezni in gospodu župniku za opravljeni pogrebni obred. Iskrena hvala tudi vsem darovalcem vencev in vsem tistim, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: sinovi Francelj, Janko in Ludvik z družinami, sestri Johana in Frančiška ter ostalo sorodstvo.

Šenčur, Škofja Loka, 26. januarja 1975

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega in nepozabnega moža, očeta, brata in strica

Janeza Pretnarja

mizarskega mojstra v pokoju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, dobrim sosedom in prav vsem, ki so nam v teh težkih dneh stali ob strani in sočustvujejo z nami. Zahvalo smo dolžni vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti, posebno gasilcem iz Gorij in okolice, ZB, Krajevni skupnosti Gorje, Kmetijski zadrugi Bled, obrtnikom iz Gorij, gorjanski godbi za ganljive žalostinke, govorniku za izrečene besede ob odprtem grobu ter g. župniku za obred.

Iskrena hvala vsem, ki so s svežim cvetjem pokrili njegov prerani grob.

Žalujoči: žena Mara, sin Janko z ženo Malči, hči Nada in Marinka z možem Andrejem, vnuka Primož in Matjaž, sestri Minka in Jerica ter ostalo sorodstvo.

Poljšica, Bled, Senično, 28. januarja 1975

nesreče

Zadel pešca

V ponedeljek, 27. januarja, ob 19.45 se je na Smledniški cesti v Kranju pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Janez Foršek (roj. 1936) iz Kranja je vozil od Hrastja proti Kranju. Kakih 50 metrov pred mlekarno je zagledal pred seboj pešca Matijo Mraka, starega 60 let, ki je hodil po desni strani proti Kranju. Voznik je zmanjšal hitrost in zaviral, vendar nesreče ni mogel preprečiti. Hudo ranjenega pešca so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Odtrgalo prikolico

V ponedeljek, 27. januarja, dopoldne se je na cesti prvega reda na Drulovki pri Kranju pripetila nenavadna nezgoda. Tovornemu avtomobilu, ki ga je vozil Savo Marančič iz Nove Gradiške, se je na drogu priklopnega vozila odtrgala varovalka skupaj z matico, tako da je prikolico zaneslo čez cesto na njivo. Škode je za okoli 50.000 din. L. M.

s sodišča

Anton Tišler obsojen

V četrtek, 30. januarja, je bila pred senatom na jeseniškem občinskem sodišču javna obravnava proti obtoženemu Antonu Tišlerju, zaposlenemu pri podjetju Gradis na Jesenicah, do obravnave v priporu.

Anton Tišler je bil sprva osumljen uboja svoje žene, pokojne Milice Tišler, sicer matere dveh otrok, 7- in 10-letnega. Obdukcija, ki jo je opravil Institut za sodno medicino v Ljubljani, je pokazala, da je pokojna dobila hude telesne poškodbe, da pa je umrla zaradi vnetja možganske mrene in da ni vzročne zveze med poškodbo in smrtjo.

Odnosi v družini so se med zakoncema poslabšali tedaj, ko je bil Anton Tišler pred leti obsojen na pogojno kazen zaradi posilstva. Lani 7. oktobra ob 24. uri je obtoženi pripeljal svojo ženo v stanovanje A. G. na Jesenicah zaradi ugotavljanja zakonske nezvestobe svoje žene. Bil je razburjen, žena pa zavita v ruto in z robcem pred usti. S seboj je imel sekirico za meso. Pokojna je imela na čelu hudo poškodbo zaradi udarca s topim predmetom, s sekirico, ki so jo pozneje našli okrvavljeno. V stanovanju A. G. je svojo pokojno ženo pretepal.

Naslednji dan je pokojna Milica odšla zjutraj v službo v podjetje Rožca skupaj z možem in dejala, da ne bo delala. Kot so na obravnavi izpovedale priče, je bila pokojna Milica hudo podpluta po obrazu in po rokah. Ko so jo sodelavke pozneje na domu obiskale, so jo našle vso črno od udarcev, pretepeno, v izredno slabem zdravstvenem stanju, pokrito in zakrito, tako da so se ji videle samo oči. Pokojna ni hotela v bolnišnico, tudi hudo tožila ni. Nazadnje so jo po nekaj dnevih odpeljali v jeseniško bolnišnico, kjer je umrla.

Obtoženec je v zagovoru dejal, da je bil razburjen in nepriseten, vendar dejanje obžaluje. Sodišče je kot olajševalno okoliščino upoštevalo njegovo delno priznanje in to, da bo moral skrbeti za dva nepreskrbljena otroka, kot otežilno okoliščino pa predvsem njegovo vztrajnost in surovost, saj je pokojno pretepal skoraj vso noč.

Sodišče je Antona Tišlerja obsodilo za kaznivo dejanje hude poškodbe na 12 mesecev zapora, ob tem preklicalo njegovo prejšnjo pogojno kazen in mu odmerilo še dodatnih 7 mesecev zapora. Do pravnomočnosti sodbe bo ostal v priporu. D. Sedej

Ustrelil ženo

V ponedeljek, 27. januarja, nekaj po 14. uri je Milo Jukić (roj. 1922) z Jesenic v kuhinji svojega stanovanja z dvema streloma iz svoje pištole ubil svojo ženo Marijo Jukić (roj. 1927). Zakonca se že nekaj let nista razumela, pred mesecem je pokojnica celo vložila tožbo za razvezo zakona, isto pa je pred 14 dnevi storil tudi mož. Po dejanju je Jukić sam odšel na postajo milice in povedal, kaj je storil. Preiskovalni sodnik je zanj odredil pripor.

hotel grajski dvor

vas vabi na veselo pustno rajanje

v soboto, 8. februarja 1975, ob 20. uri in
v torek, 11. februarja 1975, ob 20. uri

Za prijetno razpoloženje igra ansambel Rivali, poje Franci Rebernik
Maske dobrodošle, najlepše tudi nagrajujemo
Sprejemamo rezervacije. Vstopnina 25 din.
Priporočamo se za obisk **Hotel Grajski dvor Radovljica**

999 tranzistorjev v kovčkih

Ni dolgo tega, ko so jeseniški cariniki pri rednem pregledu na potniškem vlaku na Jesenicah odkrili kokaj zanimivo vsebino številnih kovčkov, ki so bili last turškega državljana.

Carinik, ki je vstopil v kupe potniškega vlaka, je takoj postal pozoren na zares ogromno prtljago turškega državljana, prav tako je bil v sosednjem kupeju presenečen drugi carinik, saj je pri potnici, prav tako turški državljanki, odkril sumljivo veliko kovčkov. Že bežen pogled pod pokrov prvega kovčka tako v prvem kot v drugem kupeju je zadostoval, da sta morala potnika potovanje odložiti za nedoločen čas.

Ko so nato odprli prav vse kovčke in zložili »robo« na kup, so se morali pošteno potruditi s štetjem malih, popolnoma enakih tranzistorjev znamke belcon, ki jim je za nameček delalo družbo še nekaj vrednejših, večjih tranzistorjev. Bilo jih je natanko 999, nič več in nič manj, bili so lepo zloženi v številnih kovčkih, tako da so zavzeli kar najmanj prostora. Lastnik jih niti ni kdovekako zakril ali skril, sicer pa bi bil pravi mojster, ko bi mu uspelo toliko primerkov vsaj delno prekriti ali zakriti. Kot poklicni trgovec je tvegal in postavil vse skupaj na kocko; kljub njegovi občudujoči hladnokrvnosti je pri carinski kontroli carinikom postal sumljiv. Tokrat mu torej ni šlo po maslu.

Verjetno zares lahko pravimo »tokrat«, kajti potem so cariniki odkrili še nekaj zanimivega. Potnica iz sosednjega kupeja je vztrajno trdila, da ni imela pojma, čigava naj bi bila številna prtljaga, v katere družbi je bila skupaj potovala. Enak zagovor so dobili od moškega, češ da potnice niti približno ne pozna in da ona ni vpletena v tihotapljenje malih tranzistorjev. Karkoli nasprotnega cariniki v tem primeru niso mogli dokazati, zato so turškega državljana kaznovali s precejšnjo denarno kaznijo in mu vseh 999 tranzistorjev tudi odvzeli.

Ob natančnem pregledu obeh potnih listov pa so ugotovili, da moški dokaj pogostoma potuje iz Nemčije v Turčijo in obratno. Potni list ženske, ki naj ne bi imela pojma, da se vozi v družbi več sto tranzistorjev, je bil v primerjavi s potnim listom moškega sicer zares še skoraj nov, vendar je ona, kadar je potovala v istih smereh, izbirala natanko isti datum potovanja kot on. Nikdar in nikoli se ni podala na pot kakšnega drugega lepega dne, vsakokrat, ko je potoval on, je potovala v isti smeri tudi ona.

Zares skoraj neverjetno naključje. Takih in podobnih naključij pa nekateri ne razumejo in jim ne verjamejo. Naj je bila ona še tako prepričljiva in on še tako »gentlemansko« vljuden, ko jo je hotel izvleči iz vsega, nič ni pomagalo. Nazadnje sta se vdala in mimogrede prišla tudi do dragocenega (in dragega) spoznanja, da so cariniki le precej prekaljeni v svojem poslu in da ne verjamejo v takšna ali podobna naključja.

D. Sedej

Gams v skrinjo, lovec v posteljo

Martin Kersnik iz Gozd Martuljka obdolžen kaznivega dejanja zatajitve — Nevarna bolezen divjadi v loviščih kranjskogorske lovske družine — Raziskujejo vzroke obolenja

V sredo, 29. januarja, je bila na jeseniškem občinskem sodišču pod predsedstvom sodnice Marije Rozman javna obravnava proti Martinu Kersniku iz Gozd-Martuljka, obtoženega kaznivega dejanja zatajitve.

Martin Kersnik je 30. septembra lani v Jurečevi planini ustrelil gamsa, vendar svojega odstrela ni javil gospodarju lovske družine Kranjska gora, ki bi moral gamsa stehtati, evidentirati, razen tega pa še zadržati nekatere dele; kot nepoškodovana gamsova pljuča, del kože s prsi in spolovila, ki jih mora Lovska družina pošiljati na raziskave v Ljubljano.

Na tromeji v Ratečah se je namreč razširilo med divjadjo nevarno obolenje, gamsje garje. Zato so lovci po skupnem dogovoru z avstrijskimi in italijanskimi lovci sklenili, da dovolijo v tem predelu popoln odstrel. Bolezen pa se je še naprej širila in tako so se morali domeniti, da napravijo še drugo »praznino« v smeri Poljan do Srednjega vrha, ker so se bali, da bi približno trideset gamsov zaneslo bolezen naprej proti središču lovišč ali celo še dlje in bi bilo tako v resni nevarnosti kar 1000 gamsov.

Lovci so tako sklenili — tega dogovora se striktno drže tudi avstrijski lovci na drugi strani — da dovolijo totalen odstrel, vendar pa še vedno velja 33. člen njihovega pravilnika, ki pravi, da morajo lovci o uplenitvi divjadi visokega lova (to je parkljasta divjad in oba petelina) takoj javiti odstrel, dati trofejo na ocenitev. Ta »takoj« pomeni čas 24 ur, kajti gamsa je treba čimprej razkosati. Potem lovec ali gamsa po dnevni ceni odkupi ali ga ponudi hotelom ali Lovcu v Ljubljano ali Perutnini Ptuj, ki jih odkupuje. Vsaj kranjskogorski lovci oddajajo divjačino tem interesentom.

Obtoženi Martin Kersnik, ki je član Lovske družine Kranjska gora dve leti, je pred tem zadnjim, spornim gamsom, že ustrelil srnjaka ter dva gamsa in odstrele v roku prijavil. Za zadnjega, ki ga je zadel 30. septembra, pa je dejal, da ga je imel namen prijaviti, vendar gospodarja Lovske družine ni našel doma. Trdil je, da ga je pozneje odpeljal k mesarju na Jesenice, da bi ga stehtal, vendar ga mesar ni hotel sprejeti, ker je bil ustreljeni gams druge kvalitete — krogla ga je zadela v križ. Nato mu ga je brat razkosal ter vložil v klet v globoko zamrzovanje. Čeprav je pozneje gospodarja družine srečal in izmenjal z njim nekaj besed, mu ni omenil, da je uplenil gamsa. Martin Kersnik bi gamsa moral prijaviti, še posebno zaradi tega, ker bi moralo biti prav lovcu kot zaščitniku divjadi največ do tega, da se opravijo raziskave in odpravi obolenje, razen tega pa bi gamsa morali stehtati zaradi kontrole, evidence in statistike, da tako ne bi prišlo do prekoračitve dovoljenih odstrelov.

Obtoženi je sicer Lovski družini plačal odstrel za tega štiri leta starega gamsa, vendar so ga zaradi tega, ker odstrela ni javil, dali pred disciplinsko komisijo družine. Tudi pred sodiščem se je zagovarjal, da ga ni nameraval zatajiti, da gospodarja ni našel, da je bil naslednji dan preveč utrujen in potem bolan. Razen tega je dejal, da niti ni vedel, da stvar lahko postane tako resna, četudi je član Lovske družine.

Sodišče je Martina Kersnika, sicer zaposlenega kot preglednika ceste pri Cestnem podjetju, obsodilo na 4 mesece zaporne kazni nepogojno, s pravico pritožbe, mu odvzelo trofejo, plačati pa mora tudi sodniške stroške. D. S.

Prehitevanje z desne strani

Vozniki običajno poznajo le prehitevanje z leve strani in za mnoge prehitevanje po desni sploh ne obstaja. Prav zato je potrebno spregovoriti nekaj besed tudi o tem prehitevanju.

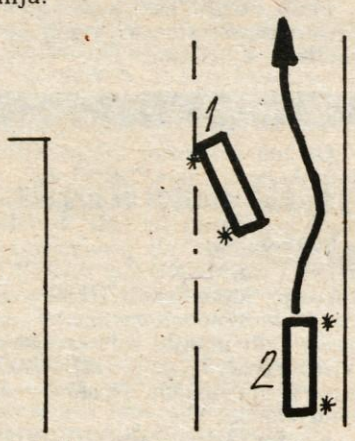

Kdaj lahko prehitevamo z desne strani? Takrat, ko je vozilo na vozišču zavzelo tak položaj in voznik daje tak znak, da se da zanesljivo sklepati, da bo vozilo zavilo levo. Na sliki vozilo označeno s št. 1 stoji, usmerjeno je v levo, vključen pa ima levi smernik. V takem primeru smo gotovi, da bo vozilo zavilo levo, zato ga vozilo št. 2 lahko prehiteva po desni. Kako to izvedemo? Najprej se prepričamo v vzvratnem ogledalu, če je pot prosta, nato vključimo desni smerni kazalec in prehitimo.

Če pa niso izpolnjeni pogoji, ki so navedeni, ne smemo prehitevati, ker je tvegano in tega zakon o varnosti v cestnem prometu prepoveduje. Voznik ima lahko vključen levi smernik in se počasi premika naprej, vendar ga v tem položaju ne smemo prehitevati, ker še ni vozilo zavzelo položaja, da bo zavilo v levo. Zato vozimo nekaj časa za njim, da bomo videli, kaj namerava in potem ukrepajmo. Velja Kocić

Umrl je Janez Pretnar

Pred dnevi so v Gorjah pri Bledu pokopali 60-letnega Janeza Pretnarja iz Poljšice. Bil je mizar, samostojni obrtnik, med vojno pa je vsa leta sodeloval v narodnoosvobodilnem boju. Bil je borec, priljubljen med vaščani in eden prvih pri ustanavljanju odborov OF. Kot odbornik je aktivno delal tudi v različnih družbenopolitičnih organizacijah in bil dolga leta tajnik gasilskega društva Gorje. Njemu gre tudi zasluga, da je v Gorjah nov gasilski dom s sodobno požarnovarnostno opremo. Vrzel ob njegovi smrti ne bo občutila le družina, ampak tudi širša skupnost. J. Ambrožič

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube mame, babice, sestre in tete

Marije Štremfelj

roj. Prezelj

se iskreno zahvlajujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom v Kranju in Davči in vsem, ki ste jo pospremili k večnemu počitku v njen rojstni kraj, ji dali cvetja in sočustvovali z nami. Posebna hvala dr. Bajžlju za lajšanje bolečin, gospodu župniku za opravljeni obred in vsem, ki ste nam pomagali v teh težkih dneh.

Žalujoči: sin Franc, hčere Marija, Kristina, Vika in Ivanka z družinami.

Kranj, 29. januarja 1975

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega moža

Valentina Vilmana

se iskreno zahvalim vsem sosedom, prijateljem, ki so me ob težkih urah tolažili in pomagali ter vsem za izrečena sožalja in za pomoč v denarju. Iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo dr. Grožlju za zdravljenje in g. župniku za opravljeni pogrebni obred.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoča žena Francka.

Mojstrana, 29. januarja 1975

Zahvala

Ob nenadni izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, tasta in strica

Lovra Humra

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljm in znancem za podarjene vence in cvetje, za izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna hvala sotrpinom iz taborišča Mauthausen, kateri so prišli iz vseh krajev Slovenije, da ga pospremijo na njegovi zadnji poti, prijatelju in sotrpinu Andreju za govor ob odprtem grobu, Društvu upokojencev za ganljivo petje in nekdanjim sodelavcem tovarne IBI.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Ivanka, hčerka Ivica z družino, sin Lovro z družino ter ostalo sorodstvo.

Kranj, Pulj, Šenčur, Primskovo, Huje, 30. januarja 1975

pogovor tedna

Miroslav Kluc: Drsališča in trenerji so osnova

Zadnja štiri leta je ime Miroslava Kluca tesno povezano z jugoslovanskim hokejem. Nekdanji češkoslovaški igralec in ugleden trener je bil najprej učitelj hokejistov ljubljanske Olimpije, kmalu pa mu je bila zaupana tudi vadba državne hokejske reprezentance, ki je prav pod njegovim vodstvom dosegla največ v zgodovini našega hokeja — srebrno medaljo na zadnjem svetovnem prvenstvu B skupine. Vadbi Olimpije in reprezentance hkrati sta terjali od Miroslava Kluca preveč napora. Olimpijo je »zaupal« nasledniku, tudi trenerju iz njegove domovine, sam pa je prevzel samo skrb za reprezentanco.

Miroslav Kluc ni ljubitelj počitka. Ko z reprezentanco ni dela, ga srečujemo pri klubih, ki tekmujejo v najvišji hokejski ligi, in hokejistih, ki sodelujejo v nižjerazrednih tekmovanjih. Prav njim so nasveti hokejskega strokovnjaka najbolj potrebni. Pogovarja se z igralci in trenerji in jim razkriva praktične ter teoretične skrivnosti igre na ledu.

Pred dnevi sem srečal Miroslava Kluca na naravni ledeni ploskvi v Tržiču. Po razgovori z igralci in trenerjema ter skoraj poldrugournim delom na ledu je dejal:

»Naloga zveznega trenerja so tudi obiski hokejskih klubov po Sloveniji in Jugoslaviji. Na takšnih srečanjih, kakršno je tržiško, razložim trenerjem in igralcem osnovne značilnosti hokejske igre ter pokažem njene praktične elemente. To jim veliko pomaga. V Vevčah, Celju in drugod sem že bil. Spoznavam, da igralci resno trenirajo, povrhu vsega pa morajo v tako mili zimi pokazati pri urejevanju ledenih ploskev še veliko iznajdljivosti. Nad tržiškim naravnim drsališčem sem presenečen. Led je hiter in trd, drsališče izredno dobro urejeno in vzdrževano, enako pa velja tudi za ‚bando'. Čeprav tržiški hokejisti možnosti za vsakodnevno vadbo nimajo, je njihovo znanje zadovoljivo. Izkušena igralca Kranjske gore, ki sta tudi trenerja hkrati (Ambrožič in Vidmar), **in nekateri domači igralci so steber ekipe. Predvsem vidim veliko mladine. Zanimanje za hokej je. Fantje imajo hokej radi in to je najvažnejše za napredek.«**

»V Jugoslaviji manjka umetnih drsališč, kar se pozna še posebno v tako milih zimah, in še predvsem trenerjev za mladince in pionirje. S takimi problemi se srečujejo tudi v drugih državah. Vendar upam,« nadaljuje Miroslav Kluc, **»da je vaš hokej na poti še hitrejšega napredka. V zadnjih štirih letih, ko delam v Jugoslaviji, je veliko napredoval. Obetajo se nova drsališča v Vevčah, Mariboru in Kranju. Bled je ledeno ploskev že dobil. Vse to pomaga k napredku. Vendar se v hokeju ne pokaže čez noč. V igri na ledu odloča večletno trajno, trdo in prizadevno delo. S parimi treningi na Jesenicah v celi sezoni, kot je primer v Tržiču, seveda hitrejšega napredka ni pričakovati.«**

J. Košnjek

Triglav še brez poraza

Tudi 3. kolo gorenjske košarkarske lige je prineslo dvoje zanimivih srečanj. Mladi igralci Triglava so tudi tokrat brez večjih težav premagali sicer borbene Tržičane, igralci Šenčurja pa so pod vodstvom novega trenerja Poljšaka osvojili prvi točki v tekmovanju.

Izidi: Šenčur : Sava 81:80 (40:42), Triglav : Tržič 57:43 (27:16).

Lestvica:

Triglav	3	3	0	182:135	6
Šenčur	2	1	1	135:135	2
Radovljica	2	1	1	103:103	2
Tržič	3	1	2	155:169	2
Sava	2	0	2	127:160	0

Pari prihodnjega kola: Sava : Radovljica, Triglav : Šenčur.

-bb

Ljubljana : Triglav 8609:7820

V nadaljevanju moške republiške kegljaške lige so Kranjčani tokrat gostovali v Ljubljani, kjer jih je na kegljišču Maksa Perca premagala domača ekipa. Zmagovalci so z 8609 keglji dosegli najboljši rezultat v republiški ligi in rekord kegljišča, med posamezniki pa se je izkazal tudi Ljubljančan Hafner, ki mu je uspelo podreti kar 1138 kegljev. V moštvu Triglava je bil tokrat najboljši Vehovec s 1033 keglji.

Ljubljana 8609 (Hafner 1138)

Triglav 7820 (Jereb 1018, Jenkole 1005, Čater 1007, Pavlin 951, Bregar 986, Vehovec 1033, Ambrožič 988, Karun 842).

-dh

Murova prvak

V Kranju se je končal prvi del tekmovanja v področni gorenjski namiznoteniški ligi. Prvo mesto je osvojila ekipa Murove (Jesenice) pred Kondorjem in Triglavom II. Edini poraz je novi prvak doživel z ekipo Kondorja, ki pa je potem izgubila odločilna dvoboja s Trbojami in Savo.

Ligo so morale zapustiti Mošnje, Voklo in Jesenice II. Drugi del tekmovanja se prične 20. februarja.

Lestvica:

Murova	10	9	1	49:19	9
Kondor	10	8	2	48:21	8
Triglav II	10	7	3	43:25	7
Lesce	10	7	3	42:28	7
Sava	10	7	3	40:29	7
Šenčur	10	6	4	41:33	6
Trboje	10	5	5	41:31	5
Kamna gorica	10	3	7	20:43	3
Voklo	10	2	8	21:42	2
Jesenice II	10	1	9	15:48	1
Mošnje	10	0	10	9:50	0

J. Starman

Jutri odločitev

Jeseniški hokejisti so se za jutrišnji odločilni derbi v hali Tivoli proti moštvu Olimpije, ki bo lahko že dal odgovor, kdo bo letošnji državni prvak, dobro pripravili. Kolikor bi namreč Olimpija jutri zmagala, bi si praktično že zagotovila naslov najboljšega v letošnji sezoni. Če pa se bo srečanje končalo z neodločenim rezultatom ali pa bi večkratni prvaki zmagali, bi bil dan dokončne odločitve, 12. februar, ko se bosta moštvi še zadnjič pomerili v letošnjem državnem prvenstvu, v dvorani v Podmežaklji.

Jeseniški hokejisti se zavedajo, da vse še ni izgubljeno, čeprav ima Olimpija dve točki prednosti. Glede resnosti in prizadevnosti na treningih je zlasti pozitivno vlogo odigrala zadnja tekma med Olimpijo in Jesenicami, ki sta ju moštvi odigrali pred dnevi in se je končala 3:3. Ta rezultat, še bolj pa igra večkratnih prvakov, je vrnil zaupanje v jeseniške vrste, zato ni nič čudnega, da so po tej tekmi Jeseničani nadaljevali z izredno ostrimi in prizadevnimi treningi. Forma moštva se je očitno popravila, vendar je kljub temu vprašljivo, kaj pravzaprav lahko večkratni prvaki pričakujejo v hali Tivoli. Vsi igralci sicer obljubljajo, da se bodo borili do zadnjega atoma moči, in to jim je tudi treba verjeti, toda Olimpija je Olimpija — moštvo, ki je že nekajkrat v tej sezoni pokazalo, da je boljše kot Jeseničani. Hokejisti Jesenic poudarjajo, da so zelo dobro igrali na zadnjem derbiju in je le sreča obvarovala Olimpijo pred zasluženim porazom.

Žal pa večkratni prvaki tudi tokrat ne bodo nastopili v polni postavi. V ponedeljek se je na treningu poškodoval napadalec prvega napada Janez Mlakar. Jeseniški hokejisti pa so doživeli neprijetne trenutke v torek, ko je disciplinska komisija HZJ sporočila, da je kaznovala vratarja Rudija Kneza s prepovedjo igranja na dveh prvenstvenih tekmah. Jeseničani so se še istega dne pritožili glede tega sklepa, sekretariat HZJ pa je kazen DK razveljavil in izrekel opomin Knezu, tako da bodo Jeseničani v Ljubljani nastopili le brez Mlakarja ter dveh še vedno kaznovanih branilcev Pipana in S. Koširja.

D. Dragojević

Nov Aljažev dom

V slovenskem planinskem in gorskem svetu je okrog 170 domov, koč in zavetišč, ki kljub prizadevanju planincev, da bi jih modernizirali in povečali, navalu niso kos. Po novih postojankah in domovih kličejo Mangart, Krnsko jezero, Golica, Ledine itd. Povečanja je potreben tudi Aljažev dom v Vratih, čeprav je bil doslej že trikrat popravljen.

Jakob Aljaž je zgradil prvo kočo v Vratih pod severno steno Triglava leta 1896. Osem let kasneje je Aljaž zgradil v Vratih s pomočjo sodelavcev drugi, večji Aljažev dom. Staro lesenjačo in novi Aljažev dom je leta 1909 odnesel plaz. Toda Aljževa volja ni bila premagana. Že naslednje leto sta on in Janez Klinar-Požganc zgradila sedanji Aljažev dom. Otvoritev je bila 17. julija.

Planinska zveza Slovenije se je odločila najprej modernizirati sedanji Aljažev dom, potem pa na jasi pred sedanjim domom zgraditi novega. Denar je zagotovljen, za modernizacijo in gradnjo pa skrbi gradbeni odbor PD Dovje-Mojstrana. Izvajalec del bo Splošno gradbeno podjetje Sava Jesenice. Planinci računajo, da bo nov, četrti Aljažev dom odprt v počastitev 200. obletnice prvega pristopa na Triglav (leta 1978) in 50. obletnico ustanovitve triglavske podružnice Slovenskega planinskega društva na Dovjem in v Mojstrani.

U. Ž.

80 let Planinskega vestnika

Slovenska planinska organizacija slavi letos več jubiljev. Omenjamo le nekatere. Marca bo radovljiško društvo staro 80 let, julija bo 65. obletnica otvoritve Prešernove koče na Stolu, Češka koča nad Jezerskim pa bo julija stara 75. let. Razen tega se je pred 130 leti rodil Jakob Aljaž, pred stotimi pa je bil Julius Kugy prvič na Triglavu. 7. avgusta bo minilo 80 let od zgraditve Aljaževega stolpa na Triglavu itd.

Na ta dan je izšla tudi prva številka Planinskega vestnika. Kulturnoznanstvena komisija Planinske zveze Slovenije pripravlja za ta jubilej več kulturnih prireditev, razstavo slovenske planinske knjige, poseben Triglavski zbornik in razstavo Slovenski planinski svet v sliki in besedi. Obenem pa se bodo letos tudi že začele priprave na proslavljanje 200. obletnice prvega vzpona na Triglav.

U. Ž.

Na Stol že desetič

V soboto, 22. in nedeljo, 23. februarja, bosta občinski odbor Zveze združenj borcev Jesenice in alpinistični odsek Planinskega društva Jesenice v počastitev 30. obletnice osvoboditve organizirala že 10. jubilejni zimski spominski pohod na Stol. Pokrovitelj letošnje prireditve je Časopisno podjetje Delo iz Ljubljane. Ker so prenočitvene zmogljivosti Valvasorjevega doma in Prešernove koče na Stolu premajhne, bo del udeležencev opravil vzpon in sestop že v soboto, del pa v nedeljo. Organizatorji pohoda so tudi letos izdelali posebne značke, udeleženci vseh desetih pohodov pa bodo prejeli častne znake in spominske plakete, izdelek jeseniškega akademskega slikarja Jaka Torkarja.

Jubilejni pohod bo pestrejši od dosedanjih. Zato so se organizatorji povezali z borčevskimi, lovskimi, planinskimi in taborniškimi organizacijami v jeseniški in drugih občinah. Pri organizaciji pohoda pomaga tudi telesnokulturna skupnost jeseniške občine. Pohod bodo spremljala številna športna tekmovanja šolarjev in starejših občanov.

U. Ž.

— — —

Pisarna Planinskega društva Kranj na Koroški cesti je odprta vsak ponedeljek med 9. in 11. uro ter vsako sredo, četrtek in petek med 13. in 17. uro. V društveni pisarni imajo na voljo planinske članske znamke, ki naj si jih planinci čim prej preskrbe. Razen tega so v pisarni naprodaj planinski zavoji prve pomoči, ki jih je kranjsko društvo uvedlo prvo v republiki. Zavitek prve pomoči, brez katerega planinci ne bi smeli v gore, velja 50 dinarjev. Društveni prostori so tudi dobro založeni z vodniki po slovenski planinski transverzali, gorenjski planinski partizanski poti, loški planinski poti in poti prijateljstva treh dežel.

- jk

I. zvezna hokejska liga

Jesenice : Medveščak 6:0

Jesenice, ZHL A-1 Jesenice : Medveščak 6:0 (1:0, 0:0, 5:0), dvorana v Podmežaklji, gledalcev 1500, sodnika Benedičič (Jesenice), Kaltnekar (Ljubljana).

Strelci za Jesenice: Poljanšek 2, B. Jan, J. Razinger, Jug ter Hafner po 1.

Po uvodnih dveh tretjinah, v katerih so domačini prikazali slabo in nepovezano igro, je bil rezultat za goste ugoden. Šele v zadnjih desetih minutah srečanja so se Jeseničani razživeli, dosegli pet zadetkov in zmagali. Če bodo v soboto v Ljubljani pokazali tako igro, si proti Olimpiji ne morejo zagotoviti prepotrebnih točk za osvojitev naslova.

SPARTAK : TRIGLAV 6:3

Subotica, ZHL-B Spartak : Triglav 6:3 (1:0, 4:3, 1:0), drsališče malih športov, gledalcev 500, sodnika Grgec (Zagreb), Djokić (Beograd).

Strelci za Triglav: Nadižar, Sajovic, Kokalj vsi po 1.

Nepričakovan uspeh domačega moštva, saj so Kranjčani po zmagi v Beogradu nad Crveno zvezdo veljali za favorita. Toda triglavani so v Subotici morali razigranim domačinom prepustiti obe točki.

-dh

Težko naprej

Danes se bo v zimskem bazenu na Reki začel kvalifikacijski turnir za mladinski vaterpolski pokal SFRJ. Poleg domačega Primorja bodo v tej skupini nastopili še Partizan, Crvena zvezda (oba Beograd), Mladost (Zagreb), Koper, Delfin (Rovinj) ter mladinci Triglava.

Pod vodstvom trenerja Toma Baldermana in vodje Mateja Becića so na pot odšli **Leskovar, Rant (vratarja), Čalič, Stariha, Strgar, Krašovec, Wagner, Perkovič, Ladan, Gale, Manfreda ter Tomat.** Mladinci Triglava sicer branijo 2. mesto z lanskega pokala, toda že na kvalifikacijah so naleteli na najtežjo skupino, v kateri so izraziti favoriti beograjski Partizan, zagrebška Mladost ter domačini.

Novi trener Balderman nam je pred odhodom dejal, da se bo težko uvrstili v nadaljnje tekmovanje, saj gresta le dva naprej. Toda mogoče je vse.

In še zanimivosti: vrhovni sodnik tega reškega turnirja je Kranjčan Peter Didić, ki pa od 27. avgusta 1974 nima v klubu Triglava nobene obveznosti več. Sodnika bosta še Zagrebčan Matošić ter Splitčan Grubić, medtem ko je delegat Sardelić iz Zagreba.

-dh

Trije rekordi Boruta Petriča

V malem zimskem plavalnem bazenu na Ravnah je bil v nedeljo mednarodni četveroboj pionirjev Ravne '75. Poleg domačih plavalcev so nastopili še gostje iz Bedforda (Velika Britanija), Darmstadta (ZRN), Genove (Italija). V končni uvrstitvi pionirjev in pionirk so sicer zmagali mladi plavalci iz Genove, z enakim številom točk kot prireditelji, ki so v svoje vrste povabili tudi štiri odlične kranjske mlade plavalce. Za barve ravenskega Fužinarja so namreč nastopili Triglavani Štembergarjeva, Jerman, Oblak ter Borut Petrič.

Vsi štirje so opravičili zaupanje, saj so prinesli s svojimi dobrimi rezultati Ravenčanom dovolj točk. Posebno se je izkazal Borut Petrič, ki je na 400 m kravl s časom 4:33,2, na 200 m delfin z 2:28,9 ter na 200 m mešano s časom 2:28,9 postavil nove državne rekorde. Res lep uspeh vseh Kranjčanov.

-dh

Z mednarodnih smučišč

V Bad Auseeju je bilo tradicionalno tekmovanje v klasičnih disciplinah. Nastopilo je nad 50 tekmovalcev iz osmih držav. Lep dosežek na tem tekmovanju je dosegel Kranjčan Gorjanc, ki je zasedel 16. mesto — v skokih je bil 7. — ter mladi Jeseničan Cuznar, ki je bil 19.

Naši tekači so tekmovali na mednarodnem tekmovanju za kristalni pokal. V Täschu v Švici sta se v teku članic na 10 km odlično odrezali Kranjčanki Milena Kordež in Helena Bešter. Kordeževa je bila 3., Beštrova pa 4. V teku mladink na 5 km je Šporčičeva (Polet Skrad) zasedla 16. mesto, Kranjčanka Fistrova je bila 17., Ljubljančanka Munihova pa 20. V teku mladincev na 15 km je bil Božo Kordež (Plamen Kropa) 16., Triglavan Janez Kavčič 20., Jeseničan Djuričič pa 22. V teku štafet so bile članice 4., mladinke pa 6.

-dh

Veleslalom za mlajše pionirje

Tekmovanje na Soriški planini se zaradi pomanjkanja snega na drugih smučiščih odvijajo kar na tekočem traku. Športno društvo Železniki je takoj po končanem državnem prvenstvu mladincev in mladink na pobočjih Lajnarja pripravilo veleslalom za mlajše pionirke in pionirje, ki je veljalo za kategorizacijo. Udeležilo se ga je 108 tekmovalcev iz 19 klubov.

Rezultati: ml. pionirke: 1. Ravnikar 49,93, 2. Likozar 51,66 (obe Transturist), 3. Zupančič 52,49, 4. Jerman 52,86 (obe Olimpija); **ml. pionirji:** 1. Flajs (Matajur) 49,28, 2. Macarol (Akademik) 49,66, 3. Pikon (Črna) 50,27, 4. Grašič (Transturist) 50,34

Mirovanje — zlo časa

Razvoj civilizacije, avtomatizacije in tehnike nam vsaj na videz vse bolj lajša življenje. Navzlic razvoju športa pa se danes bolj kot kdaj koli v preteklosti srečujemo z značilno nadlogo časa — s pomanjkanjem gibanja, hipokinezijo ali hipodinamiko, kakor ta pojav imenujejo izvedenci. Hipokinezija ruši biološko ravnovesje organizma in ogroža naše družbeno ravnovesje.

Premalo gibanja ali gibalna beda ne spodbuja dovolj srca, ožilja, dihal in ostalih organskih sistemov. Sodobnemu človeku vse bolj ogrevajo glavo in vzburjajo živčevje ter delovanje srca poklicni napori in zapleti. Če je prej srce delovalo bolj naravno pod vplivom dela in napora vsega organizma, sedaj deluje pogosteje pod pritiskom razburljivega živčnega napora civilizacije.

Statistika govori, da zaradi infarkta ali srčne kapi po 55. letu starosti umre znatno več tistih, ki opravljajo živčno naporno delo, se premalo gibljejo ali po delu ne najdejo časa za aktivni oddih in rekreacijo.

Isto so potrdili poizkusi na živalih. Ko so jim omejili gibanje, so postale bolj zavrte, pojavila se je oslabelost srca in niso zmogle takih naporov kot druga skupina, ki se je normalno gibala.

Podobno je pri ljudeh. Ameriški znanstveniki so preučevali dve skupini ljudi. V prvi so bili športniki, vojaki in kmečki delavci, taki ki so se pri delu dovolj gibali in znojili. V drugi skupini so bili študentje in umski delavci. Prav pri tej skupini, osiromašeni gibanja, so se že med 17. in 35. letom starosti pokazali znaki rušenja energetike srca in presnove v srčni mišici. To pa so že viri infarkta in arteroskleroze. Negibljivost povzroča razpad beljakovin, mišično oslabelost, zmanjšanje kalcija v kosteh, zmanjšanje napetosti ožilja in neučinkovito prekrvavitev, kar vse deluje na zavest človeka, njegov značaj in zmogljivost.

Poučen je tudi poizkus sovjetskih znanstvenikov. Deset ljudi je imelo toliko potrpljenja, da je 120 dni živelo v mirovanju — v negibanju. Po poizkusu so se počutili izredno slabo, bili so utrujeni, izčrpani, niso zmogli naporov, že kratek sprehod jih je utrudil. Gibanje jim je spet vrnilo moč, voljo do dela in življenjsko vedrino.

Učenjake današnjega časa vse bolj zanima problematika hipodinamike — nezadostne ali male gibljivosti in se lotevajo novih poizkusov z edinim namenom: spoznati in premagati negibljivost.

Očitno je, da sta šport in športna rekreacija glavno in najučinkovitejše zdravilo v boju zoper negibljivost. Šport postaja vse bolj nujno sredstvo v izpopolnjevanju človeka in ohranjevanju njegovega obstoja, kajti človek, ki preveč sedi in miruje, je kakor stoječa voda, kakor mlaka, ki plesni, gnije in se razkraja.

Jože Ažman

1+3

Te dni praznuje plesna folklorna skupina Sava Kranj deseto obletnico svojega obstoja. Pomemben jubilej bo skupina, ki deluje v treh sekcijah, proslavila delavno: z več nastopi, od katerih je zadnji 22. februarja v Prešernovem gledališču namenjen Kranjčanom. Ob tej priložnosti smo naprosili tri predstavnike folklorne skupine za nekaj besed ob jubileju, o dosedanjih uspehih, za katerimi se seveda skriva trdo delo mnogih z znojem prepojenih vaj ter seveda o težavah, ki jih ima tudi ta 60-članski ansambel.

Andrej Košič je umetniški vodja folklorne skupine: »Začetki skupine segajo v leto 1965, ko je bila skupina ustanovljena na pobudo savskega mladinskega aktiva. Sprva so bili člani le iz Save, zdaj pa skupino sestavljajo tudi člani drugih delovnih organizacij Kranja, pa študenti in drugi. Poleg plesne skupine, ki goji predvsem slovenski ljudski ples in pesem, so v skupini še tamburaški orkester iz Reteč in vokalni oktet. Letos smo poskrbeli — sicer malo pozno — tudi za podmladek, več kot 100 osnovnošolcev se je navdušilo za folkloro in najboljše in najvztrajnejše bomo sprejeli. Kajti za folkloriste velja, da so s srcem pri stvari, saj so vaje naporne, nastopov pa imamo tudi okoli 50 na leto. Pri tem je zanimivo, da je doma na slovenskih tleh za folkloro manj zanimanja, kakor pa prestopimo meje, naletimo vedno na navdušeno občinstvo. Morda smo domačega res malce zanemarjali, saj smo imeli v Kranju zadnji nastop pred dvema ali tremi leti, vsekakor naj bi bilo za naprej drugače, še posebej, če se bo sodelovanje z ZKPO Kranj poglobilo.«

Anton Bajuk je predsednik odbora folklorne skupine: »V skupini plešem že devet let, prevzel pa sem tudi organizacijske naloge. Skrbim, da vse tri sekcije v skupini skladno delujejo. Dela je precej, dosti je gostovanj, vedno je tu vprašanje denarja itd. Res, da ima patronat nad skupino tovarna Sava in da nas finačno delno podpira, želeli pa bi si pomoč tudi od drugod. Prav sedaj se je pojavilo vprašanje prostorov za vaje, saj bomo v maju morali zaradi adaptacij zapustiti prostore Delavskega doma, kjer sedaj vadimo dvakrat na teden. No, upam, da se bo našla rešitev, da na cesti ne bomo. Zaradi takih problemov skupina tudi ne bo razpadla, to vem zagotovo.«

Zvone Gantar je tehnični vodja plesne skupine: »Za tako veliko družino kot je naša folklorna skupina je potrebno kar dosti dela: skrbi so z evidenco, z glasbo, še posebej pa z vzdrževanjem obleke. Skratka, z vsem tistim, kar se ob nastopu najmanj vidi. Še posebno skrbno je treba paziti na originalne noše, ki jih potrebujemo za nekatere plese iz Bosne, pa za baranjske plese, ostale noše pa obnavljamo v sodelovanju z Etnografskim muzejem. Oblačila folklorne skupne so prav tako važna kot plesni korak in pesem, oboje si kot narodno zapuščino trudimo ohranjati pod strokovnim vodstvom.«

L. M.

Enotna merila za vse delovne ljudi

Nadaljevanje s 1. str.

Nočno in nadurno delo

V poglavju Nekatera izplačila, ki bremenijo osebne dohodke, so natančno opredeljeni dodatki na nadurno, nočno in nedeljsko delo in za delo ob praznikih. Posebej je poudarjeno, da se ti dodatki med seboj ne izključujejo.

Za nadurno delo dobi delavec dodatek v višini 50 odstotkov od osebnega dohodka — urna postavka je povečana za polovico.

Za nočno delo je upravičen do dodatka, ki se lahko giblje od 30 do 50 odstotkov od urne postavke. Nedeljsko delo prinese dodatek, ki se giblje med 35 in 50 odstotki urne postavke, delo na praznik pa poleg zakonsko določenega nadomestila in akontacije dohodką na ta dan, še 50 odstotkov od urne postavke.

Tudi deljen delovni čas ni redkost, zato sindikalna lista tudi v teh primerih določa dodatek, ki se giblje od 300 do 600 dinarjev na mesec.

Posebna novost letošnje sindikalne liste predstavlja tudi stališče o nadomestilu osebnega dohodka za čas bolezni. Znesek za bolniško do 30 dni ne sme biti nižji od 90 odstotkov od neto osebnega dohodka delavca. Vendar je dalje tudi zapisano, da naj udeleženci v družbenih dogovorih za območja ali v svojih internih aktih določijo višino nadomestila in ukrepe, s katerimi bodo zavarovali realno vrednost nadomestil osebnih dohodkov za čas bolezni.

Minulo delo

O minulem delu smo že veliko razpravljali, vendar točna merila za njegovo vrednotenje še niso bila izdelana. V glavnem se še vedno obravnava kot denarni dodatek na delovno dobo. Pripombe iz javne razprave o predlogu sindikalne liste pa so zahtevale, da je treba merila obdelati s posebnim družbenim dogovorom. Kljub temu pa je sindikalna lista letos še prinesla določila o dodatkih. Za delovno dobo od 1 do 5 let znaša dodatek največ 1 odstotek, za dobo od 5 do 10 let 2 odstotka, od 10 do 15 let 4 odstotke, od 15 do 20 let 6 odstotkov, od 20 do 25 let 8 odstotkov, od 25 do 30 let 10 odstotkov in nad 30 let delovne dobe 12 odstotkov dodatka od neto osebnega dohodka. Ženske si pridobijo maksimalni odstotek ovrednotenja delovnih izkušenj 10 let pred upokojitvijo.

Dnevnice in kilometrina

Zaradi vsestranske podražitve zahteva sindikalna lista tudi zvišanje dnevnic in nočnin. Od 8- do 12-urna odsotnost prinese 90 dinarjev, več kot 12-urna pa največ 140 dinarjev. Stroški prenočevanja se na podlagi predloženega računa krijejo do 160 dinarjev, brez računa pa največ do 70 dinarjev. Nadomestilo za prevoženi kilometer z lastnim avtomobilom pa znaša letos 1,50 dinarja.

Regresi

Regres za prehrano bodo delavci prejemali v višini 200 dinarjev, če ima njihova temeljna organizacija urejeno prehrano. Če tega nima, delavec dobi za 100 dinarjev bonov.

Regres za dopust bo letos znašal od 900 do 110 dinarjev na zaposlenega.

Višje so tudi nagrade učencev v gospodarstvu. V času praktičnega dela bodo prejemali najmanj 600, 700 in 850 dinarjev nagrade, odvisno od letnika, ki ga obiskujejo.

Odpravnina in jubilejne nagrade

Letošnja sindikalna lista je točno določila, da lahko znaša odpravnina ob odhodu delavca v pokoj najmanj dva in največ tri poprečne osebne dohodke v republiki v preteklem letu. Enak znesek dobijo ob smrti delavca najožji člani družine.

Tudi nagrade ob delovnih jubilejih so sedaj bolj izenačene. Za deset let delovne dobe znašajo 2300 dinarjev, za 20 let 3450 dinarjev in za 30 let 4600 dinarjev. Seveda mora delavec vso to dobo prebiti v eni delovni organizaciji.

To je nekaj najpomembnejših načel sindikalne liste. Kako jo bomo uresničevali, pa je odvisno predvsem od dohodka, ki si ga bomo pridobili z večjo storilnostjo in umnejšim gospodarjenjem. Če dohodka ne bo, bodo skladi prazni in vse bo ostalo le na papirju.

Mnenje delavcev

Ste v vaši temeljni organizaciji že potrdili določila sindikalne liste? Kakšne novosti je prinesla? Ste o njej razpravljali s sodelavci? Imate pripombe? To je nekaj vprašanj male ankete, ki smo jo pred nekaj dnevi izvedli v Kranju. Imeli smo šest **sogovornikov.**

Boris Posedi, 28 let, mehanik v Iskri Commerce: »Zaposlen sem v servisu in večino delovnega časa preživim na terenu. Zato me najbolj zanimajo tista določila, ki govorijo o dnevnicah, kilometrini in terenskem dodatku. Povišanje dnevnic je potrebno, saj s starimi 12 tisočaki ne moremo več kriti stroškov, ki jih imamo s prehrano na terenu. O listi se s sodelavci nisem pogovarjal. Tudi ne vem, če so listo v naši temeljni organizaciji že potrdili in kdaj bodo njena določila začela veljati.«

Marija Kodele, 28 let, prodajalka v trgovini Chemo: »O sindikalni listi se v naši prodajalni nismo dosti pogovarjali. Tudi sindikalna organizacija še ni razpravljala o njej. Prepričana pa sem, da bodo določila upoštevali. Lani, ko je lista izšla prvič, smo ponovno dobili regres za dopust in dodatek na stalnost. Tudi regres za malico imamo. Vse je sicer še v nizkem znesku. Pričakujemo pa, da bo letos bolje. Možnosti za to so.«

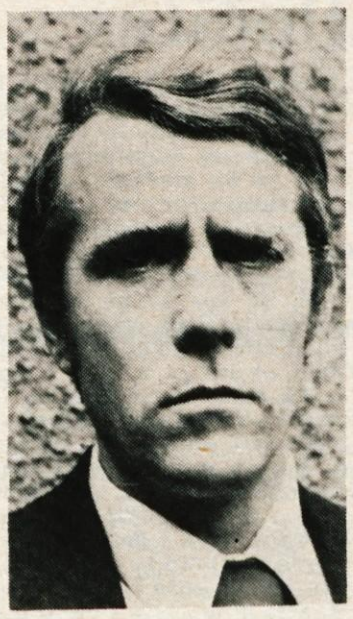

Franc Levstek, 36 let, sekretar TOZD za PTT promet: »Delavski svet organizacije združenega dela za PTT promet in sindikalna organizacija o listi razpravljata v teh dneh. Ker smo lansko izvajali v celoti, bo potrebno posamezna določila le na novo ovrednotiti oziroma jih uskladiti z letošnjo. Posebno so za nas važna določila o dodatkih za nočno in nedeljsko delo, za delo na praznik, določila o deljenem delovnem času in terenskem dodatku.«

Janez Gajser, 22 let, vodja stroja pri izdelavi umetnega usnja v TOZD umetno usnje v Savi: »O sindikalni listi se v kolektivu večkrat pogovarjamo. Predvsem nas zanimajo tiste novosti, ki bodo ‚odebelile' kuverte. To je regres za dopust, dodatki za stalnost in delovno dobo in regres za prehrano. Posebnih razprav o listi na zborih delavcev ni bilo, zvedeli pa smo, da bodo nova določila že v teh dneh vnesena v samoupravni sporazum o združenem delu.«

Vili Butara, 36 let, tehnolog v tovarni Ikos: »O sindikalni listi je razpravljal izvršni odbor sindikata in ni imel pripomb. Določila smo že vnesli v samoupravni sporazum o razdeljevanju osebnih dohodkov. Predlagali pa smo dopolnilo k poglavju, ki govori o jubilejnih nagradah. Vsak jubilant naj bi poleg denarja dobil tudi posebno plaketo: za 10 let bronasto, za 20 srebrno in za 30 let zlato. Delavski svet je predlog že potrdil.«

Martina Brezar, 35 let, električarka v montaži stikalnih naprav v Elektromehaniki — Iskra Kranj: »Kljub temu, da regres dobimo vsako leto v najvišjem znesku, večkrat ne doseže namena. Življenjski stroški so namreč tako narasli, da ga marsikdo ‚mora' uporabiti za nakup oblačil in drugih predmetov za vsakdanjo rabo, namesto da bi šel na dopust. Pa tudi cene ob morju so tako zasoljene, da regres nikakor ne zadostuje.

Kako je z dodatkom za minulo delo? Vsi, ki smo več kot 15 let v tovarni, ga dobimo. Vendar menim, da bi ga vsi zaposleni morali dobiti v enakem odstotku od osebnega dohodka. Naša interna določila pa predpisujejo za nekvalificirane najnižji odstotek, ki potem s kvalifikacijo narašča in z njim tudi razlike.«

Besedilo: L. Bogataj
Slike: S. Hain

Sklenjena pogodba za rudnik urana

Predstavniki Geološkega zavoda iz Ljubljane, podjetja, ki je opravljalo in še opravlja raziskave na področju bodočega rudnika urana v Žirovskem vrhu, Metalke, ki ima na skrbi vse zunanjetrgovinske posle v zvezi s projektom izkoriščanja urana, ter Savskih elektrarn so pred dnevi podpisali pogodbo z znano ameriško projektantsko organizacijo »Fluor Utah«, pogodbo, ki ameriškega partnerja obvezuje izdelavo inženiringa in izvajanje nadzora pri gradnji rudnika Žirovski vrh. Organizacija »Fluor Utah« se bo izdelave prve faze projekta — izdelave študije o varstvu okolja, testiranja vzorcev rude ter določitve najustreznejše tehnologije predelave — lotila takoj, ko bo zvezni komite za energetiko in industrijo to pogodbo registriral. To pa bo verjetno že prihodnji mesec.

-jg